

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

YARGI MEVZUATI BÜLTENİ

Bültenin Kapsadığı Tarihler 25 Ağustos – 07 Eylül 2009	Yayımlandığı Tarih 08 Eylül 2009	Sayı 423
--	--	--------------------

İÇİNDEKİLER

- [Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanunun Geçici 1 inci Maddesi ile 28/12/2005 Tarihli ve 5442 sayılı Kanunun Geçici 1 inci Maddesi Gereğince Yapılan Başvuruların Sonuçlandırılma Süresinin Uzatılmasına Dair 2009/15347 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#)
(R.G. 3 Eylül 2009 – 27338)
- [Borçlanma Araçlarının İhraç Limitlerine Dair 2009/153344 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#) **(R.G. 3 Eylül 2009 – 27338)**
- [5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 5 inci Maddesinde Yer Alan Yetkiye İstinaden, 31/12/2009 Tarihine Kadar Anılan Geçici 5 inci Madde Kapsamında Yapılacak Birleşmelerde Uygulanacak İndirimli Kurumlar Vergisi Oranı Hakkında Ekli Kararın yürürlüğe konulmasına Dair 2009/25386 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#)
(R.G. 5 Eylül 2009 – 27340)
- [6802 Sayılı Gider Vergileri Kanununun 33 üncü Maddesinde Yer Alan Banka Ve Sigorta Muameleleri Vergisi Nispetlerinin Tespiti Hakkındaki 28/8/1998 Tarihli ve 98/11591 Sayılı Kararnamenin Eki Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Ekli Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında 2009/15398 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#)
(R.G. 5 Eylül 2009 – 27340)
- [Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)
(R.G. 25 Ağustos 2009 – 27330)
- [Özelleştirme Uygulamalarında Değer Tespiti ve İhale Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)
(R.G. 2 Eylül 2009 – 27337)
- [Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği](#)
(R.G. 4 Eylül 2009 – 27339)
- [Maliye Bakanlığında Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar](#) **(R.G. 3 Eylül 2009 – 27338)**
- [Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden 1 Adet Karar](#)
(R.G. 1 Eylül 2009 – 27336)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Mehmet Zülfi Tan/Türkiye Davası\)](#)

- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Mustafa Karabulut/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Orimpeks Madencilik San. Ve Tic. Ltd. Şti. ve Adil Orguner/Türkiye\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı Karakoyun ve Turan/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Özgür Radyo-Ses Radyo-Televizyon Yayın Yapım ve Tanıtım A.Ş./Türkiye Davası No: 3\)\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Kaya ve Diğerleri/Türkiye\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Uçma/Türkiye Davası\)](#)
- [Maliye Bakanlığında Tedavi Yardımına İlişkin Uygulama Tebliği \(Sıra No: 11\)](#)
(R.G. 5 Eylül 2009 – 27340)
- [Sermaye Piyasası Kurulundan Çağrı Yoluyla Ortaklık Paylarının Toplanması İlişkin Esaslar Tebliği\(Seri: IV, No: 44\)](#)
(R.G. 2 Eylül 2009 – 27337)
- [Adalet Bakanlığında Münhal Noterlikler İlanı](#)
(R.G. 27 Ağustos 2009 – 27332)
- [Adalet Bakanlığında Münhal Noterlikler İlanları](#)
(R.G. 5 Eylül 2009 – 27340)
- [Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden İhalelere Katılmaktan Yasaklama Kararı](#)
(R.G. 28 Ağustos 2009 – 27333)

 [İçindekilere dön](#)

Bakanlar Kurulu Kararları

Karar Sayısı : 2009/15347

Ekli “Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılınması Hakkında Kanunun Geçici 1 inci Maddesi ile 28/12/2005 Tarihli ve 5442 sayılı Kanunun Geçici 1 inci Maddesi Gereğince Yapılan Başvuruların Sonuçlandırılma Süresinin Uzatılmasına Dair Karar”ın yürürlüğe konulması; İçişleri Bakanlığının 20/7/2009 tarihli ve 5842 sayılı yazısı üzerine, 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’na 3/8/2009 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

C. ÇİÇEK B. ARINÇ A. BABACAN M. AYDIN
Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet
Bakanı

H. YAZICI F. N. ÖZAK M. Z. ÇAĞLAYAN F. ÇELİK
Devlet Bakanı Devlet Bakanı Devlet Bakanı Devlet Bakanı

E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	S. A. KAVAF Devlet Bakanı	C. YILMAZ Devlet Bakanı	S. ERGİN Adalet Bakanı
M. V. GÖNÜL Milli Savunma Bakanı	B. ATALAY İçişleri Bakanı	A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
N. ÇUBUKÇU Milli Eğitim Bakanı	M. DEMİR Bayındırlık ve İskân Bakanı	R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
M. M. EKER Tarım ve Köyşleri Bakanı	Ö. DİNÇER Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	N. ERGÜN Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	T. YILDIZ Sanayi ve Ticaret Bakanı
E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	V. EROĞLU Çevre ve Orman Bakanı		

**TERÖR VE TERÖRLE MÜCADELEDEN DOĞAN ZARARLARIN KARŞILANMASI
HAKKINDA KANUNUN GEÇİCİ 1 İNCİ MADDESİ İLE 28/12/2005 TARİHLİ
VE 5442 SAYILI KANUNUN GEÇİCİ 1 İNCİ MADDESİ GEREĞİNCE
YAPILAN BAŞVURULARIN SONUÇLANDIRILMA SÜRESİNİN
UZATILMASINA DAİR KARAR**

Süre uzatımı

MADDE 1 – (1) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 1 inci, 3 üncü ve 4 üncü maddeleri kapsamına giren eylemler veya terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle zarar gören gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişilerinin, 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesi ve 28/12/2005 tarihli ve 5442 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesine dayanarak yaptıkları başvuruların sonuçlandırılma süreleri, 14/7/2008 tarihli ve 2008/13935 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile uzatılan sürelerin bitiminden itibaren bir yıl süreyle uzatılmıştır.

Yürürlük

MADDE 2 – (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3 – (1) Bu Karar hükümlerini İçişleri Bakanı yürütür.

[R.G. 3 Eylül 2009 – 27338]

 İçindekilere dön

Karar Sayısı : 2009/15344

Ekli “Borçlanma Araçlarının İhraç Limitlerine Dair Karar”ın yürürlüğe konulması; Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığının 17/7/2009 tarihli ve 2838 sayılı yazısı üzerine, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 13 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’na 3/8/2009 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan

C. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bakanı	B. ARINÇ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	A. BABACAN Devlet Bakanı	M. AYDIN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.
--	---------------------------------------	-----------------------------	---------------------------------------

H. YAZICI
Devlet Bakanı

F. N. ÖZAK
Devlet Bakanı

M. Z. ÇAĞLAYAN
Devlet Bakanı

F. ÇELİK
Devlet Bakanı

E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	S. A. KAVAF Devlet Bakanı	C. YILMAZ Devlet Bakanı	S. ERGİN Adalet Bakanı
M. V. GÖNÜL Milli Savunma Bakanı	B. ATALAY İçişleri Bakanı	A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
N. ÇUBUKÇU Milli Eğitim Bakanı	M. DEMİR Bayındırlık ve İskân Bakanı	R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
M. M. EKER Tarım ve Köyişleri Bakanı	Ö. DİNÇER Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	N. ERGÜN Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	T. YILDIZ Sanayi ve Ticaret Bakanı
E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	V. EROĞLU Çevre ve Orman Bakanı		

BORÇLANMA ARAÇLARININ İHRAÇ LİMİTLERİNE DAİR KARAR

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Kararın amacı, ihraççılarca sermaye piyasası mevzuatı kapsamında ihraç edilecek borçlanma araçlarının ihraç limitlerinin belirlenmesine ilişkin esasları düzenlemektir.

Halka açık anonim ortaklıkların ihraç limitleri

MADDE 2 – (1) Halka açık anonim ortaklıkların ihraç edebilecekleri borçlanma araçlarının toplam tutarı, sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde hazırlanmış, bağımsız denetimden geçirilmiş ve genel kurul tarafından onaylanmış son hesap dönemine ilişkin yıllık finansal tablolarda yer alan özkaynak toplamının on katını geçemez.

(2) Halka arz edilmek suretiyle ihraç edilecek borçlanma araçlarının toplam tutarı, birinci fıkra çerçevesinde hesaplanan genel ihraç limitinin yarısını geçemez.

Halka açık olmayan anonim ortaklıkların ihraç limitleri

MADDE 3 – (1) Halka açık olmayan anonim ortaklıkların ihraç edebilecekleri borçlanma araçlarının toplam tutarı, sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde hazırlanmış, bağımsız denetimden geçirilmiş ve genel kurul tarafından onaylanmış son hesap dönemine ilişkin yıllık finansal tablolarda yer alan özkaynak toplamının altı katını geçemez.

(2) Halka arz edilmek suretiyle ihraç edilecek borçlanma araçlarının toplam tutarı, birinci fıkra çerçevesinde hesaplanan genel ihraç limitinin yarısını geçemez.

Diğer ihraççıların ihraç limitleri

MADDE 4 – (1) Özelleştirme kapsamına alınanlar dahil kamu iktisadi teşebbüsleri tarafından gerçekleştirilecek borçlanma aracı ihraçlarına ilişkin limitler, bu Kararın 2 nci ve 3 üncü maddelerinde yer alan hükümlere tabidir.

(2) Mahalli idareler ve bunlarla ilgili özel mevzuatları uyarınca faaliyet gösteren kuruluş, idare ve işletmeler mevzuatın gerektirdiği izin ve şartları yerine getirmek suretiyle 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca kayda alma işlemini tamamlayarak borçlanma araçları ihraç edebilirler. Bu borçlanma araçlarına ilişkin ihraç limitleri, Sermaye Piyasası Kurulunun teklifi ve ilgili Bakanın onayı ile belirlenir.

Tedavüldeki borçlanma araçları

MADDE 5 – (1) İhraççıların daha önce ihraç ettikleri ve halen tedavülde olan borçlanma araçlarının nominal tutarı, yeni ihraç limitinin hesaplanmasında bir indirim kalemi olarak dikkate alınır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 6 – (1) 14/1/1993 tarihli ve 93/3983 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Tahvil ve Sermaye Piyasası Aracı Niteliğindeki Diğer Borçlanma Limitlerine Dair Karar yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 7 – (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8 – (1) Bu Karar hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

 [İçindekilere dön](#)

Karar Sayısı : 2009/15386

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 5 inci maddesinde yer alan yetkiye istinaden, 31/12/2009 tarihine kadar anılan geçici 5 inci madde kapsamında yapılacak birleşmelerde uygulanacak indirimli kurumlar vergisi oranı hakkında ekli Kararın yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının 7/8/2009 tarihli ve 76858 sayılı yazısı üzerine, adı geçen Kanunun anılan maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 13/8/2009 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan

C. ÇİÇEK

B. ARINÇ

A. BABACAN

M. AYDIN

Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet
Bakanı

H. YAZICI

F. N. ÖZAK

M. Z. ÇAĞLAYAN

F. ÇELİK

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

E. BAĞIŞ

S. A. KAVAF

C. YILMAZ

S. ERGİN

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL

B. ATALAY

A. DAVUTOĞLU

M. ŞİMŞEK

Milli Savunma Bakanı İçişleri Bakanı

Dışişleri Bakanı

Maliye Bakanı

N. ÇUBUKÇU

M. DEMİR

R. AKDAĞ

B. YILDIRIM

Milli Eğitim Bakanı Bayındırlık ve İskân Bakanı Sağlık Bakanı

Ulaştırma Bakanı

M. M. EKER

Ö. DİNÇER

F. N. ÖZAK

T. YILDIZ

Tarım ve Köy İşleri Bakanı Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Sanayi ve Ticaret Bakanı V.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. GÜNAY

V. EROĞLU

Kültür ve Turizm Bakanı

Çevre ve Orman Bakanı

**13/8/2009 TARİHLİ VE 2009/15386 SAYILI
KARARNAMENİN EKİ**

KARAR

MADDE 1 – (1) 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 5 inci maddesi uyarınca 31/12/2009 tarihine kadar anılan madde kapsamında yapılacak birleşmelerde,

a) Birleşme nedeniyle infisah eden kurumun, birleşme tarihinde sona eren hesap döneminde elde ettiği kazançlarından % 5 oranında,

b) Birleşilen kurumun birleşme işleminin gerçekleştiği hesap dönemi dahil olmak üzere, üç hesap döneminde elde ettiği kazançlarından % 5 oranında

kurumlar vergisi alınır.

MADDE 2 – (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – (1) Bu Karar hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

Karar Sayısı : 2009/15398

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 33 üncü maddesinde yer alan banka ve sigorta muameleleri vergisi nispetlerinin tespiti hakkındaki 28/8/1998 tarihli ve 98/11591 sayılı Kararnamenin eki Kararda değişiklik yapılmasına ilişkin ekli Kararın yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının 21/8/2009 tarihli ve 662 sayılı yazısı üzerine, adı geçen Kanunun anılan maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 24/8/2009 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan

C. ÇİÇEK

B. ARINÇ

A. BABACAN

M. AYDIN

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet
Bakanı

H. YAZICI

F. N. ÖZAK

M. Z. ÇAĞLAYAN

F. ÇELİK

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

E. BAĞIŞ

S. A. KAVAF

C. YILMAZ

S. ERGİN

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL

B. ATALAY

A. DAVUTOĞLU

M. ŞİMŞEK

Milli Savunma Bakanı

İçişleri Bakanı

Dışişleri Bakanı

Maliye Bakanı

N. ÇUBUKÇU

M. DEMİR

R. AKDAĞ

B. YILDIRIM

Milli Eğitim Bakanı

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Sağlık Bakanı

Ulaştırma Bakanı

M. M. EKER

Ö. DİNÇER

N. ERGÜN

T. YILDIZ

Tarım ve Köyşleri Bakanı

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. GÜNAY

V. EROĞLU

Kültür ve Turizm Bakanı

Çevre ve Orman Bakanı

**24/8/2009 TARİHLİ VE 2009/15398 SAYILI
KARARNAMENİN EKİ**

KARAR

MADDE 1 – 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 33 üncü maddesinde yer alan banka ve sigorta muameleleri vergisi nispetlerinin tespitine dair 28/8/1998 tarihli ve 98/11591 sayılı Kararnamenin eki Kararın 1 inci maddesinin (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Devlet tahvili, gelire endeksli senetler ve Hazine bonoları ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerin geri alım ve satım taahhüdü ile iktisap veya elden çıkarılması karşılığında lehe alınan paralar üzerinden %1,

d) Devlet tahvili, gelire endeksli senetler ve Hazine bonoları ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerin vadesi beklenilmeksizin satışı nedeniyle lehe alınan paralar üzerinden % 1,”

MADDE 2 – Bu Karar yayımını izleyen aybaşında yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Karar hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

[R.G. 5 Eylül 2009 – 27340]

Yönetmelikler

Maliye Bakanlığında:
**AVRUPA BİRLİĞİ VE ULUSLARARASI KURULUŞLARIN KAYNAKLARINDAN
KAMU İDARELERİNE
PROJE KARŞILIĞI AKTARILAN HİBE TUTARLARININ HARCANMASI VE
MUHASEBELEŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİKTE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “görevliyi” ibaresi “memuru, diğer kamu görevlisini veya iş sözleşmesine göre çalıştırılan görevli veya görevlileri” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“f) Harcama birimi: Kamu idaresinin projeye ilişkin işlemlerinin yürütüldüğü birimi”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki üçüncü fıkra eklenmiştir.

“(1) Proje hesabını tutan muhasebe birimi tarafından her proje için banka nezdinde özel hesap açtırılır. Henüz desteklenmesi kesin olmayan projelere ilişkin olarak, hibeyi sağlayan kuruluş tarafından banka hesap numarasının bildirilmesi istenildiği takdirde muhasebe birimince hibe sağlanmadan önce de banka nezdinde özel hesap açtırılabilir. Projeye yönelik her türlü harcama, proje yürütücüsünün vereceği talimat üzerine proje özel hesaplarını tutan muhasebe birimi tarafından proje kapsamında açılan banka hesabından yapılır.”

(3) Proje yürütücüsü, sınırları ve üst limitleri açıkça belirtmek suretiyle harcama yetkisinin bir kısmını ilgili kurumun ihtisas sahibi birimlerinin yetkililerine, kurumun üst yöneticisinin onayıyla devredebilir. Harcama yetkisinin devredilmiş olması harcama yetkilisinin idari sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Özel hesapta bulunan tutarlar; proje sözleşmesine uygun olarak, konaklama, seyahat ve iâşe harcamaları, tüketim malı ve malzemesi, demirbaş, makine-teçhizat ve hizmet alımları ile proje kapsamındaki diğer giderler için kullanılır. Proje kapsamında yapılacak seyahatlere ilişkin gündelikler varsa proje sözleşmesinde belirtilen hükümlere göre ödenir. Proje sözleşmesinde herhangi bir hüküm bulunmaması halinde, yurtiçi seyahatler için 10/2/1954 tarih ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (a) fıkrasına göre müstahak olunan gündeliğin iki katı ödenir. Yurt dışı seyahatler için ise Harcırah Kanunu hükümleri uygulanır. Konaklama ücretleri belgelendirilmek şartıyla Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (a) fıkrasına göre müstahak olunan tutarın dört katı, belge tutarını geçmemek şartıyla ayrıca ödenir.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrası ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Muhasebe İşlem Fişi iki nüsha olarak düzenlenir, ilgisine ödeme yapılmak üzere muhasebe birimine gönderilerek muhasebe yetkilisince imzalanır. Muhasebe İşlem Fişinin muhasebe biriminde kalacak nüshasına kanıtlayıcı belgelerin onaylı örnekleri, harcama biriminde kalacak diğer nüshasına ise asılları bağlanır.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (ç) bendinde yer alan “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru” ibaresi “proje hesabının bulunduğu bankanın döviz alış kuru” olarak değiştirilmiş, aynı maddeye aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“e) Projelerde istihdam edilen personele ödenen ücretlerden kesilerek ilgili sosyal güvenlik kurumuna ve bağlı bulunulan vergi dairesine ödenmesi gereken tutarlar, öncelikle 104-Proje Özel Hesabından muhasebe biriminin 102-Banka Hesabına aktarılarak bu hesaptan ödemeler gerçekleştirilir. Özel hesaptan aktarılan tutarlar, aktarma yapıldığı günkü proje hesabının bulunduğu bankanın döviz alış kuru üzerinden 108-Diğer Hazır Değerler Hesabına borç, 106-Döviz Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilir. Bankadan alınan hesap özet cetvelinden aktarmanın yapıldığının anlaşılması üzerine 106-Döviz Gönderme Emirleri Hesabına borç, 104-Proje Özel Hesabına alacak kaydedilir. Muhasebe biriminin banka hesabına aktarılan tutar 102-Banka Hesabına borç, 108-Diğer Hazır Değerler Hesabına alacak kaydedilir.

f) Proje kapsamında alınan tüketim malzemeleri 630-Giderler Hesabına borç, 106-Döviz Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilir.

g) Tamamlanmış projelerden iade edilmesi gereken tutarlar, 630-Giderler Hesabına borç, 106-Döviz Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilmek suretiyle ilgili kuruluşa gönderilir. İade edilmeyerek ilgili kamu idaresi bütçesine gelir kaydedilecek tutarlar ile emanet hesaplara alınacak tutarlar; 630-Giderler Hesabına borç, 106-Döviz Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilmek suretiyle ilgili kurumun hesabına aktarılır.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Proje kapsamında alınan duran varlıklar için amortisman ve tükenme payı ayrılmasında normal amortisman yöntemi uygulanır. Bu yöntem gereği her bir duran varlık için amortisman ve tükenme payı, projenin süresi ile sınırlı olarak eşit oranda uygulanır.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir

“**MADDE 10 – (1)** Proje yürütücüsü tarafından projenin tamamlandığının muhasebe birimine bildirilmesi üzerine, özel hesapta kalan tutarlardan proje sözleşmesi gereğince iade edilmesi gerekenler iade edildikten sonra, kalan tutarlar ilgili muhasebe birimince bütçeye gelir kaydedilir. Ancak; bu kapsamda hazırlanan veya hazırlanacak yeni projeler varsa, üst yöneticinin onayıyla, bu projelerin hazırlık aşamasında yapılması gerekli giderler ile onaylanmış ancak hibe ödemesi gecikmiş projelerin hibe ödemesi yapılmaya kadar gerçekleşen giderleri karşılamak üzere, artan tutarlar bütçeye gelir yazılmayarak, 333-Emanetler Hesabının altında açılacak bir yardımcı hesapta tutulabilir.”

“(2) Onaylanmış ancak hibe ödemesi gecikmiş olan projeler için kullanılan tutarlar, hibe ödemesi yapıldığında en geç 10 gün içerisinde emanetler hesabına iade edilir.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Projeye ilişkin muhasebe kayıtlarında, ödemelerde ödemenin yapıldığı, avansların mahsubunda avans ödemesinin yapıldığı, diğer işlemlerde ise işlemin yapıldığı tarihteki özel hesabın bulunduğu bankanın döviz alış kuru esas alınır. Özel hesaba aktarılan dövizler ve bu dövizlerin değerlendirilmesine ilişkin işlemlerde ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınır.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Proje kapsamında verilecek avanslar ve yapılacak ödemeler, proje yürütücüsünün karar veya talimatı çerçevesinde sınırlamaya tabi olmaksızın yapılır. Mal veya hizmet alımı için verilecek avanslar, proje mutemedine verilir. Mutemet görevlendirilmesine ilişkin yazıda, mal veya hizmetin ne kadar süre içinde alınacağı ve avansın hangi süre içinde mahsup edileceği belirtilir. Proje yürütücüsü, yukarıda yer alan kurallar çerçevesinde kendisi de avans kullanabilir.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Harcamalara ilişkin gerçekleştirme belgelerinin muhafazası

MADDE 14 – (1) Temin edilen hibeler ve bu hibelerden yapılacak ödemelere ilişkin belgelerin asılları, gerektiğinde projenin denetimi ile görevli denetçiye verilmek üzere

harcama birimi tarafından, onaylı suretleri ise projenin ödemelerini gerçekleştiren muhasebe birimi tarafından, muhasebeleştirme belgesine ekli olarak düzenli bir şekilde muhafaza edilir.

(2) Bu ödeme belgeleri muhasebe yetkilisi hesabına dahil edilmez ve Sayıştay Başkanlığına gönderilmez.”

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden işlemler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 25/8/2009 tarihinden önce Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden yapılmış fakat tamamlanmamış işlemler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru ile sonuçlandırılır.

MADDE 12 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 13 – Bu Yönetmelik hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmi Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
27/11/2007	26713

[R.G. 25 Ağustos 2009 – 27330]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Özelleştirme İdaresi Başkanlığından:

**ÖZELLEŞTİRME UYGULAMALARINDA DEĞER TESPİTİ
VE İHALE YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 29/11/2003 tarihli ve 25301 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Özelleştirme Uygulamalarında Değer Tespiti ve İhale Yönetmeliğinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki ibare eklenmiştir.

“Bu ihalelerde değer tespit sonuçları, önceden öngörülemeyen sebeplerin varlığı halinde, ihale usulünün değiştirilmesine neden olunmaması kaydıyla, son teklif verme tarihinden önce revize edilebilir.”

MADDE 2 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Yönetmelik hükümlerini Özelleştirme İdaresi Başkanı yürütür.

[R.G. 2 Eylül 2009 – 27337]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünden:

**KORUMA BAKIM VE REHABİLİTASYON MERKEZLERİ
YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, suça sürüklenen veya ceza infaz kurumundan salıverilen çocuklardan haklarında bakım tedbiri/korunma kararı verilen çocukların rehabilitasyonu amacıyla oluşturulacak koruma bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin; çalışması, hizmet standardı, ilgili kişi ve kurumlar arasında eşgüdüm ve koordinasyonu ile hizmetin etkin ve verimli yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik suça sürüklenen veya ceza infaz kurumundan salıverilen çocuklardan haklarında bakım tedbiri/korunma kararı verilen çocukların; temel gereksinimlerini karşılamak, fiziksel, duygusal, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını belirleyerek gerekli müdahaleleri gerçekleştirmek, aile ve yakın çevrelerine dönmelerini veya bir sonraki sosyal hizmet modeline hazır hâle gelmelerini sağlamak amacıyla oluşturulan ve/veya işbirliği protokolü ile işletilen koruma bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin, kuruluş, teşkilat ve işleyişi ile ilgili iş ve işlemleri kapsar.

(2) Bu Yönetmelik, 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 11 inci ve 15 inci maddelerinde öngörülen kurumlardaki tutuklu ve hükümlüler hakkındaki iş ve işlemleri kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinin (13) numaralı alt bendi, 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi ile 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 10 uncu maddesi, 42 nci maddesinin birinci fıkrası ve 45 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Birim: Çocuk koruma ilk müdahale birimini,
- b) Çocuk: Hakkında bakım tedbiri/korunma kararı verilen ve yapılan değerlendirme sonucunda rehabilitasyona ihtiyaç duyduğu tespit edilen 7 –18 yaş aralığındaki çocuğu,
- c) Çocuk Hakları Sözleşmesi: Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Tarafından 20/11/1989 tarihinde kabul edilen çocuk haklarını içeren sözleşmeyi,
- ç) Çocuk Koruma İlk Müdahale Birimi: 2828 sayılı Kanunun 21 inci maddesi ile 5395 sayılı Kanunun 5 inci, 6 ncı ve 9 uncu maddeleri gereği Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bildirilen çocuklara sunulacak hizmet modeli belirleninceye kadar, kız ve erkeklerin ayrı bölümlerde barındırıldıkları birimi,
- d) Çocuk temsilcisi: Verilen hizmetlerin verimini artırmak, çocukların hizmete ve yönetime katılımlarını sağlamak amacı ile kendi aralarında altı ayda bir yaptıkları seçimle yetki verdikleri çocuğu,
- e) Danışman: Merkeze kabul edilen her çocuk için görevlendirilen, çocuğun merkeze uyumunun sağlanması amacıyla çocuğu takip eden ve mesleki çalışma sürecinde vaka sunumunu yapan; merkezde kadrolu veya geçici görevli çalışan sosyal çalışmacı, psikolog, çocuk gelişimcisi, öğretmen, sosyolog, rehber öğretmen ve psikolojik danışmanı,
- f) Ekip çalışması: Farklı bilgi, deneyim, yetenek ve mesleki kimlik taşıyan kişilerin, ortak bir amaca yönelik olarak iş bölümü yaparak, planlanmış bir zaman dilimi içerisinde eşgüdüm içinde çalışmasını,
- g) Geçici görevli personel: Diğer kamu kurum ve kuruluşlarında kadrolu veya sözleşmeli olarak görev yapan ve mesleki çalışma yapmak üzere geçici görevlendirilen veya mevzuat çerçevesinde ek ders karşılığı görevlendirilen; sosyal çalışmacı, psikolog, çocuk gelişimci, çocuk ve ergen psikiyatristi, psikiyatrist, psikolojik danışman, sosyolog, tabip, hemşire/sağlık memuru ile eğitsel çalışmalarla sosyal kültürel ve sportif etkinlikleri yürütmek üzere geçici görevlendirilen branş öğretmeni, üniversitelerin beden eğitimi bölümlerinden mezun olanlar ile antrenör, öğretici, müzik, tiyatro, halkoyunu, drama eğitimi verebilecek eğitici ile çeşitli branşlardaki personeli,
- ğ) Genel Müdürlük: Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünü,
- h) İl Müdürlüğü: İl sosyal hizmetler müdürlüğünü,
- ı) İlçe Müdürlüğü: İlçe sosyal hizmetler müdürlüğünü,
- i) Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi: Suça yöneldikleri tespit edilen çocukların davranış bozukluklarını gidermek amacıyla rehabilitasyon süreci tamamlanıncaya kadar

geçici süre bakım ve korunmalarının sağlandığı bu süre içerisinde aile, yakın çevre ve toplum ile ilişkilerinin düzenlenmesine yönelik çalışmaların yürütüldüğü, 7 –18 yaş aralığında bulunan kız ve erkek çocuklara yönelik ayrı ayrı yapılandırılan yatılı sosyal hizmet kuruluşlarını,

j) Merkez: Koruma bakım ve rehabilitasyon merkezlerini,

k) Mesleki çalışma: Belirli bir alanda eğitim alan ve bu eğitim sonucu bir mesleği icra edenlerin, mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve yöntemleri kullanarak gerçekleştirdiği çalışmaları,

l) Mesleki eğitim alan çocuk: Herhangi bir iş veya meslek sahibi olmak amacıyla, kamu veya özel işyerlerinde mesleki eğitim alan, mesleki eğitim merkezlerine veya halk eğitim merkezlerine yönlendirilen çocuğu,

m) Nakil: Hakkında bakım tedbiri/korunma kararı alınmış çocukların herhangi bir nedenle kuruluş değişikliği ile ilgili olarak yapılan işlemi,

n) Okul: İlköğretim, ortaöğretim ve dengi ile yükseköğrenim veren eğitim öğretim kurumunu,

o) Öğrenim ve eğitim gören çocuk: Örgün ve yaygın eğitim kurumlarına devam etmekte olan çocuğu,

ö) Rehabilitasyon hizmeti: Çocukların bireysel özellikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak olumlu tutum ve davranış değişikliği yaratmaya, olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan örselenmeyi ve/veya davranış bozukluklarını gidermeye, aile ve sosyal çevre ile uyum sağlamasına yönelik planlanan ve gerçekleştirilen mesleki müdahale süreçlerini,

p) Sorumlu eğitmen: Çocuğun eğitimini sürdürmesi veya meslek edindirilmesi amacıyla gerekli programları oluşturmak, uygulamak ve sonuçlarını değerlendirmekle görevli öğretmen veya öğreticiyi,

r) Sosyal inceleme raporu: Çocuğun bireysel özelliklerine, yaşam koşullarına, ailesine, sosyal çevresine, yaşadığı sorunun kaynağına ilişkin tespitlerin ilgili tüm kurum, kuruluş ve kişilerle görüşülerek gerçekleştirilmesi ile sorunun çözümüne yönelik öneri ve planlamayı içeren ve bir süreç sonucunda hazırlanan raporu,

s) Tertip: Hakkında bakım tedbiri/korunma kararı alınmış çocukların ilk defa yatılı bir kuruluşa yerleştirilmesi işlemini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar, Merkez ve Merkezde Yapılacak Çalışmalar

Genel esaslar

MADDE 5 – (1) 5395 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan Temel İlkeler ile 2828 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan Genel Esaslara ek olarak aşağıdaki ilke ve esaslar gözetilir:

a) Çocuklara verilen hizmetler, Çocuk Hakları Sözleşmesi çerçevesinde insan haysiyeti ve vakarına yaraşır şekilde yerine getirilir. Özel hayatın gizliliği korunur, kişilik hakları ihlal edilmez ve edilmesine izin verilmez. Çocuk hakkında alınacak her türlü karar ve yapılacak işlemlerde çocuğun yararı gözetilir.

b) Merkezde, çocuklara yönelik iş ve işlemler, mesleki çalışma ve yöntemlerle yürütülür.

c) Merkezden fiilen yararlanan en fazla sekiz çocuğa bir danışman görevlendirilmesi esastır.

ç) Çocuk hakkında yapılacak işlemlerde, mümkün olduğu ölçüde çocuğun düşüncesi göz önünde bulundurulur.

d) Mahkemece verilen aksi yönde bir karar bulunmadıkça, suça sürüklenen çocuğun aile ile bağlarının sürdürülmesi ve güçlendirilmesine, çocuğun en kısa zamanda aileye döndürülmesine azami çaba gösterilir.

e) Merkez ve çocuklar hakkında, yazılı ve görsel yayın araçları ile yapılacak haber, duyuru, afiş hazırlamak, araştırma yapmak ve çocuklar hakkında her türlü bilgi vermek, çocukların da görüşü alınmak suretiyle Genel Müdürlüğün onayına tabidir.

f) Merkez veya çocuklar hakkında yapılacak her türlü araştırma ve çalışmalarda, çocukların tanınmasına neden olacak hiçbir bilgi yer alamaz.

g) Merkez binası ve bahçesinin, çocukların sportif, sosyal ve kültürel etkinlikleri gerçekleştirebilecekleri yeterliliğe sahip arsa üzerinde kurulması esastır.

ğ) Merkezde kalan çocukların örgün eğitim ve öğretimlerini sürdürmeleri esastır.

h) Çocukların ilgilerine göre, uğraş yapabilecekleri, meslek edinebilecekleri, yeteneklerini geliştirebilecekleri en yakın halk eğitim veya meslek eğitim merkezlerine yönlendirilmeleri veya merkezde bu faaliyetleri gerçekleştirebilecekleri bölümlerin oluşturulması esastır.

ı) Merkeze yerleştirilen çocukların geldikleri ortamdan ve toplumdan gelebilecek olumsuz etkilerden korunması amacıyla merkezin adresi gizli tutulur ve tabela asılmaz.

i) Bu Yönetmelik çerçevesinde hizmet vermek üzere inşa edilecek binaların, öncelikle çocukların kendilerine ve çevrelerine zarar vermelerini önleyici nitelikte yapı malzemesinin kullanıldığı, engelli çocukların da kullanabildiği ve Genel Müdürlükçe uygun görülen yapılar olması esastır.

j) Merkezlerin fiziki ortamı ve çocukların yaşam alanları, merkezde verilen hizmetin özelliği dikkate alınarak düzenlenir.

k) Merkezde verilen rehabilitasyon hizmeti; çocukların bireysel özellikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak; çocuklarda tutum ve davranış değişikliği oluşturmaya, olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan örselenmeyi ve/veya davranış bozukluklarını gidermeye, aile ve sosyal çevre ile uyum sağlamasına yönelik planlanan ve gerçekleştirilen mesleki müdahaleye yönelik geçici süreci içerir. Rehabilitasyon süreci sona eren çocuklar uygun hizmet modellerinden yararlandırılır.

(2) Merkezlerin işleyişi Genel Müdürlükçe koordine edilir.

Merkez

MADDE 6 – (1) Merkez, suça sürüklenen çocukların yoğun olduğu veya rehabilitasyonlarının sağlanabilmesi için öncelikle çocuk ve ergen psikiyatrisi bölümlerinin bulunduğu illerde, bütçe imkânları çerçevesinde Genel Müdürlüğün onayı ile hizmete açılır.

a) Merkezde, çocukların geliş nedenleri, gelişim özellikleri, yaşları ve cinsiyetleri dikkate alınarak farklı birimlerde 7 –18 yaş aralığında farklı gruplandırmalar yapılabilir. Merkezin kapasitesinin her hizmet grubu için en fazla yirmi, birden fazla hizmet grubu için ise altmış kişilik kapasiteyi aşmaması esastır.

b) Merkezde, Koordinasyon ve Değerlendirme Kurulu, Sosyal Servis, Ödül ve Disiplin Kurulu, Çocuk Kurulu ve mevzuat gereği mali işlerin gerekli kıldığı komisyon ve kurullar bulunur.

c) Merkezde kapasite ve gereksinimine göre Genel Müdürlükçe hazırlanacak standart kadrolarda belirtilen sayı ve niteliklere uygun olarak çeşitli personel atanır veya görevlendirilir.

ç) Rehabilitasyon süreci tamamlanan ve korunma şartları devam eden çocuklar, durumlarına uygun hizmet modellerinden yararlandırılır.

d) Rehabilitasyon süreci her çocuk için ayrı ayrı değerlendirilir. Değerlendirme sürecinde; çocukların geliş nedenleri, yaşadığı örselenmenin etkisi, kişisel özellikleri, psiko-sosyal durumları, aile durumları ve mahkemenin çocuk hakkında almış olduğu karar göz önünde bulundurulur.

e) Merkezde, hizmet türünün özelliği, çalışma koşullarının zorluğu göz önünde bulundurularak, tercihen bu alanda eğitim almış ve deneyimli personelin istihdamı sağlanır.

f) Merkezde kadro karşılığı sözleşmeli statüde çalışmayanlar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarından ihtiyaç duyulan alanlarda geçici görevle görevlendirilen personele ödenecek ek ders ücretleri ve diğer hususlar mevzuat çerçevesinde yürütülür.

Merkezin hedef, amaç ve strateji belgesi

MADDE 7 – (1) Her merkezin hedef, amaç ve uygulanan programlarını gösterir bir strateji belgesi bulunur. Bu belge tüm merkez çalışanlarının katılımı ile hazırlanır. Bu strateji belgesinin hazırlanması sırasında hizmet alan aile ve çocukların görüşleri dikkate alınır.

(2) Merkezin işleyiş ve disiplin kuralları ile günlük yaşamın planlanması, merkezde verilen hizmetler dâhil olmak üzere merkez yaşamı bu strateji belgesine uygun hazırlanır.

(3) Strateji belgesi, tüm merkez çalışanları ve merkezden hizmet alan çocuklar ve aileler ile paylaşılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çocuk Koruma İlk Müdahale Birimi

Çocuk koruma ilk müdahale birimi

MADDE 8 – (1) Genel Müdürlüğün onayı ile Çocuk Koruma İlk Müdahale Birimi adı altında birimler açılabilir.

(2) Çocuk Koruma İlk Müdahale Birimine kabul edilen çocuklar hakkında, ilçe/il Sosyal Hizmetler Müdürlüğünce çocuğun kabul tarihini takip eden ilk beş iş günü içerisinde gerekli sosyal inceleme yaptırılarak uygun hizmet modeli belirlenir. Bu amaçla aileler ile bağlantı kurulur, gerekirse ilk rehabilitasyon çalışmaları başlatılır, kurum içi veya kurumlar arası havale işlemleri gerçekleştirilir.

(3) Haklarında uygun hizmet modeli belirleninceye kadar çocuklar gelişim özellikleri, yaş ve cinsiyetleri dikkate alınarak farklı bölümlerde barındırılır ve temel gereksinimleri karşılanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kurullar ve Görevleri

Koordinasyon ve değerlendirme kurulu

MADDE 9 – (1) Koordinasyon ve Değerlendirme Kurulu; merkez müdürü ile merkezde kadrolu ve/veya geçici görevli olarak çalışan danışman, tabip, hemşire, sağlık memuru ve çocuk temsilcisinden oluşur.

(2) Çocuk temsilcisi, çocuklara ilişkin görüşülen konular süresince toplantıya katılır.

(3) Merkez müdürü kurulun başkanıdır, bulunmadığı zamanlarda vekili kurula başkanlık eder.

(4) Koordinasyon ve değerlendirme kurulu her ay toplanır. Merkez müdürü gerekli hâllerde kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.

(5) Toplantı raporları, her türlü denetimde gösterilmek üzere merkez müdürlüğünde bulundurulur.

Koordinasyon ve değerlendirme kurulunun görevleri

MADDE 10 – (1) Koordinasyon ve Değerlendirme Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Yıllık çalışma planını hazırlamak ve merkez müdürüne vermek,

b) Yıllık çalışma planı çerçevesinde altı ayda bir uygulamaları değerlendirmek, yaşanan sorunlar ve çözüm yollarına ilişkin öneriler geliştirmek, konuya ilişkin raporu merkez müdürüne vermek,

c) Çocukların yetenek, ilgi ve istekleri doğrultusunda devam edecekleri üst öğrenim kurumlarının ve kursların belirlenmesi amacıyla değerlendirmeler yapmak,

ç) Çocukların yaş, yetenek, ilgi ve isteklerini göz önünde bulundurarak kamu ve özel işyerlerinde hangi iş ve meslek dallarında eğitim alabilecekleri konusunda değerlendirmeler yapmak,

d) Yapılan etkinlikleri gözden geçirmek ve etkinliklere ilişkin önerileri değerlendirmek ve karara bağlamak,

e) Çocukların aileleri ile sağlıklı ilişkiler kurmaları, geliştirmeleri ve toplum içinde desteklenmeleri amacıyla çalışmalarda bulunmak,

f) Merkezde, ek ders karşılığında çalışma talebinde bulunan kişilerin başvurularını incelemek, gerekli onaylar alındıktan sonra çalışmalarını izlemek ve değerlendirmek,

g) Çocukların psiko-sosyal yönden gelişimlerinin sağlanması amacıyla toplum kaynaklarını da kullanarak sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler planlamak,

ğ) Davranışları ile örnek olan ve rehabilitasyon programına uyum sağlayan çocuklar içerisinde çocuk temsilcisi olabilecek nitelikte çocukları belirleyerek çocuk kuruluna öneride bulunmak,

h) Çocuk temsilcisi tarafından toplantı gündemine getirilen konulara ilişkin çözüm önerileri geliştirmek.

(2) Koordinasyon kurullarında alınan kararların uygulanması amacı ile işbölümüne ilişkin görevlendirmeler merkez müdürü tarafından yapılır.

Vaka tartışma ve değerlendirme toplantıları

MADDE 11 – (1) Vaka tartışma ve değerlendirme toplantısına; merkez müdürü veya vekili başkanlığında kadrolu ve/veya geçici görevli danışman, sorumlu eğitmen, gerekli görüldüğünde tabip, hemşire/sağlık memuru katılır. Gerekliğinde görevli diğer personel davet edilerek görüşü alınır.

(2) Toplantılar haftada bir kez düzenlenir ve her toplantıda merkezden hizmet almakta olan her çocuk ele alınarak çocuğa ilişkin yapılan çalışmalar çocuğun uygulanan programlardan yararlanma düzeyi ve rehabilitasyon sürecinin işleyişine dair değerlendirmeler yapılır.

(3) Danışman, çocukla ve ilgili diğer kişilerle yaptıkları görüşmeleri içeren raporların sunumunu yapar.

(4) Üyelerin tümü vaka hakkında mesleki görüş ve önerilerini ifade eder.

(5) Toplantıda vakanın çözümüne ilişkin kararlar alınır, bu doğrultuda iş bölümü yapılır.

(6) Sorunlar ve çözüm önerileri değerlendirilir. Fiziksel ve psiko-sosyal sorunları nedeniyle uyum sorunu devam eden çocuklar çok yönlü ele alınarak, uygun çözüm yolları aranır.

(7) Kendisi hakkında alınan kararlara ilişkin çocuk bilgilendirilir ve çocuğun katılımı sağlanmaya çalışılır.

(8) Uygulama sonuçları değerlendirilir, çalışmalar raporlaştırılır. Haftalık çalışmalar vaka takip formuna işlenir.

(9) Vakalara ilişkin tüm rapor ve belgeler çocuğun dosyasında saklanır.

(10) Çocuğun rehabilitasyon sürecinin devamı veya sonlandırılması, çocuğun aile veya yakınlarına dönüşü veya farklı sosyal hizmet modellerinden yararlandırılması değerlendirilir.

(11) Çocuk ve Ergen psikiyatristi veya psikiyatrist ya da diğer görevlilerin vakaya ve tedavi sürecine ilişkin değerlendirmeleri Vaka tartışma ve değerlendirme toplantılarında göz önünde bulundurularak rehabilitasyon süreci yürütülür.

Çocuk kurulu

MADDE 12 – (1) Çocuk Kurulu; merkezde kalan çocuklardan oluşur. Çocukların yönetime katılmaları, kendilerini ifade edebilmeleri, sorumluluk almaları ve verilen görevi yerine getirebilmeleri, sosyal çevrenin gerektirdiği kurallara uygun davranışları amacıyla oluşturulur.

(2) Çocuk Kurulu, çocuk temsilcisi başkanlığında, üç ayda bir toplanır.

(3) Çocuklar sorunlarını bu kurulda tartışır ve çözüme yönelik öneriler çocuk temsilcisi tarafından idareye iletilir.

(4) Çocuk temsilcisi; koordinasyon ve değerlendirme kurulu tarafından, davranışları ile örnek olan ve rehabilitasyon programına uyum sağlayan çocuklar içerisinde önerilen çocuklar arasından çocuk kurulunca altı ay süre için seçilir. Çocuk temsilcisi aşağıdaki şekilde seçilir:

a) Çocuk temsilcisi, gizli oy ve açık sayım yapılarak seçilir.

b) Bu seçim, merkez müdürünün görevlendirdiği personelin yönetimi ve denetimi altında gerçekleştirilir.

c) Seçim tarihinden on beş gün önce adayların tanıtımı yapılır ve seçimden bir gün öncesine kadar adaylara propaganda süresi verilir. Propagandada; toplantı, resim, afiş, yazılı

metin gibi araçlar kullanılabilir. Propaganda araçları merkez müdürünün onayından sonra kullanılır.

ç) Her yıl seçimlerde kullanılmak üzere, sandık temin edilir, oy pusulası hazırlanır. Oylar gizli bir bölmede, kapalı zarfa konulmak suretiyle verilir, çocuklardan oluşan bir sandık başkanı ve iki üyenin nezaretinde sandığa atılır.

d) Seçimde en yüksek oyu alan çocuk temsilcisi olur.

e) Seçimlere ilişkin her türlü bilgi, belge ve tutanak saklanır.

Ödül ve disiplin kurulu

MADDE 13 – (1) Merkezde bulunan çocukların, merkez kurallarına uygun davranışları, merkezde ve merkez dışında olumlu sosyal ilişkiler içinde olmaları, okul başarılarının artırılması, sosyal kültürel ve sportif etkinliklere katılımlarının desteklenmesi, hatalı davranışlarından ders almalarını sağlamak amacıyla merkezde bir ödül ve disiplin kurulu oluşturulur.

(2) Kurul, merkez müdürünün başkanlığında, çocuk temsilcisi, çocuğun danışmanı, sosyal servis ve sorumlu eğitmen olmak üzere toplam beş asil ve iki yedek üyeden yılda bir kez oluşturulur. Kurul oy çokluğu ile karar alır.

(3) Kurul üyeleri gerekçeli önerilerini toplantıdan bir hafta önce merkez müdürüne verebilirler. Öneriler hakkında merkez müdürünün yaptığı değerlendirme sonucu toplantı gündemi belirlenir. Kurul her ayın son haftası, merkez müdürünün uygun göreceği günde toplanır. Alınan kararlar rapor hâline getirilir ve bir örneği çocuğun dosyasında saklanır. Kurulun sekreteryası görevlendirilen kurul üyelerinden biri tarafından yerine getirilir.

Ödül ve kısıtlamalar

MADDE 14 – (1) Olumlu tutum ve davranışlarıyla örnek olan çocuklar ile davranışlarında olumlu gelişme gözlenen, katıldığı eğitim programını başarıyla tamamlayan, sosyal kültürel ve sportif faaliyetlerde başarı gösteren çocukların ödüllendirilmesi amacıyla, kamp, gezi ve sosyal etkinliklere katılımlarına öncelik verilir.

(2) Merkez kurallarına aykırı davranmayı alışkanlık hâline getiren çocuklara aşağıdaki şekilde kısıtlamalar getirilebilir:

a) Merkezden izinsiz ayrılan çocukların harçlığının bir önceki ay içinde merkezde kaldığı gün oranında hesaplanarak ödenmesi ödül ve disiplin kurulu kararı ile belirlenebilir.

b) Çocuklara tahakkuk ettirilen aylık harçlıkları en fazla % 50 oranına kadar eksik tahakkuk ettirilebilir.

c) İzin, etkinliklere katılımının sınırlanması ve sair kısıtlamalar çocuğun psiko-sosyal gelişimini olumsuz etkilemeyecek biçimde uygulanır.

(3) Ödül sistemi kısıtlamaya oranla öncelikli işletilir. Ödül ve kısıtlamalara ilişkin çocuğun görüşü alınır. Ödül ve kısıtlamalar, kurul tarafından çocuğa bildirilir. Kısıtlamalarda diğer çocukların haberdar olmamasına özen gösterilirken, ödüllendirmeler merkezdeki diğer çocukların da bulunduğu ortamda çocuğu onurlandıracak şekilde açıklanır.

(4) Ödül ve kısıtlamalara ilişkin iş ve işlemler ödül ve disiplin kurulunca yerine getirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sosyal Servis Görevlileri ve Danışman Tarafından Yürütülecek Çalışmalar

Sosyal servis

MADDE 15 – (1) Merkezde mesleki çalışmalarını koordineli bir şekilde yürütmek üzere kadrolu veya geçici görevli çalışan sosyal çalışmacı, çocuk gelişimci, psikolog ve psikolojik danışmandan oluşan sosyal servis kurulur. Sosyal servis, çalışmalarını merkez müdürünün yönetiminde yürütür.

Sosyal serviste görev alacak kişiler tarafından yürütülecek çalışmalar

MADDE 16 – (1) Sosyal serviste görev alacak kişiler tarafından yürütülecek çalışmalar şunlardır:

a) Çocuğun merkeze kabulü ve uyumu ile ilgili çalışmalarını yapmak, ilk görüşme raporu hazırlamak,

b) Çocukla ilgili yapılan tüm mesleki çalışmaları ve yazışmaları içeren kişisel dosyaları ile bilişim sisteminde yer alan tüm kayıtların gizlilik ilkesine uygun olarak saklanmasını sağlamak,

c) Mesleki çalışmalar, raporlar ve tutanakların kaydedildiği mesleki raporlar kayıt defterini tutmak,

ç) Çocuk kütük kayıt defterini düzenli olarak tutmak,

d) İş ve işlemleri mevzuat çerçevesinde gerçekleştirmek,

e) Temel esasları Genel Müdürlükçe belirlenen, psiko-sosyal gelişim programlarını uygulamak ve değerlendirmek,

f) Çocukların sosyal, kültürel ve sportif etkinliklere katılımlarını sağlamak ve izlemek,

g) Merkezin çevreye ve topluma tanıtılmasını sağlamak amacıyla kamu ve gönüllü kişi ve kurumlarla işbirliği yapılmasında, gönüllülerin çalışmalarının programlanması ve izlenmesi konularında görev almak,

ğ) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa göre suç sayılan fiilleri işleyen veya bu tür fiillerle karşı karşıya kalan çocukların durumları hakkında merkez müdürüne bilgi vermek,

h) Hizmet içi eğitim programlarının düzenlenmesi ve uygulanmasında mesleği ile ilgili konularda görev almak,

ı) Merkezin amacına uygun nitelikteki araştırma ve incelemelerde görev almak,

i) Rehabilitasyon sürecine ilişkin, çocuk, aile ve sosyal çevresi ile gerekli mesleki çalışmaları yapmak,

j) Sorumlusu olduğu her çocuğun duygusal, bilişsel ve sosyal gelişimi için gerekli programları uygulamak, izlemek ve değerlendirmek,

k) Vaka tartışma ve değerlendirme toplantılarında mesleği ile ilgili çalışmalarda bulunmak,

l) Ziyaretçisi gelmeyen ve izinli gitmeyen çocukların varsa ailesi, yoksa akrabaları ile ilişkiye geçilerek olumlu sosyal ilişkiler kurmalarını sağlamak,

m) Çocuğun merkezde bulunduğu süre içinde merkezden ayrıldıktan sonraki yaşantısına hazırlanması amacıyla gerekli mesleki çalışmaları gerçekleştirmek,

n) Çocuğun merkezden hizmet almaya devam edip etmeyeceğini değerlendirmek.

Danışman tarafından yürütülecek çalışmalar

MADDE 17 – (1) Danışman tarafından yürütülecek çalışmalar şunlardır:

a) Çocuğa merkez ve alacağı hizmetler hakkında bilgi vermek, merkeze uyum sürecini planlamak ve izlemek,

b) Çocuğa ilişkin yürütülecek rehabilitasyon programını yedi gün içinde hazırlayarak vaka tartışma ve değerlendirme toplantısında sunmak,

c) Çocuğun görüşü de alınarak çocuk hakkında bireyselleştirilmiş program hazırlamak,

ç) Sorumlusu olduğu her çocuğun duygusal, bilişsel ve sosyal gelişimi için gerekli programların uygulanması amacıyla sosyal servis ile işbirliği yapmak,

d) Çocukların yeteneklerine ve isteklerine göre sosyal, kültürel ve sportif etkinliklere düzenli katılımlarını sağlamak, izlemek ve denetlemek,

e) Vaka tartışma ve değerlendirme toplantısına katılmak,

f) Sorumlu olduğu çocuk hakkında haftalık ve aylık değerlendirme raporları hazırlamak, Vaka tartışma ve değerlendirme toplantısına aktarmak,

g) Vaka tartışma ve değerlendirme toplantısında görüşülecek çocuk ile ilgili çalışmalarını idareye yazılı olarak vermek,

ğ) Çocukların sağlıklı gelişimlerinin sağlanması amacıyla temizlik, düzen, giyim, yemek yeme, oyun oynama ve benzeri konularda olumlu alışkanlıklar kazanmalarını sağlamak,

h) Çocukların, giyim-kuşam, harçlık, kırtasiye gibi gereksinimlerinin zamanında belirlenmesi ve karşılanması amacıyla gerekli iş ve işlemleri gerçekleştirmek,

ı) Çocuğa ait harçlık, tasarruf ve harcamalara ilişkin iş ve işlemleri yapmak,

i) Merkezden ayrılan çocuk hakkında izleme planı hazırlamak ve uyum süreci tamamlanıncaya kadar toplumda izlenmesi ve desteklenmesi için gerekli çalışmaları yapmak.

ALTINCI BÖLÜM

Personelin Görev ve Yetkileri

Merkez müdürünün görev ve yetkileri

MADDE 18 – (1) Merkez müdürünün, alan deneyimi olan meslek elemanları arasından atanması tercih edilir. Merkez müdürünün görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Merkezin idari, mali ve teknik tüm işlerini mevzuat çerçevesinde yürütmek,
- b) Çocuklara etkili ve verimli hizmet verilmesi için görevliler arasında iş bölümü yapmak,
- c) Çocukların hizmete aktif katılımlarını sağlamak için gerekli önlemleri almak ve denetlemek,
- ç) Çocuklar için gerekli olan kefalet senetlerini, hizmet akitlerini ve benzeri evrakı Genel Müdürlük adına imzalamak,
- d) Koordinasyon ve değerlendirme kurulu, vaka tartışma ve değerlendirme kurulu ile ödül ve disiplin kuruluna başkanlık etmek ve alınan kararların uygulamasına yönelik işbölümünü yapmak ve izlemek,
- e) Personel ve çocuklarla ilgili yazışma ve işlemlerde gizlilik ilkesine uyulmasını sağlamak,
- f) Merkez personelinin özlük hakları ve sicil ile ilgili işlemlerinin mevzuat çerçevesinde yürütülmesini sağlamak,
- g) Personelin günlük çalışma programları, çalışma saatleri, nöbet çizelgelerini düzenlemek, onaylamak ve uygulatmak,
- ğ) Hizmet içi eğitim programlarının Genel Müdürlükçe belirlenen esaslar çerçevesinde uygulanmasını sağlamak, olanaklar ölçüsünde üniversiteler ile işbirliği yapmak, bilimsel ve eğitsel destek almak,
- h) Genel Müdürlükçe istenilen bilgi ve belgelerin zamanında, eksiksiz ve gizlilik ilkesine uygun olarak gönderilmesini sağlamak,
- ı) Merkezin çevreye ve topluma tanıtılmasını sağlamak, bu amaçla kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kişi ve kurumlarla işbirliği yapmak, gönüllülerin çalışmalarının programlanmasını sağlamak,
- i) Merkezin hizmetlerine katkı sağlayacak konularda yapılacak araştırma ve incelemelere destek olmak,
- k) Türk Ceza Kanununa göre suç sayılan fiilleri işleyen veya bu tür fiillerle karşı karşıya kalan çocuklara ilişkin gerekli işlemleri mevzuat çerçevesinde gerçekleştirmek,
- l) Çocukların hukuki sorunlarının çözümlenmesine yardımcı olmak amacıyla Barolarla iletişim kurulmasını sağlamak,
- m) Yapılan mesleki çalışmalar sonucu hazırlanan ve meslek elemanlarınca mesleki kayıt defterine kaydedilen raporları değerlendirmek, gereken iş ve işlemlerin yapılmasını sağlamak,
- n) Genel Müdürlükçe gönderilen eğitim programlarının uygulanmasını sağlamak,
- o) Mutfak personelinin portör ve sağlık kontrolünü altı ayda bir yaptırmak.

Sosyal çalışmacının görev ve yetkileri

MADDE 19 – (1) Sosyal çalışmacının görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Danışmanlık görevini yerine getirmek,
- b) Sosyal servisteki görevleri yerine getirmek,
- c) Çocukların ve ailelerin sosyal incelemelerini, mesleki çalışmalarını program dâhilinde planlayarak gerçekleştirmek, raporlarını hazırlamak ve dosyasında muhafaza etmek,
- ç) Tedbirlerin kaldırılmasını veya değiştirilmesini gerektiren durumlarda gerekli iş ve işlemleri yürütmek,
- d) Merkez müdürünce, mesleği ile ilgili verilen görevleri yerine getirmek.

(2) Sosyal çalışmacı birinci fıkrada sayılan görevlerini diğer meslek elemanlarıyla birlikte ekip çalışması içerisinde yürütür ve merkez müdürüne karşı sorumludur.

Psikoloğun görev ve yetkileri

MADDE 20 – (1) Psikoloğun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Danışmanlık görevini yerine getirmek,
- b) Sosyal servisteki görevleri yerine getirmek,
- c) Çocuklarla mesleği ile ilgili çalışmalar yapmak, çalışmalara ilişkin raporları hazırlamak ve dosyasında muhafaza etmek,
- ç) Merkez müdürünce, mesleği ile ilgili verilen görevleri yerine getirmek.

(2) Psikolog, birinci fıkrada sayılan görevleri diğer meslek elemanları ile birlikte ekip çalışması içerisinde yürütür ve merkez müdürüne karşı sorumludur.

Çocuk gelişimcinin görev ve yetkileri

MADDE 21 – (1) Çocuk gelişimcinin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Danışmanlık görevini yerine getirmek,
- b) Sosyal servisteki görevleri yerine getirmek,
- c) Çocuklarla mesleği ile ilgili çalışmalar yapmak, çalışmalara ilişkin raporları hazırlamak ve dosyasında muhafaza etmek,
- ç) Merkez müdürünce, mesleği ile ilgili verilen görevleri yerine getirmek.

(2) Çocuk gelişimci, birinci fıkrada sayılan görevlerini diğer meslek elemanları ile birlikte ekip çalışması içerisinde yürütür ve merkez müdürüne karşı sorumludur.

Öğretmenin görev ve yetkileri

MADDE 22 – (1) Öğretmenin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Çocukların okula ve işe devamlarını sağlamak ve izlemek,
- b) Çocuklara programlı çalışma alışkanlığını kazandırmak,
- c) Çocukların okul ve iş yeri ile ilgili sorunlarının tespiti ve çözümüne yardımcı olmak,
- ç) Çocukların okul başarı durumlarını değerlendirmek, çocukların öğrenim, iş yeri veya kurs izleme formları ile okul başarı durumlarına ilişkin standart formları doldurmak, istatistiki verileri hazırlamak, çocuklara ait belgeleri kişisel dosyalarında saklanması amacıyla merkez müdürüne teslim etmek,

d) Her çocuğun eğitim öğretimine yönelik yapılan ve yapılması planlanan eğitsel müdahalelerin yer aldığı eğitsel raporları üç ayda bir hazırlamak, planlanan müdahalelerin uygulanmasında mesleği ile ilgili görev almak ve merkez müdürüne teslim etmek,

e) Kamu kurum ve kuruluşlarına bağlı gündüzlü ve yatılı ortaöğretim kurumlarına, kurslara devam edecek çocuklar ile sınavlara girecek çocuklar hakkında koordinasyon kurulu üyelerine bilgi vermek,

f) Çocukların burs, kredi, harç ve öğrenci yurtlarından yararlanmaları için başvuruların zamanında yapılmasını sağlamak, çocukların öğrenimleri süresince izlenmesini ve gereksinimlerinin zamanında karşılanmasını sağlamak,

g) Hizmet içi eğitim programlarının düzenlenmesi ve uygulanmasında mesleği ile ilgili görev almak,

ğ) Merkezin yıllık çalışma programına uygun olarak belirlenen saatlerde çocukların ders çalışmalarını, ödevlerini yapmalarını sağlamak,

h) Merkez müdürünce mesleği ile ilgili verilen görevleri yerine getirmek,

ı) Vaka tartışma ve değerlendirme toplantılarında mesleği ile ilgili çalışmalarda bulunmak.

(2) Öğretmen, merkez müdürünün gözetiminde birinci fıkrada sayılan görevleri diğer meslek elemanları ile ekip çalışması içerisinde yürütür ve merkez müdürüne karşı sorumludur.

Tabibin görev ve yetkileri

MADDE 23 – (1) Tabibin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Merkezin sağlık hizmetlerini yürütmek, hemşire ve sağlık memurunun görevlerini yapmasını sağlamak ve denetlemek,

b) Çocukların düzenli aralıklarla sağlık kontrollerini yapmak ve her çocuk için sağlık dosyası hazırlamak, Genel Müdürlükçe gönderilen sağlık formlarının doldurulmasını sağlamak,

c) Hasta çocuklar ve personel ile personelin bakmakla yükümlü olduğu kişilerin muayenelerini yapmak, gerekenlerin hastaneye sevkini sağlamak ve izlemek,

ç) Salgın hastalık durumunda gerekli ihbarı yapmak, gereken koruyucu, tedavi edici önlemleri almak, merkez personelinin sağlık kurallarına uyup uymadığını kontrol etmek,

d) Çocukların ağız diş sağlığı konusunda eğitimlerini yapmak/yaptırmak ve düzenli aralıklarla diş hekimi kontrolünden geçirilmesini sağlamak,

e) Çocukların beslenmeleri ile ilgili cetvellerin hazırlanmasını ve uygulanmasını sağlamak,

f) Sağlık alanında idarenin de uygun göreceği konularda ve zamanlarda seminerler hazırlayıp, personele ve çocuklara sunmak,

g) Mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak,

ğ) Merkez müdürünce, mesleği ile ilgili verilen görevleri yerine getirmek.

(2) Tabip, merkez müdürünün gözetiminde birinci fıkrada sayılan görevlerini sosyal servis elemanları ve danışmanlarla işbirliği ve ekip çalışması içinde yürütür ve merkez müdürüne karşı sorumludur.

Hemşire ve sağlık memurunun görev ve yetkileri

MADDE 24 – (1) Hemşire ve sağlık memurunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Çocukların sağlık ve temizlikleriyle yakından ilgilenmek, hasta çocukları belirlemek, tabip kontrolünden geçmelerini sağlamak ve tabibin önerdiği tedaviyi uygulamak,

b) Sağlık kuruluşlarına sevk edilen çocuklara refakat etmek ve taburcu edildiklerinde merkeze getirmek ve izlemek,

c) Revirde ilaçların korunmasını ve kullanılmasını sağlamak,

ç) Çocukların sağlığı ile ilgili kayıtları tutmak,

d) Acil durumlarda ilk yardım yapmak ve gerekli önlemleri almak,

e) Bulaşıcı bir hastalıktan kuşkulandığı durumlarda çocuğu derhal tecrit etmek, durumu tabip ve/veya merkez idaresine haber vermek,

f) Revir ve tecrit yerleriyle ilgili işleri yürütmek,

g) Merkezin tüm bölümlerinin sağlık koşullarına uygun olması yönünde çalışmalar yapmak,

ğ) Yemekhane, mutfak ve uygulama mutfağında verilen hizmetlerin sağlık koşullarına uygun olarak yürütülmesini, mutfak personelinin temizlik kurallarına uymasını ve eğitimini sağlamak,

h) Tabibin olmaması durumunda merkezin temizlik koşullarını sağlamak amacı ile çalışmalar yapmak,

ı) Hizmet içi eğitim programlarının düzenlenmesi ve uygulanmasında konuyla ilgili görev almak,

i) Merkez müdürünce verilen mesleği ile ilgili görevleri yerine getirmek.

(2) Hemşire veya sağlık memuru, merkez müdürünün gözetiminde birinci fıkrada sayılan görevleri diğer meslek elemanları ile işbirliği ve ekip çalışması içerisinde yürütür, tabibe ve merkez müdürüne karşı sorumludur.

Yurt yönetim memurunun görev ve yetkileri

MADDE 25 – (1) Yurt yönetim memuru mesaisi süresince mevzuat çerçevesinde görev ve sorumluluklarını yerine getirir.

(2) Yurt yönetim memuru, görevlerini ekip çalışması içerisinde yürütür ve merkez müdürüne karşı sorumludur.

Diğer personelin görev ve yetkileri

MADDE 26 – (1) Merkezde ihtiyaca göre teknik, idari ve diğer hizmetlerin yürütülmesi için personel istihdam edilir. Merkezde bu madde kapsamında görevli personel, merkez

idaresince verilen işleri yapar. Bu personele ilişkin görev bölümü, iş koşulları ve esasları merkez müdürlüğünce tespit edilir ve yerine getirilmesi sağlanır.

(2) Merkezde kadrolu personelin dışında, diğer kamu kurumlarından da personel görevlendirilebilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada sayılan görevliler mevzuat çerçevesinde görevlerini yürütürler ve merkez müdürüne karşı sorumludurlar.

Personelin çalışma gün ve saatleri

MADDE 27 – (1) Merkezde görevli tüm personelin çalışma gün ve saatleri, çocukların okul veya işe gidiş-dönüş ve merkezde buldukları saatler dikkate alınarak Merkez Müdürlüğünce her ay düzenlenir. Dinî ve millî bayramlar ile sosyal etkinliklerin düzenlendiği günlerde merkez müdürü gerekli gördüğü personeli görevlendirebilir. Görevlendirilen personelin izinleri merkezin işleyişini aksatmadan mevzuat çerçevesinde verilir.

Nöbet hizmetleri

MADDE 28 – (1) Merkezde yirmi dört saat esasına göre hizmetler yürütülür. Mesai ve nöbet hizmetleri buna göre belirlenir.

(2) Merkezde mesai bitiminden ertesi gün mesai başlangıcına kadar geçen sürede hizmetin sürekliliğini sağlamak amacıyla yurt yönetim memurunun mesai yapması esastır. Bu kadroda personel bulunmaması veya az olması hâlinde merkezde tatil günlerinde tam gün, diğer günlerde mesai bitiminden ertesi günün mesai başlangıcına kadar hizmetin sürekliliğini sağlamak amacıyla sosyal çalışmacı, tabip, psikolog, çocuk gelişimcisi, öğretmen, sosyolog, hemşire, sağlık memuru ve haftalık kırk saat çalışmak üzere geçici görevlendirmelerde geçici görevlendirilen çeşitli meslek gruplarından personelin nöbet tutması esastır.

(3) Nöbete giren personel sayısının yetersiz olması durumunda genel idari hizmetler sınıfından uygun görülecek personele, merkez müdürünün teklifi, ilçe/il müdürünün onayı ile nöbet görevi verilebilir.

(4) Nöbet ile ilgili diğer hususlar mevzuat doğrultusunda yürütülür.

YEDİNCİ BÖLÜM

Merkezde Çocuğa Yönelik İşlemler

Mesleki çalışma ve raporlar

MADDE 29 – (1) Çocuklar hakkında yapılan mesleki çalışmalar raporlaştırılır ve gizlilik ilkesi çerçevesinde çocuğun dosyasında saklanır.

(2) Hizmette bütünlüğün sağlanması amacıyla mesleki çalışmalar ve raporlara ilişkin hususlar mevzuat çerçevesinde yürütülür.

Hukuki danışmanlık ve denetimli serbestlik

MADDE 30 – (1) Merkez bünyesinde çocuklara ve ailelerine yönelik, hak ve yükümlülükleri ile hukuka aykırı davranışların sonuçları konusunda bilgilendirilmeleri amacıyla, Hukuksal Danışmanlık hizmeti verilmesi için barolar ile işbirliğine gidilir.

(2) 5395 sayılı Kanun gereğince haklarında denetim tedbiri kararı alınan çocuklarla ilgili işlemlerde, mevzuat çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlar ile eşgüdüm ve iş birliği içerisinde çalışılır.

Velayet, vesayet, kayyum ve nafaka

MADDE 31 – (1) Çocukların velayet, vesayet, kayyum ve nafakalarının tespitine yönelik işlemler mevzuat çerçevesinde geciktirilmeksizin yerine getirilir.

Çocuğun merkeze kabulü

MADDE 32 – (1) Çocuğun merkeze kabulü aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde gerçekleştirilir:

a) Rehabilitasyon hizmetinden yararlandırılması gereken çocuklar, merkez bulunan illerde, İl Müdürlüğünün onayı ile yerleştirilir,

b) Mahkeme kararında çocuğun rehabilitasyona ihtiyacının olduğunun belirtilmesi durumunda, İl Müdürlüğünce çocuk yeniden değerlendirmeye tabi tutulmaksızın merkeze kabul edilir,

c) Merkez bulunmayan illerde çocuğun uygun bir merkeze yerleştirilmesi Genel Müdürlükten talep edilir.

(2) Merkeze kabul edilen çocuğa merkez müdürü tarafından danışman görevlendirilir. Danışman en kısa sürede çocuk ile görüşerek, merkezi ve alacağı hizmetleri çocuğa bildirir. Çocuğa ilişkin yürütülecek rehabilitasyon programını yedi gün içinde hazırlayarak vaka tartışma ve değerlendirme toplantısında sunar.

(3) Bakım tedbiri ile birlikte diğer tedbirlere de hükmedilmesi hâlinde, tedbirlerin uygulanması amacıyla ilgili kurumlarla işbirliği yapılır. Tedbirin uygulanmasına yönelik mahkemeye belirlenen süreler içinde bilgi verilir.

(4) Bakım tedbiri kararı ile birlikte, madde kullanımı ve/veya psikiyatrik rahatsızlığı nedeniyle sağlık tedbiri kararına da hükmedildiği hâllerde öncelikle sağlık tedbiri uygulanır. Sağlık tedbiri kararı verilmediği hâllerde ise gerekli belgeler ile birlikte mahkemeye müracaat edilerek bu çocuklar hakkında öncelikle sağlık tedbiri kararının alınması sağlanır. Tıbbi tedavilerinin ardından merkezde bakım ve rehabilitasyon sürecine başlanır. Bu süreçte çocuğun ihtiyaçları merkezce karşılanır.

(5) Merkeze kabul aşamasında, nüfus kaydı ile fiziksel görünümü arasında belirgin fark olduğu gözlemlenen çocukların durumu, yaş tashihi amacıyla görevli ve yetkili mahkemeye bildirilir. Bu konuda mahkemece karar verilmeye kadar, çocuk fiziksel görünüm ve gelişimine uygun bölüme yerleştirilebilir.

(6) Merkezde rehabilitasyon hizmeti yatılı olarak verilir. Çocukların güvenliklerini sağlamak üzere gerekli güvenlik tedbirleri alınır. Gerekli hâllerde kolluk görevlilerinden yardım talep edilir.

(7) Alınan her türlü tedbir ve mesleki çalışmaya rağmen merkezden izinsiz ayrılan, mesleki ve psikiyatrik çalışmaya cevap vermeyen ve hizmeti reddeden çocuklar hakkında görevli ve yetkili mahkemeye bilgi verilir. Gerekirse verilen tedbir kararının değiştirilmesi veya kaldırılması için gerekli bilgi ve belgeler hazırlanarak mahkemeden talepte bulunulabilir.

(8) Çocuklar hakkında mahkemece 5395 sayılı Kanunun 20 nci maddesine göre verilmiş adli kontrole ilişkin bir hüküm bulunmasına karşın bu hükme çocuk tarafından uyulmaması hâlinde, aynı maddenin ikinci fıkrasının uygulanması amacıyla mahkemeye müracaat edilir.

(9) Mahkeme kararında adli kontrole ilişkin bir hükme yer verilmemesine karşın bu hükmün uygulanmasında yarar görülen vakalarda mahkemeye bu doğrultuda ek bir karar alınması talebinde bulunulur.

Çocuğun merkezden ayrılması

MADDE 33 – (1) Merkezde rehabilitasyon sürecini tamamlayan ve bakım tedbiri/korunma kararının devamına ihtiyaç duyan çocukların durumlarına uygun kuruluşlara yerleştirilmeleri için nakil talebinde bulunulur.

(2) Merkezden ayrılan çocuk hakkında mahkemeye bilgi verilir.

(3) Çocuğun aynı nakdi yardım hizmetinden yararlandırılması, aile veya yakınlarına teslim edilmelerinin uygun bulunması hâlinde çocuğun aileye teslimi, bakım tedbiri/korunma kararının değiştirilmesi/kaldırılması sonrasında gerçekleştirilir.

(4) Çocukların koruyucu veya gönüllü aile ile evlat edindirme hizmetlerinden yararlandırılması hâlinde mahkemeye bilgi verilir.

(5) Rehabilitasyon hizmeti sürecinde çocuğun aile/yakınları yanına döndürülmesi aşaması, çocuğun özellikleri dikkate alınarak planlanır. Bu süreçte çocuğun belirli günlerde aile/yakınlarına izinli verilmesi ve merkez hizmetlerinden tam/yarı zamanlı faydalandırılması suretiyle, geçiş sürecinin uyumlu gerçekleştirilmesi sağlanır.

(6) Merkezden ayrılan çocuğun toplumda izlenmesi ve desteklenmesi sağlanır.

(7) Tertip ve nakillere ilişkin işlemler Genel Müdürlükçe belirlenen mevzuat çerçevesinde yürütülür.

(8) Merkezden izinsiz ayrılan çocuklar hakkında nakil isteğinde bulunulmaz.

(9) Nakil hakkında çocuğun görüşünün alınması ve gerçekleştirilecek nakil işlemine mesleki çalışmalarla hazırlanması esastır.

İzin

MADDE 34 – (1) Çocuğun izinli verilmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Çocuğun merkeze kabulünden sonra izinli verilebileceği kişiler belirlenir.

b) Çocuğun ailesi ile ilişkisini sürdürmesinin can güvenliği ya da gelişimi açısından çocuğun yararına aykırı olduğu durumlarda, mahkemeden tehlikeyle orantılı biçimde çocuk ile ailesi arasındaki ilişkinin sınırlandırılması veya kaldırılması talep edilir.

c) Okula giden ve meslek kurslarına katılan çocuklara, öğrenim ve iş durumları dikkate alınarak izin verilir. İş kolunda çalışan çocukların izinlerinde işverenin de düşüncesi alınır.

ç) On beş yaşını tamamlamış olan çocukların, merkezlerce gerekli önlemler alınmak kaydıyla mahkeme kararında belirtilen kişiler yanına refakatçisiz gitmelerine izin verilebilir.

d) İzinli verilen çocuklar için izin tutanağı doldurulur ve çocuğun dosyasında saklanır.

e) Çocuğun izin süresinin bitiminde bulunduğu merkeze teslim edilmemesi hâlinde, izinli verildiği kişiye veya çocuğa yazılı tebligat yapılarak on beş gün içinde çocuğun merkeze teslim edilmesi istenir. Bu süre sonunda teslim edilmeyen çocuk ve ailesi hakkında sosyal inceleme raporu hazırlanır. Söz konusu raporda, tedbir/korunma kararının kaldırılması uygun görülenler hakkında ilçe/il müdürlüğüne öneride bulunulur, korunma/tedbir kararını gerektiren koşullar ortadan kalkmamışsa gerekli makamlara başvurularak çocuğun merkeze teslimi veya dönüşü sağlanır.

f) İzinli verilme işlemi ilgili diğer konular mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilir.

Merkezden izinsiz ayrılan çocuklar

MADDE 35 – (1) Merkezden izinsiz ayrılan çocuk, bulunması amacıyla kolluk birimine en kısa sürede bildirilir ve mahkemeye bilgi verilir.

(2) 24/12/2006 tarihli ve 26386 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çocuk Koruma Kanununa Göre Verilen Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararlarının Uygulanması Hakkında Yönetmeliğin 22 nci maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde hareket edilir.

(3) Merkezden izinsiz ayrılan çocuğun durumu değerlendirilerek gerekirse tedbir kararı/korunma kararının kaldırılması veya değiştirilmesi mahkemeden talep edilir.

(4) Kolluk birimleri ve il sosyal hizmetler müdürlüklerince beş yıl içinde tüm araştırmalar sonucu bulunamayan çocuğun, korunma veya tedbir kararı kaldırılmak üzere mahkemeye başvurulur. Bu süre içerisinde on sekiz yaşını tamamlayan çocuğun kaydı silinir.

(5) Merkezden izinsiz ayrılan çocuklara ilişkin diğer iş ve işlemler mevzuat çerçevesinde yürütülür.

Ziyaretçi

MADDE 36 – (1) Ziyarete ilişkin iş ve işlemler mevzuat çerçevesinde yürütülür.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Merkezde Uygulanacak Programlar

Bireyselleştirilmiş programlar

MADDE 37 – (1) Çocuğun merkeze kabulünden sonraki yedi gün içinde, danışman tarafından çocuğun görüşü de alınarak bireyselleştirilmiş program hazırlanır.

(2) Bu programda çocuğun gereksinimleri ve katılması öngörülen eğitsel, sportif ve diğer faaliyetler gösterilir.

(3) Bireyselleştirilmiş program günlük, haftalık ve aylık planlar ile elde edilen gelişmeleri izleme yöntemlerini de içerir.

Psiko-sosyal programlar

MADDE 38 – (1) Merkez bünyesinde çocuklar ve aileleri ile yapılan çalışmalarda kullanılmak üzere psiko-sosyal programlar, hizmetin özellikleri dikkate alınarak hazırlanır. Bu programların uygulama ve başarıları düzenli olarak izlenir ve revize edilir.

(2) Psiko-sosyal programlar, çocukların özel ihtiyaçları dikkate alınarak, çocuğun bireysel planına göre uygulanır.

(3) Merkezde çalışan bütün personele psiko-sosyal programlar ile ilgili eğitim verilir.

Günlük yaşamın planlanması

MADDE 39 – (1) Çocuğun merkezde bir günü planlanırken, katılması gereken psiko-sosyal program çerçevesindeki çalışmalar, eğitsel ve sportif faaliyetler, oyun, eğlenme ve dinlenme ihtiyacı, kişisel ve genel kullanım alanlarının tertip ve düzenine ilişkin sorumluluklar dikkate alınır.

(2) Çocuğun üstleneceği sorumluluklar konusunda çocuk ve çocuk kurulunun görüşü alınır.

(3) Çocukların olumsuz tutum ve riskli davranışlarını önlemek, olumlu ve sağlıklı davranış, tutum ve becerileri kazanmalarını sağlamak; kişisel, duygusal, bilişsel, eğitsel gelişimlerini desteklemek ve okul başarılarını artırmak amacıyla yaşam becerilerinin kazandırılmasına yönelik öfke kontrolü, stresle başa çıkma, çatışma ve problem çözme ve iletişim becerileri kazanma gibi programların uygulanması sağlanır.

(4) Çocuğun günlük yaşamı planlanırken Türk örf, adet, inanç, Atatürk ilkeleri ve millî değerleri doğrultusunda dinî ve millî bayramların kutlanması ile toplumsal normların öğretilmesi, geleneklerin yaşatılması ve kuşaktan kuşağa aktarılması konularını içeren programlara yer verilir.

(5) Merkezin yıllık çalışma planı ve raporu ile uygulanan programlar değerlendirilmek üzere Genel Müdürlüğe gönderilir.

Çeşitli etkinlikler

MADDE 40 – (1) Çocukların rehabilitasyonlarının sağlanması, meslek edinmesi, bilgi ve beceri kazanmaları amacıyla kurs programları planlanır. Çocukların istek ve yetenekleri dikkate alınarak bu kurslarda aktif görev ve sorumluluk almaları sağlanır.

(2) Çocukların, müzik, spor, tiyatro, resim ve her türlü diğer etkinliklerden, kamu kurum ve kuruluşları veya özel kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenecek kurslardan yararlandırılmaları sağlanır. Ücretleri Genel Müdürlükçe ödenecek kurs ve kurslara katılacak çocuklar koordinasyon ve değerlendirme kurulunca belirlenir. Her çocuğun en az bir faaliyete aktif katılması ve sorumluluk alması esastır.

(3) Çocuklara yönelik çeşitli organizasyonlar düzenlenebilir. Genel Müdürlük ve bağlı kuruluşlarca düzenlenen organizasyon giderleri ile organizasyona katılacak çocuk ve görevli personelin giderleri Genel Müdürlükçe gönderilen ödenekten karşılanır. Giderleri farklı kurum ve kuruluşlarca karşılanan organizasyonlara katılan çocuk ve görevli personelin giderleri de Genel Müdürlükçe gönderilen ödenekten karşılanır.

(4) Çocukların her türlü kurs, kamp, gezi ve sosyal etkinlik malzeme giderleri Genel Müdürlükçe gönderilen ödenekten karşılanır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çocuğun İhtiyaçlarının Karşlanması

Harçlık

MADDE 41 – (1) 13/11/1995 tarihli ve 22462 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yetiştirme Yurtlarının Kuruluş ve İşleyişine İlişkin Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yaş gruplarına göre çocuklara verilen harçlıkların 2/3’si oranında belirlenen aylık harçlık merkezde kalan çocuklara verilir.

(2) Çocuk, merkeze kabul edilmesi ile birlikte harçlığı hak eder ve harçlığı o ay için tam olarak verilir.

(3) Harçlıklar danışman sorumluluğunda, çocuğun gereksinimleri göz önünde bulundurularak günlük, haftalık veya aylık olarak imza karşılığında çocuğa verilir.

(4) Öğrenime devam edenlerin kredi veya burs almaları hâlinde harçlıkları kesilmez.

(5) Çalışan çocuklara harçlık tahakkuk ettirilmez. Öğrenime devam etmeyen ve herhangi bir işte çalışmayan çocuklara ise yaş grupları göz önüne alınarak, bulunabilecekleri öğrenim durumuna eş oranda aylık harçlık verilir.

(6) Tam gün öğrenim görüp de yemeklerini merkezde yeme olanağı bulamayan çocuklara, öğrenim süresince harçlıkları iki kat artırılarak ödenir. Öğle ve akşam yemeğini merkezde yiyemeyen çalışan çocuklara yaş gruplarına göre belirlenen aylık harçlık tutarı yemek bedeli olarak ödenir.

(7) Merkezden bir aydan fazla izinsiz ayrılan çocuklar adına harçlık tahakkuk ettirilemez.

(8) Çocukların ay içinde kullanmadıkları harçlıkları ile döner sermayeli veya özel işletmelerde çalışan çocukların aldıkları maaş ve ücretlerden kullanmadıkları miktarı danışmanınca, çocuklar adına ulusal bankalarda açtırılan hesaba yatırılır veya merkezin kasasında saklanır.

(9) Çocuklar adına ulusal bankalarda açtırılan hesaba para yatırmak veya çekmek ile merkezin kasasına para giriş çıkışında bulunmak için merkez müdürünün onayı alınır.

(10) Danışmanınca, çocuğa bir yıl içinde verilen nakit yardımları ve harçlıkları gösteren, merkez müdürü tarafından onaylanmış bir defter tutulur. Bu defter her türlü denetimde gösterilmek üzere hazır bulundurulur.

(11) Tedavi, sosyal ve sportif etkinlikler ve benzeri nedenlerle il dışına çıkan çocuğa, il dışında geçireceği her gün için elli gösterge rakamının memur maaş katsayısı ile çarpılmasından bulunan tutar ile yemek bedeli ve gerekli hâllerde konaklama tutarı ödenir.

(12) Devlet malına ve arkadaşlarının eşyasına kasıtlı olarak zarar veren çocukların harçlıklarından, zarar verdiği malın ödenmesi amacıyla en fazla % 50 oranında kesinti yapılabilir.

(13) Merkezden ayrılan ve ekonomik ve sosyal desteğe ihtiyacı olduğu sosyal inceleme sonucu tespit edilen çocukların, kendine yeterli hâle getirilmesi amacıyla mevzuat çerçevesinde toplum içinde izlenmeleri ve desteklenmeleri sağlanır.

Çocukların giyimi

MADDE 42 – (1) Çocukların giyecek gereksinimleri için Ek -1, Ek -2 ve Ek -3 teki miktarlar ile sosyal, kültürel, sportif etkinliklere takım ve bireysel olarak katılan çocukların giysi, forma, müzik ve spor aleti, aksesuarları ve diğer gereksinimleri, Genel Müdürlükçe gönderilen ödeneklerden karşılanır.

(2) Giyim eşyaları aynı olarak bir tutanakla verilir.

(3) Giyim eşyası standart beden ölçülerine göre farklı model renklerde satın alınır veya Merkez Müdürlüğünce yaptırılır.

(4) Verilecek giyim eşyalarının rengi ve biçimi, çocukların istekleri, yaş, cinsiyet, eğitim, psiko-sosyal özellikleri ve merkezin çevre koşulları dikkate alınarak, çocuk temsilcisi ve merkez idaresince belirlenir.

(5) Merkezin bulunduğu iklim koşulları dikkate alınarak kışlık giyecek en geç Ekim ayında, yazlık giyecek en geç Mayıs ayında verilir. Merkeze yeni kabul edilen çocuğa yukarıda belirtilen aylar beklenmeden giyim eşyası verilir.

(6) Çocuğa bir yıl içinde verilen giyecek ve diğer aynı yardımları gösteren, merkez müdürü tarafından onaylanmış bir defter tutulur, bu defter her türlü denetimde gösterilmek üzere hazır bulundurulur.

Ulaştırma giderleri

MADDE 43 – (1) Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler ile tedavi, iş, eğitim, öğrenim ve benzeri nedenlerle il içinde ve il dışına gönderilen çocukların ulaştırma, yemek ve konaklama giderleri,

(2) Öğrenime devam eden ve sanat öğrenmek için iş yerlerine giden çocukların gidiş-gelişlerindeki ulaştırma giderleri, mahalli olanaklar göz önünde tutularak otobüs bileti veya abonman kartı alınarak ya da bilet ücretleri harçlıklarına ilave edilerek

Genel Müdürlükçe gönderilen ödenekten karşılanır.

Tedavi ilaç ve sağlık giderleri

MADDE 44 – (1) Çocukların kamu kurum ve kuruluşlarına ait hastaneler ve üniversite hastanelerinde tedavileri mevzuat çerçevesinde yaptırılır. Ancak bu hastanelerde tedavinin mümkün olmadığının belgelendirilmesi veya sevk edilmesi hâlinde anlaşmalı özel hastanelerde tedavileri yaptırılır.

(2) Çocukların sağlık harcamaları için 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümleri uygulanır.

Eğitim ve ğretim giderleri

MADDE 45 – (1) ğrenim gören çocukların eğitim ve öğrenimlerine ilişkin her türlü araç, gereç ile sınava giriş harç masrafları, kayıt ücretleri ve diğer masrafları Genel Müdürlükçe gönderilen ödenekten karşılanır.

Hizmet içi eğitim

MADDE 46 – (1) Merkezde görev yapan personel; verilen hizmetin ve personelin niteliğinin geliştirilmesi amacıyla yılda en az bir kez hizmet içi eğitime alınır.

a) Hizmet içi eğitimler öncelikle Genel Müdürlüğün personel ve imkânları ile gerçekleştirilir,

b) İllerde hizmet içi eğitimler, ihtiyaçlar doğrultusunda niversiteler, kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapılarak gerçekleştirilebilir,

c) Hizmetin geliştirilmesi, sorunların zm, kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonun sağlanması amacıyla kurs, seminer gibi organizasyonlar düzenlenebilir. Organizasyon ve hizmet içi eğitim giderleri bütçe imkânları çerçevesinde Genel Müdürlükçe gönderilen ödenekten karşılanır.

Yemek eşitleri, miktarı ve zamanı

MADDE 47 – (1) Merkezde günlük yemek çeşidi, miktar ve zamanı aşağıdaki esaslara göre düzenlenir:

a) Yemekler mevcut ocuk sayısına, çocukların özel durumlarına göre ve düzenlenecek sosyal etkinliklerin gerektirdiği miktarlarda, Genel Müdürlükçe yayımlanan genelgelerdeki esas ve miktarlara uygun olarak verilir,

b) Merkez müdürünce uygun görülecek etkinlikler ve merkezde bulunan uygulama mutfakları için gerekli olan besin maddelerinin sağlanması ve yaptırılması için ek tabela hazırlanır,

c) Merkez personeline öğle yemeği, sürekli olarak merkezde kalan nöbetçilere  öğün yemek ve vardiya uygulanan merkezde de personelin çalışma süresi içinde yer alan öğünlerde yemek verilir. Daimi iaşeye tabi personelden izin, hastalık veya diğer sebeplerle bir günden fazla merkezden ayrılmış bulunanlar ile öğle yemeğini merkezde yemeyen izinli ve merkezden izinsiz ayrılmış olan çocuklara ait istihkaklar tabeladan çıkarılır,

) Merkezlere organizasyonlar ve çeşitli nedenlerle misafir olarak kabul edilen çocuklar günlük tabelaya eklenir.

Bağış

MADDE 48 – (1) ocukların psiko-sosyal gelişim özellikleri dikkate alınarak, onurlarını zedeleyecek duygusal ve psikolojik sorunlara yol açacak şekilde bağışların bağışıllar tarafından dağıtılmasına izin verilmez. Bağışa ilişkin hususlar mevzuata göre yürütülür.

ONUNCU BÖLÜM

Merkezin Bölümleri

Bölümler

MADDE 49 – (1) Merkezde müdür odası, sosyal servis, mülakat odası, revir ve tecrit yeri, yatak odası, yemek salonu, dinlenme ve çalışma odası, hobi ve uğraş odası, uygulama mutfağı, banyo, amaşırhane, nöbetçi odası, ambar-depo, büro hizmetleri odası, binanın fiziki yapısının uygun olması durumunda sosyal amaçlı salonlar, ziyaretçi odası, dikiş ve t odası gibi bölümler bulunur. Merkezler, bulunduğu yre, iklim koşulları ve çocukların gereksinimleri göz önünde tutularak belirlenecek standartlar çerçevesindeki malzemelerle döşenir.

Sosyal servis

MADDE 50 – (1) Her merkezde, sosyal servis elemanlarının mesleki çalışma yapabilecekleri uygun bir mekn sosyal servis olarak düzenlenir. Sosyal servis amacına uygun şekilde döşenir.

Görüşme odası

MADDE 51 – (1) Görüşme odası, sosyal servis elemanlarının çocuk veya aileleri ile görüşme yapabilecekleri rahat bir ortam olarak düzenlenir. Odanın kullanımı sosyal servisin sorumluluğundadır.

Yatak odaları

MADDE 52 – (1) Yatak odalarının olanakları ölçüsünde az sayıda çocuk gruplarının yararlanabileceği şekilde düzenlenmesi, geceleri hafif şekilde aydınlatılması sağlanır ve merkezin bulunduğu yörenin, iklim, fiziki ve sağlık koşulları dikkate alınarak ev ortamına uygun şekilde, tercihen ahşap malzeme ile, yer döşemesi ise yanmaz malzeme kullanılarak döşenir.

Dinlenme odaları

MADDE 53 – (1) Dinlenme odalarının; çocukların küçük gruplar hâlinde yararlanabilecekleri şekilde birden fazla bulunması esastır.

(2) Dinlenme odaları çocukların gruplar hâlinde oturup tartışabilecekleri zekâ geliştirici oyunlar oynayabilecekleri, okuma gereksinimlerini giderebilecekleri şekilde, çocukların ilgi ve zevklerinden de yararlanılarak ev ortamına uygun şekilde düzenlenir.

Çalışma odaları

MADDE 54 – (1) Çalışma odaları çocukların eğitsel görevlilerin eşliğinde ders çalıştıkları odalardır. Bu odalarda uygun sayıda masa, sandalye, ders kitapları ve kütüphane dolapları bulunur.

Yemek salonu

MADDE 55 – (1) Yemek salonunda, yeterli sayıda masa ve sandalye bulundurulur.

(2) Çocukların yemek salonuna temiz, düzgün giyimli girmeleri, yemek öncesi ve sonrası temizliklerini yapabilmeleri için gerekli olanaklar sağlanır.

(3) Yemek salonunda, yemeklerin ısısı korunarak dağıtımına özen gösterilir, rahat ve huzurlu yemek ortamı sağlanır.

Mutfak

MADDE 56 – (1) Mutfak duvarları ve zemini kolay temizlenebilecek nitelikteki inşaat malzemeleri ile boyanır ve kaplanır.

(2) Mutfakta, yemek pişirmede ve dağıtılmasında kullanılan araç ve gereçlerin düzenli bir biçimde korunması için dolaplar bulundurulur.

(3) Yemek pişirmede sağlıklı ve hijyenik malzemeler kullanılır.

(4) Sebze ve meyveler ile bulaşıkların yıkanması için ayrı ayrı yerler düzenlenir. Mutfakta, günlük kuru erzak, sebze, meyve, ekmek, et, temizlik malzemesi gibi malzemelerin korunması için malzemelerin cinsine uygun nitelikte ayrı dolaplar bulundurulur.

(5) Mutfak, her gün belirli aralıklarla temizlenir ve mutfağın sürekli düzenli ve temiz olması sağlanır, haşerelere karşı belirli zamanlarda ilaçlama yapılır.

(6) Yemek kokularının bina içinde dağılmasını önlemek için gerekli havalandırma düzeni sağlanır.

(7) Mutfak personelinin portör ve sağlık kontrolü altı ayda bir yaptırılır.

(8) Mutfak personelinin, görevlerine uygun biçimde her zaman temiz ve düzenli giyinmeleri, başlık kullanmaları sağlanır.

(9) Merkezde çocuklara yemek yapma konusunda beceri kazandırmak amacıyla danışmanın veya eğitsel görevli refakatinde mutfak kullandırılır.

Revir

MADDE 57 – (1) Her merkezde gerekli tıbbi araç ve gereçlerin bulunduğu bir revir düzenlenir. Hastalanan çocuklar revire alınır. Olanaklar ölçüsünde tedavileri burada sağlanır.

(2) Revirin sağlık hizmetleri ve kayıt işleri doktorun talebi doğrultusunda hemşire/sağlık memuru tarafından yürütülür.

(3) Revirin sağlık gereçleri hemşire/sağlık memuru tarafından teslim alınarak korunur, her zaman hizmete hazır hâlde bulundurulur, çocukların revir ünitesinde yer alan ilaçlara ve diğer cihazlara ulaşmalarını engelleyecek gerekli tedbirler alınır.

(4) Revirde ilaç kullanım, revir protokol ve hasta tedavi defteri tutulur, Revirde kalan çocuklar için, konulan teşhisi ve yattığı günden çıktığı güne kadar hastalığın seyrini, yapılan tedavi biçimlerini, verilen ilaçları gösteren bir müşahede kâğıdı tutulur ve tedavi sonrası çocuğun sağlık dosyasına konulur.

(5) Revir yeteri kadar ışık ve hava almalı, duvar ve zemini temizlenebilir nitelikte olmalı ve yeterli ısıtma sağlanmalıdır.

(6) Merkezde bulaşıcı hastalıkların çıkması hâlinde, hasta çocukları tecrit etmek üzere bir tecrit yeri bulunur.

(7) Tecrit yerinde doktorun uygun gördüğü araç ve gereçler bulundurulur. Merkeze, doktorun sorumluluğu altında kullanılmak üzere, revirde veya gerekli görülen yerlerde ilaç ve ilk yardım dolabı bulunur. Bu dolaplar kilitli tutulur.

(8) İlaç dolabında; kaza, zehirlenme, böcek sokması gibi acil durumlar dikkate alınarak, gereksinime göre ilaçlar bulundurulur. Kullanım tarihi geçen ilaçlar sağlık personeli ve merkez müdürünce hazırlanan bir tutanak ile tespit edilir ve ayniyat talimatnamesine uygun olarak gerekli işlem yapılır.

Banyo

MADDE 58 – (1) Banyo merkez binasında sağlık koşullarına uygun olarak düzenlenir, kolay temizlenebilecek malzeme ile döşenir,

(2) Banyonun sürekli olarak temiz ve düzenli tutulması sağlanır.

Çamaşırhane

MADDE 59 – (1) Çocukların kendi çamaşırlarını yıkayabilecekleri, kurutabilecekleri ve ütüleyebilecekleri mekânlar oluşturulur.

(2) Kirli ve temiz çamaşırlar ile temizlik malzemeleri ayrı ayrı dolaplarda düzenli biçimde korunur. Çamaşırların sağlık kurallarına uygun ve temiz bir biçimde yıkanması, kurutulup ütülenmesi sağlanır, onarılması gerekenler onarılarak ait oldukları çocuğa verilmek üzere görevlilere teslim edilir.

(3) Çamaşırhanede, iş kazalarına karşı gerekli önlemler alınır ve bu konuda çamaşırhane görevlilerinin eğitimi sağlanır.

(4) Çamaşırhane yeteri kadar havalandırılır ve her zaman temiz ve düzenli olması sağlanır.

Ambar, depo, tahakkuk, satın alma

MADDE 60 – (1) Ambar, depo, tahakkuk, satın almaya ilişkin işlemler mevzuat çerçevesinde yürütülür.

Sosyal ve sportif amaçlı salonlar

MADDE 61 – (1) Çocukların müzik, tiyatro, resim, el sanatları ve benzeri faaliyetlerinde müştereken yararlanabilecekleri sosyal ve sportif amaçlı salonlar düzenlenir.

Güvenlik ve kontrol birimi

MADDE 62 – (1) Çocukları dışarıdan gelebilecek tehlikelere karşı korumak amacıyla merkezin kontrol ve güvenliğini destekleyici önlemler alınır.

(2) Merkeze giriş ve çıkışların kontrol edilebileceği bir alanda güvenlik ve kontrol birimi oluşturulur.

Bahçe

MADDE 63 – (1) Merkezin bahçesi çocukların sportif etkinlikleri yürütebilecekleri şekilde düzenlenir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

İlaçlama

MADDE 64 – (1) Merkezdeki bölümler haşerelere karşı düzenli olarak, çocuk ve yiyeceklere zarar vermeyecek biçimde ilaçlanır.

Standart formlar

MADDE 65 – (1) Merkezde, esasları Genel Müdürlük tarafından geliştirilen hizmete ilişkin standart formlar uygulanır. Merkezler ve çocuklara ilişkin bilgilerin ve değişikliklerin

zamanında bilişim sistemine yansıtılması sağlanır. Düzenli istatistiki bilgiler ilçe/il müdürlüğü aracılığı ile Genel Müdürlüğe belirtilen zamanlarda gönderilir.

Mali hükümler

MADDE 66 – (1) Merkezin giderleri mevzuat çerçevesinde Genel Müdürlük tarafından gönderilen ödeneklerden karşılanır.

(2) Merkezde harcamalar, mevzuat ve Genel Müdürlük tarafından belirlenen genel esaslara uyularak yapılır.

Diğer mevzuat hükümleri

MADDE 67 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde 7/1/1999 tarihli ve 23576 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Çocuk Yuvaları Yönetmeliği, Yetiştirme Yurtlarının Kuruluş ve İşleyişine İlişkin Yönetmelik ve diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 68 – (1) Maliye Bakanlığı ve Sayıştayın görüşü alınarak hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 69 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürü yürütür.

EK - 1

Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerinden Yararlanan 7-12 Yaş Çocuklar İçin

Yıllık Giyim-Kuşam İstihkakları

Malzemenin Cinsi	Yıllık İstihkak	AÇIKLAMA
İç çamaşırı	12 takım	Yazlık ve kışlık
Pantolon	2 adet	Yazlık ve kışlık (Kız çocukları için)
Pantolon	6 adet	Yazlık ve kışlık (Erkek çocukları için)
Takım elbise	1 takım	Erkek çocukları için
Elbise ve etek	4 adet	Kız çocukları için
Eşofman	2 takım	
Gömlek	6 adet	Yazlık ve kışlık (Erkek çocukları için)
Gömlek	4 adet	Yazlık ve kışlık (Kız çocukları için)
Süveter	2 adet	
Hırka/kazak	4 adet	
Çorap	20 çift	
Okul forması	2 adet	
Tişört	6 adet	
Gecelik/Pijama	4 adet	Yazlık ve kışlık
Şort	4 adet	
Ayakkabı	4 çift	Yazlık, kışlık, spor
Terlik	2 çift	
Palto/Manto	1 adet	İklim koşullarına göre
Mont	1 adet	
Eldiven	1 çift	
Atkı	1 adet	

Bere	1 adet	
Kemer	2 adet	
Mayo	1 adet	
Okul çantası	1 adet	
El-yüz havlusu	2 adet	
Banyo havlusu veya bornoz	1 adet	
Pet (10'luk)	12 paket	Kız çocukları için
Mendil (kumaş)	1 adet	
Mendil (kağıt-10'luk)	52 paket	

EK - 2

Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerinden Yararlanan 13-18 Yaş Kız Çocukları İçin Yıllık Giyim-Kuşam İhtihakları

Malzemenin Cinsi	Yıllık İhtihak	AÇIKLAMA
İç çamaşırı	12 takım	Yazlık ve kışık
Çorap	20 çift	
Mendil (kağıt-10'luk)	52 paket	
Mendil(kumaş)	1 adet	
Gecelik-pijama	4 takım	Yazlık ve kışık
Okul forması	2 adet	
Terlik	2 çift	
Elbise ve Etek	4 adet	Yazlık ve kışık
Pantolon	2 adet	Yazlık ve kışık
Bluz	4 adet	Yazlık ve kışık
Hırka/Kazak	4 adet	
Kemer	2 adet	
Ayakkabı	4 çift	Yazlık, kışık, spor
Eşofman	2 takım	
Manto/Kaban	1 adet	
Pardösü/Mont	1 adet	
Eldiven	1 çift	
Atkı	1 adet	
Bere	1 adet	
Çanta	2 adet	
Mayo	1 adet	
Makyaj malzemesi	1 takım	
El-yüz havlusu	2 adet	
Banyo havlusu veya bornoz	1 adet	
Pet (10'luk)	12 paket	

EK - 3

Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerinden Yararlanan 13-18 Yaş Erkek Çocukları İçin Yıllık Giyim-Kuşam İhtihakları

Malzemenin Cinsi	Yıllık İstihkak	AÇIKLAMA
İç çamaşırı	12 takım	Yazlık ve kışlık
Çorap	20 çift	Yazlık ve kışlık
Mendil (kağıt-10'luk)	52 paket	
Mendil(kumaş)	1 adet	
Pijama	4 takım	Yazlık ve kışlık
Terlik	2 çift	
Pantolon	6 adet	Yazlık ve kışlık
Takım elbise	2 takım	Yazlık ve kışlık
Kemer	2 adet	Yazlık ve kışlık
Kravat	2 adet	
Gömlek	6 adet	Yazlık ve kışlık
Tişört	6 adet	
Hırka/Kazak	2 adet	
Süveter	2 adet	
Ayakkabı	4 çift	Yazlık, kışlık, spor
Eşofman	2 takım	
Mont	1 adet	
Palto	1 adet	
Eldiven	1 adet	
Atkı	1 adet	
Bere	1 adet	
Mayo	1 adet	
Tıraş malzemesi		İhtiyaca göre
El-yüz havlusu	2 adet	
Banyo havlusu veya bornoz	1 adet	

[R.G. 4 Eylül 2009 – 27339]

 [İçindekilere dön](#)

Maliye Bakanlığında:

KAMU TAŞINMAZLARININ YATIRIMLARA TAHSİSİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Usul ve Esasların amacı; mülkiyeti Hazineye, özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine ve belediyelere ait taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler üzerinde 14/7/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar gereğince gruplandırılan illerde ve teşvik edilen sektörlerde yatırım yapacak yatırım teşvik belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişilere ön izin ve kullanma izni verilmesine veya irtifak hakkı tesis edilmesine ilişkin işlemleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Usul ve Esaslar; Ek-7 sayılı Yatırım Teşvik Uygulamalarında Bölgeler ve Bölgeler Kapsamındaki İllerde yapılacak yatırımları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Usul ve Esaslar, 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Ek 3 üncü maddesi ile 14/7/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karara dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

a) Bölge: Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Bakanlar Kurulu Kararıyla gruplandırılan ve Ek-7 sayılı Yatırım Teşvik Uygulamalarında Bölgeler ve Bölgeler Kapsamındaki İlleri kapsayan bölgeleri,

b) Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yer: 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu ile diğer kanunlarda Devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğu belirtilen yerleri,

c) Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmaz: Tapuda Hazine adına tescilli taşınmazları,

ç) İrtifak hakkı: Bir taşınmaz üzerinde yararlanmaya ve kullanıma rıza göstermeyi veya mülkiyete ilişkin bazı hakların kullanılmasından vazgeçmeyi kapsayan ve diğer bir taşınmaz veya kişi lehine aynî hak olarak kurulan yükümlülüğü,

d) Kanun: 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu,

e) Kullanma izni: Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde Maliye Bakanlığınca kişilere verilen izni,

f) Ön izin: İrtifak hakkı tesis edilecek veya kullanma izni verilecek taşınmazlardan imar plânı bulunmayanların imar plânlarıyla imar uygulamalarının ve yapılacak tesislere ilişkin uygulama projelerinin yaptırılması, gereken hallerde tescil, ifraz, tevhit, terk ve benzeri işlemlerin yapılması amacıyla, fiili kullanım olmaksızın bir yıl süreyle ve bedelsiz olarak yatırımcıya taşınmaz maliki idarece verilen izni,

g) Özel bütçeli idare: 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (II) sayılı cetvelde belirtilen kamu idarelerini,

ğ) Taşınmaz maliki idare: Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler bakımından Maliye Bakanlığını; özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine ve belediyelere ait taşınmazlar bakımından ise taşınmazın maliki idareleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Teşvik Kapsamındaki Taşınmazlar ile Teşvikten Yararlanma Şartları

Teşvik kapsamındaki taşınmazlar

MADDE 5 – (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamına; mülkiyeti Hazineye, özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine veya belediyelere ait taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler dâhildir.

(2) Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlere ait işlemler Maliye Bakanlığınca; özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine ve belediyelere ait taşınmazlar ile ilgili işlemler ise taşınmaz maliki idarelerce yürütülür.

Teşvikten yararlanacak yatırımcılar ve yararlanma şartları

MADDE 6 – (1) Bu Usul ve Esaslarda belirtilen yatırım yeri tahsisi teşvikinden;

a) Hazine Müsteşarlığınca verilmiş yatırım teşvik belgesi sahibi olan,

b) İrtifak hakkı veya kullanma iznine konu taşınmazlar üzerinde gerçekleştirilecek toplam yatırım tutarı, taşınmaz maliki idarelerce bu taşınmazlara takdir edilecek rayiç değerinin tarım ve hayvancılık yatırımı için bir, turizm yatırımları için iki, diğer yatırımlar için üç katından az olmayan (ancak, toplam sabit yatırım tutarı I ve II nci bölgelerde birmilyon Türk Lirası, III ve IV üncü bölgelerde ise beşyüzbin Türk Lirasından az olmayan),

c) Talep edilen taşınmazın bulunduğu ilçenin mülkî sınırları içinde organize sanayi veya endüstri bölgesi bulunması hâlinde, bu bölgelerde yer alabilecek yatırımlar için tahsis edilecek boş parsel bulunmaması veya bu bölgelerde yapılması uygun görülmeyen yatırımlardan olması şartlarını taşıyan,

ç) Taahhüt edilen yatırımın en az yüzde yirmisini karşılayacak miktarda net özkaynağa sahip olan,

d) Yatırımın ne şekilde finanse edileceğini beyan eden,

e) Taahhüt edilen yatırımın toplam tutarı on milyon Türk Lirasını aşan yatırımlarda fizibilite raporu ve finansman tablosunu veren,

f) Bu Usul ve Esaslarda belirtilen diğer şartları yerine getiren, gerçek ve tüzel kişiler yararlanabilir.

(2) Bu Usul ve Esaslarda belirtilen teşvikten; finans ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar ve iş ortaklıkları ile taahhüt işleri ve 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkındaki Kanun ile 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapılması Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar ve rödovans sözleşmelerine bağlı olan yatırımlar yararlanamaz.

Teşvik şekli

MADDE 7 – (1) Teşvikten yararlanacak gerçek veya tüzel kişiler lehine; taşınmazlar üzerinde, ilk yıl için emlak vergi değerinin yüzde üçü oranında takdir edilecek bedel karşılığında kırkdokuz yıl süreli bağımsız ve sürekli nitelikte irtifak hakkı tesis edilebilir. Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunması ve tapuya tescil edilememesi nedeniyle irtifak hakkı tesis edilemeyen taşınmazlar üzerinde ise, ilk yıl için taşınmazın emlak vergi değerinin yüzde üçü oranında takdir edilecek bedel karşılığında kırkdokuz yıl süreli kullanma izni verilebilir. Emlak vergi değeri tespit edilmemiş olan taşınmazlarda irtifak hakkı ve kullanma izni bedelinin tespitinde emsal taşınmazların emlak vergi değeri, emsal taşınmazın bulunmaması halinde ise taşınmaz maliki idarece belirlenen bedel esas alınır.

(2) İrtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen taşınmazlar üzerindeki yapı ve tesislerin işletilmesinden elde edilen hasıllardan, bunların üçüncü kişilere kiralanması dâhil pay alınmaz.

(3) Üzerinde kamuya ait ve ihtiyaç dışı bina ve müştemilât ile henüz faaliyete geçmemiş yatırım bulunan taşınmazlar da emlak vergi değerinin yüzde üçü oranında belirlenecek bedel üzerinden bu madde kapsamında değerlendirilir.

Kapsam dışında kalan taşınmazlar

MADDE 8 – (1) Bu Usul ve Esaslara göre;

a) Tapu kütüklerinde ihtiyatî tedbir, haciz, ipotek, tapu tahsis belgesi, vakıf ve benzeri kısıtlayıcı şerh ve kayıt bulunan,

b) Paylı ve elbirliği mülkiyete konu olan,

c) Kamu hizmetlerinde kullanılan veya kamu hizmetine tahsisli olan,

ç) Taşınmaz maliki idarece üzerinde irtifak hakkı tesis edilmiş, kullanma izni veya kiraya verilmiş olup; irtifak hakkı, kullanma izni ve kira süresi sona ermemiş olan,

d) Mülkiyeti ihtilâflı olan,

e) İl kara yolları ağında kalması nedeniyle, 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince Karayolları Genel Müdürlüğüne temlik olunacak olan,

f) 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 98 inci maddesi gereğince teferruğ yolu ile edinilen ve edinme tarihinden itibaren bir yıl geçmemiş olan,

g) 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında kalan,

ğ) 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun gereğince ilgili kamu idaresi emrine verilmesi veya tahsis edilmesi gereken,

h) 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu kapsamında olan ve Genelkurmay Başkanlığınca izin verilmeyen,

i) 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında olan ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca izin verilmeyen,

j) 17/10/1983 tarihli ve 2924 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında kalan,

k) 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında olan ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca izin verilmeyen,

l) 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca, içme ve kullanma sularının koruma alanları kapsamında olup ilgili kamu idarelerince izin verilmeyen,

m) 9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu uyarınca; millî park, tabiat parkı, tabiat anıtı ve tabiatı koruma alanları içinde kalan ve Çevre ve Orman Bakanlığınca tahsisi gereken,

n) 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 23 üncü maddesine göre kamulaştırma yolu ile edinilip beş yıl süre ile bir kamu hizmetine tahsis edilmemesi nedeniyle malikinin geri alma hakkını kullanabileceği süreyi geçmemiş olan ve bu Kanunun 30 uncu maddesine göre edinilen,

o) 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamında olan ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünce izin verilmeyen,

p) 1/7/2003 tarihli ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun 4 üncü maddesi gereğince tespit ve tefrik edilen yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalarında kalan,

q) 19/10/1989 tarihli ve 383 sayılı Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı Kurulmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye göre, özel çevre koruma bölgesinde kalan ve Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığınca uygun görülmemeyen,

r) 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında olan ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca uygun görülmemeyen,

s) 19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskân Kanunu gereğince Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca verilmesi gereken,

t) Özel kanunları gereğince, üzerinde irtifak hakkı tesis edilmesi ya da kullanma izni verilmesi uygun görülmemeyen,

ş) İmar planında ayrıldığı amaç dışında talep edilen,

taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesis edilmez veya kullanma izni verilmez.

İrtifak hakkı tesis edilebilecek ve kullanma izni verilebilecek taşınmazlar

MADDE 9 – (1) 8 inci maddede belirtilen kapsam dışında kalan taşınmazların üzerinde irtifak hakkı tesis edilebilir veya kullanma izni verilebilir.

(2) Devletin hüküm ve tasarrufu altında ve tapuya tescili mümkün olan yerler, Hazine adına tescil edildikten sonra irtifak hakkına konu edilebilir. Tapuya tescili mümkün olmayanlar için kullanma izni verilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Taşınmazların Tespiti, Duyuru, Başvurular, Komisyon ve Değerlendirme

Yatırıma uygun taşınmazların maliki idarelerce tespiti

MADDE 10 – (1) Taşınmaz maliki idareler, öncelikle yatırımın türüne göre, Organize Sanayi Bölgesi veya Endüstri Bölgesi idaresinden veya diğer ilgili kurum ve kuruluşlardan bu Usul ve Esaslar kapsamında hangi tür yatırımlar için nerelerde, asgari ne kadar büyüklükte taşınmaz tahsisinin uygun olacağına ilişkin görüşleri de sorulmak suretiyle yatırıma elverişli taşınmazları tespit eder.

(2) Tespit edilen taşınmazların talep beklenmeksizin toplu olarak 8 inci maddede belirtilen kapsam dışında kalan taşınmazlardan olup olmadığı, taşınmaz maliki idarelerce ilgili

kamu kurum ve kuruluşlarından araştırılarak, teşvik edilen yatırımlar için uygun olup olmadığı öncelikle belirlenir.

(3) İl veya ilçe bazında teşvik edilecek yatırım ve sektörler göre, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından tespit edilecek taşınmazların hangi yatırımlar için daha uygun olduğuna ilişkin görüşler alınır.

(4) Maliki idarelerce belirlenen taşınmazlar dışında kalan ancak yatırımcı tarafından talep edilen taşınmazlar da, maliki idarelerce uygun olduklarının tespit edilmesi halinde bu madde kapsamında değerlendirilebilir.

(5) Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerden bu Usul ve Esaslar kapsamında değerlendirilmelerinin mümkün olduğu tespit edilenler hakkında, bunların belediye ve mücavir alan sınırları içinde olup olmadığı ve kentin gelişme yönünde kalıp kalmadığı ile bunların tahsis, satış, kiralama, irtifak hakkı tesisi ve kullanma izni verilmesi suretiyle alternatif değerlendirme şekillerinden hangisinin daha uygun olduğuna ilişkin görüş, öneri ve bilgiler Milli Emlak Otomasyon Projesi (MEOP) ortamında güncellenmek suretiyle ilana çıkılmadan önce ikişer aylık dönemler halinde bir yazıyla Maliye Bakanlığına bildirilerek izin alınır.

Taşınmazlara kıymet takdiri yapılması

MADDE 11 – (1) Yatırıma konu taşınmazların rayiç bedeli ile ilk yıl kullanma izni veya irtifak hakkı bedelleri, taşınmaz maliki idarelerin taşınmazlarını satmaya yetkili komisyonlarca tespit edilebilir veya yetkilendirilmiş olmaları halinde yetkileri kapsamındaki usullere göre tespit ettirilebilir.

(2) Taşınmazın veya yatırımın özelliğine göre, Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin rayiç bedeli ile ilk yıl kullanma izni veya irtifak hakkı bedelleri, Maliye Bakanlığı merkez denetim elemanları ile 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tâbi ekspertiz şirketlerine tespit ettirilebilir. Bu şekilde tespit ettirilen bedel, komisyonca ayrıca karar alınmasına gerek olmaksızın tahmin edilen bedel olarak dikkate alınır.

Yatırıma elverişli taşınmazların yatırımcılara duyurulması

MADDE 12 – (1) Taşınmaz maliki idarelerce bu Usul ve Esaslar kapsamında değerlendirilmek üzere belirlenen taşınmazlar, buldukları yerlerdeki ticaret, sanayi ve ziraat odalarına bildirilir. Taşınmaz maliki idarelerce ilana çıkılması uygun görülen taşınmazlar en az iki aylık başvuru süresi verilerek dönemler halinde ilan edilir ve bu ilanlar başvuru tarihine kadar taşınmaz maliki idarelerin internet sayfalarında da yayımlanır.

(2) Taşınmaz maliki idarelerce belirlenen taşınmazlar, Türkiye genelinde yayımlanan tirajı en yüksek ilk on gazeteden Basın İlan Kurumunca belirlenecek birisinde bir defa yayımlanır. Son ilan tarihi ile komisyona müracaat tarihi arası otuz günden az olamaz.

Başvuru

MADDE 13 – (1) Yatırımcı; Ek-1’de yer alan talep formunu doldurarak, Ek-2’de yer alan yatırımcılardan istenecek belgeler ve Ek-6’da yer alan yatırım bilgi formu ile birlikte maliki idarenin taşınmazının bulunduğu yerdeki birimine başvurur.

(2) Başvuru sırasında yatırımcı, bütçelerine gelir kaydedilmek üzere; I ve II nci bölgelerde bulunan illerde üç bin, III üncü bölgede bulunan illerde iki bin, IV üncü bölgede bulunan illerde ise bin Türk Lirasını taşınmaz maliki idarelerin ilgili muhasebe birimine yatırarak, buna ilişkin makbuzu diğer belgelerle birlikte taşınmaz maliki idareye verir. Bu bedelin yatırıldığına ilişkin makbuz olmaksızın başvurular taşınmaz maliki idarelerce kabul edilmez.

Komisyon

MADDE 14 – (1) Yatırımcıya tahsis edilecek taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesis edilmesi veya kullanma izni verilmesiyle ilgili olarak vali veya görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında, taşınmaz maliki idarenin mahallindeki en büyük memuru (defterdar, il özel idaresi genel sekreteri, belediye başkanı, bölge müdürü veya il müdürü) ile taşınmazdan sorumlu birim amiri (millî emlak müdürü, emlak işlerinden sorumlu müdür gibi),

bayındırlık ve iskân il müdürü, belediye ve mücavir alan sınırları içindeki taşınmazlar için ayrıca belediye imar müdürü ve yatırımın türüne göre ilgili bakanlığın il müdüründen oluşan bir komisyon kurulur.

(2) Komisyonun raportörlüğü, taşınmaz maliki idarenin taşınmaz yönetiminden sorumlu birimince yapılır.

(3) Komisyon kararları oy çokluğu ile alınır. Kararlarda çekimser kalınmaz. Muhalif kalan üye karşı oy gerekçesini yazarak imzalar. Oyların eşitliği halinde başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

Komisyonun değerlendirmesi ve yapılacak işlemler

MADDE 15 – (1) Komisyon, başvuruları değerlendirirken yatırımcının;

- a) Kayıtlı ve ödenmiş sermayesi dâhil malî durumunu,
- b) Yatırımın gruplandırılan iller ve teşvik edilecek sektörler arasında yer alıp almadığını,
- c) Yatırımcı tarafından taahhüt edilen yatırım tutarının, maliki idarelerce taşınmaza takdir edilen rayiç değer, tarım ve hayvancılık yatırımları için bir, turizm yatırımları için iki, diğer yatırımlar için üç katı olup olmadığını,
- ç) Taahhüt edilen yatırımın finansman kaynaklarının yeterliliğini,
- d) Talep edilen taşınmazın üzerinde avan projenin uygulanıp uygulanamayacağını,
- e) Avan projesine göre yapılacak yatırımdaki kapalı ve açık alanlar dikkate alınarak ne kadarlık bir taşınmaza ihtiyaç duyulduğunu,

inceleyerek veya teknik elemanlara incelettirerek talepleri değerlendirir ve gerekçelerini belirtmek suretiyle yatırımcıya ön izin ve kullanma izni verilmesinin veya irtifak hakkı tesis edilmesinin uygun olup olmadığına karar verir ve onay için taşınmaz maliki idarelerin yetkili organlarına sunar. Komisyon kararıyla birlikte, karara konu taşınmaz hakkında yatırımcı tarafından düzenlenen belgeler ile bu taşınmaza ilişkin bilgi ve belgelerin birer örneği taşınmaz maliki idareye gönderilir.

(2) Aynı taşınmaz hakkında ön izin ve kullanma izni verilmesi veya irtifak hakkı tesisi talep eden birden fazla yatırımcı olması halinde komisyonca; yatırımcıların öz kaynakları, taahhüt ettikleri istihdam sayıları ve yatırım tutarından en yükseği yüz puan üzerinden değerlendirilerek, diğer yatırımcıların taahhüt ettikleri öz kaynak, istihdam ve yatırım tutarından en yüksek öz kaynak, istihdam ve yatırım tutarı oranına göre puanlama yapılır ve en yüksek toplam puanı alacak yatırımcı tercih edilir. Yapılacak bu puanlamada da eşitlik olması halinde, en fazla istihdam sağlayacak yatırımcı tercih edilir.

(3) İlan edilen taşınmazlar hakkında bu Usul ve Esaslar uyarınca yapılan talepler taşınmaz maliki idarece sonuçlandırılıncaya kadar tahsis, satış, irtifak hakkı tesisi, kullanma izni verilmesi ve kiralama gibi diğer talepler değerlendirilmez.

İstihdam

MADDE 16 – (1) Yatırım teşvik belgesinde belirtilen istihdam edilecek işçi sayısına, yatırım konusu işletmenin faaliyete geçtiği tarihten itibaren beş yıl süreyle uyulması zorunludur.

(2) İstihdam edilecek işçi sayısı beş yıllık ortalama üzerinden değerlendirilir.

(3) Üretime katkı sağlamak amacıyla hizmet satın alınmak suretiyle sağlanan istihdam, taahhüt edilen istihdam sayısı içerisinde değerlendirilmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ön İzin, Sözleşme ve Bedel

Ön izin

MADDE 17 – (1) İrtifak hakkı tesis edilecek veya kullanma izni verilecek taşınmazların maliki idarelerce, bu taşınmazlardan imar plânı bulunmayanların, yatırımcı tarafından imar plânlarıyla imar uygulamalarının ve yapılacak tesislere ilişkin uygulama projelerinin yapılması/yaptırılması, gereken hallerde tescil, ifraz, tevhit, terk ve benzeri işlemlerin yapılması/yaptırılması amacıyla, fiili kullanım olmaksızın bedelsiz olarak bir yıl süreyle ön izin verilebilir ve bu süre ihtiyaç duyulması halinde bir yıl uzatılabilir. Bu durumda

taşınmazın maliki idare ile yatırımcı arasında örneği Ek-3'de yer alan ön izin sözleşmesi düzenlenir.

(2) İrtifak hakkı tesis edilecek veya kullanma izni verilecek taşınmazın imar parseli niteliğinde bulunması durumunda, yapılacak yatırımın taşınmazın imar plânında ayrıldığı amaca uygun olması zorunludur.

Sözleşme ve tescil

MADDE 18 – (1) Ön izin ve kullanma izni verilmesine veya irtifak hakkı tesis edilmesine ilişkin kararın taşınmaz maliki idarece yatırımcıya tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde ön izin sözleşmesinin imzalanması, kullanma izni bedelinin yatırılarak örneği Ek-4'te yer alan kullanma izni sözleşmesinin imzalanması ve notere tasdik ettirilmesi, irtifak hakkı bedelinin yatırılarak örneği Ek-5'de yer alan irtifak hakkı sözleşmesinin tapu memuru huzurunda resmi senet düzenlenmek suretiyle bağımsız ve sürekli nitelikte irtifak hakkı olarak tapuya tescil işleminin yapılması zorunludur. Sözleşme yapmaya yazılı olarak davet edilmesine rağmen, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içerisinde ilk yıl irtifak hakkı veya kullanma izni bedelini yatırarak sözleşme düzenlemeyen yatırımcı bu hakkından vazgeçmiş sayılır.

(2) Kullanma iznine ilişkin sözleşme taraflarca imzalanarak noterce tasdik edilmeden veya irtifak hakkı tapu siciline tescil edilmeden taşınmazlar yatırımcıya teslim edilmez ve üzerinde herhangi bir inşaat faaliyetine izin verilmez.

(3) Hazine Müsteşarlığınca yatırım teşvik belgesinde yapılan her türlü revizyon işlemlerinde yatırımcı tarafından taşınmaz maliki idareye bilgi verilir.

(4) Ön izin sözleşmesinin notere tasdiki zorunlu değildir.

Bedel

MADDE 19 – (1) Ön izin bedelsizdir.

(2) İlk yıl irtifak hakkı veya kullanma izni bedeli, Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Bakanlar Kurulu Kararıyla gruplandırılan;

a) I ve II nci bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin yüzde üçü,

b) III üncü bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin yüzde ikisi,

c) IV üncü bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin yüzde biridir.

(3) İrtifak hakkı ve kullanma izinlerinde, ikinci ve müteakip yıllar kullanma izni ve irtifak hakkı bedelleri, cari yıl bedelinin Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE-bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde değişim) oranında artırılması suretiyle hesaplanır.

(4) Ancak, müteakip yıllar irtifak hakkı veya kullanma izin bedellerinin, emlak vergisi genel beyan döneminde yatırıma konu taşınmazın asgari metrekare birim değeri üzerinden yapılacak hesaplaması ile ÜFE oranında artırılması suretiyle hesaplanması sonucu bulunacak bedeller arasında farklılığın olması halinde fazla olan tercih edilerek tahsil edilir.

(5) İlk yıl irtifak hakkı veya kullanma izni bedelleri sözleşme düzenlenmeden önce, müteakip yıl bedelleri ise, kullanma izni sözleşmesinin düzenlendiği, irtifak hakkının tapuya tescil edildiği tarihler esas alınarak her yıl aynı tarihte peşin olarak taşınmaz maliki idarenin ilgili muhasebe birimine yatırılır.

(6) Vadesinde ödenmeyen bedellere, 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesi gereğince belirlenen oranda gecikme zammı uygulanır.

Yatırım döneminde bedel

MADDE 20 – (1) İrtifak hakkı ve kullanma izinlerinde, ilk yıl bedeli ile sözleşmeleri gereğince artırılarak tespit edilen ikinci ve üçüncü yıl bedelleri, yüzde yetmiş indirim uygulanarak tahsil edilir.

Devir

MADDE 21 – (1) Yatırımcı, irtifak hakkı veya kullanma iznini üçüncü kişilere devredebilir. Ancak, devrin yatırım tamamlanmadan önce yapılması halinde, devralan kişide 6 ncı maddede belirtilen şartlar aranır. Devralan kişiler devir tarihinden itibaren otuz gün içinde taşınmaz maliki idareye bilgi vererek, devredenın sözleşmeden doğan tüm yükümlülüklerini içeren ve idarece düzenlenecek olan yeni sözleşmeyi imzalamak zorundadır.

(2) Ön izin devredilemez ve bu süre içerisinde ortak alınamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yatırım, Denetim ve Geri Alma

Yatırım süresi

MADDE 22 – (1) Yatırım teşvik belgesinde belirlenen veya uzatılmış ise uzatılan süreler göz önünde bulundurularak yatırıma başlanması ve uygulama projelerinde gösterilen bina, yapı ve tesislerin inşaatlarının bitirilerek faaliyete geçilmesi zorunludur.

(2) Hazine Müsteşarlığınca yatırım teşvik belgesinde belirtilen yatırım süresinin uzatılması halinde, yatırımcı tarafından buna ilişkin belgenin bir örneği taşınmaz maliki idareye verilir.

(3) Yatırım teşvik belgesinde belirlenen veya uzatılmış ise uzatılan süreler içerisinde tamamlanamayan yatırımların tamamlanması için mücbir sebepler dışında ek süre verilmez.

Mücbir sebepler

MADDE 23 – (1) Yatırımcı, irtifak hakkı veya kullanma izninin süresinin uzatılması talebinde bulunamaz.

(2) Ancak;

a) Yangın, deprem ve su baskını gibi tabii afetler,

b) Ülkede genel veya işin yapıldığı yerde kısmi seferberlik ilanı,

c) Genel grev, lokavt gibi kısmi hak kullanımından doğan imkânsızlıkların meydana gelmesi,

ç) Bulaşıcı hastalık, salgın gibi olayların çıkması,

d) İrtifak hakkı lehtarı ve kullanma izni sahibinin kusuru dışında kamudan kaynaklanan, ancak hakkın tamamen kullanılmasını ve işin yürütülmesini en az otuz gün süreyle engelleyen hukukî veya fiilî bir imkânsızlık durumunun ortaya çıkması,

hâllerinde, kamudan kaynaklanan fiili veya hukukî imkânsızlık durumunun veya mücbir sebeplerin ortadan kalkmasına kadar geçecek süre kadar, irtifak hakkı ve kullanma izni süresinin dondurulması suretiyle uzatımı talebinde bulunulabilir.

(3) İrtifak hakkı lehtarı veya kullanma izni sahibinin kusuru dışında kamudan kaynaklanan, hakkın tamamen kullanılmasını ve işin yürütülmesini en az otuz gün süreyle engelleyen hukukî veya fiilî bir imkânsızlık durumunun ortaya çıkması ya da mücbir sebeplerin varlığı halinde, irtifak hakkı lehtarı veya kullanma izni sahibinin talebi üzerine irtifak hakkı veya kullanma izni süresi kamudan kaynaklanan fiili veya hukuki imkânsızlık durumunun veya mücbir sebeplerin ortadan kalkmasına kadar geçecek süre kadar dondurulur. Dondurulan süre için bedel alınmaz. Sürenin yeniden işlemeye başladığı tarihte alınacak bedel, dondurulan yıl bedelinin geçen süre kadar sözleşmesinde belirtilen oranda artırılması suretiyle tespit edilir. Ancak, dondurulan yıl için ödenmiş olan bedelin dondurulan süreye isabet eden kısmı sözleşmesinde belirtilen oranda artırılmak suretiyle yeni tespit edilen bedelden mahsup edilir. Dondurulan süre sözleşme süresine eklenir.

Denetim

MADDE 24 – (1) Yatırımcı; irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen taşınmazlar üzerinde inşa edilecek yapı ve tesisleri onaylı imar planı ve uygulama projesine uygun olarak yapmak zorundadır.

(2) Taşınmaz maliki idareler, inşaat aşamasında ve işletme süresince gerekli gördüğü takdirde taşınmazların üzerindeki bütün yapı ve tesisleri kontrol etmeye veya ettirmeye yetkilidir. Bu kontroller sırasında belirlenecek hata ve eksiklikler, taşınmaz maliki idarelerce belirlenecek süre ve şartlarla yatırımcı tarafından tamamlanır.

(3) Taşınmaz maliki idareler tarafından işletme süresince Kanunun Ek 3 üncü maddesinde ve bu Usul ve Esaslar ile sözleşmesinde yer alan hükümlere uyulup uyulmadığı denetlenebilir.

İrtifak hakkı ve kullanma izni süresinin sona ermesi

MADDE 25 – (1) İrtifak hakkı ve kullanma izni, sözleşme süresi sonunda sona erer. Bu durumda; makine, teçhizat ve demirbaşlar hariç diğer yapı ve tesisler taşınmaz maliki idareye intikal eder. Bundan dolayı hak lehtarını veya kullanma izni sahibi ile üçüncü kişilerce herhangi bir hak ve talepte bulunulamaz. Ancak, yatırımcının talep etmesi halinde, üzerindeki yapı ve tesisler dikkate alınmak suretiyle genel hükümlere göre bedeli karşılığında doğrudan irtifak hakkı tesis edilir veya kullanma izni verilir.

İrtifak hakkı ve kullanma izninin iptali, tahliye ve geri alma

MADDE 26 – (1) Yatırımcının bu Usul ve Esaslarda ve sözleşmesinde yer alan hükümlere uymadığının veya mücbir sebepler hariç öngörülen sürede yatırımın tamamlanmadığının tespiti halinde, herhangi bir yargı kararı aranmaksızın irtifak hakkı veya kullanma izni iptal edilir. Bu durumda, taşınmaz üzerindeki tüm yapı ve tesislerle birlikte sağlam ve işler durumda tazminat ve bedel ödenmeksizin taşınmaz maliki idareye intikal eder ve bundan dolayı hak lehtarını veya üçüncü kişilerce herhangi bir hak ve talepte bulunulamaz. Taşınmaz maliki idarenin talebi üzerine irtifak hakkı tapu idaresince tapu kütüğünden resen terkin edilir.

(2) Yatırımcı, herhangi bir yargı kararı aranmaksızın taşınmaz maliki idarece alınacak irtifak hakkı veya kullanma izninin iptal edildiğine dair kararın tebliğ tarihinden itibaren taşınmazı otuz gün içinde tahliye eder.

(3) Taşınmazın geri alımı sırasında, taşınmazın yatırımcıya korunarak kullanımı şartıyla üzerindeki bina ve müştemilatıyla teslim edildiği hallerde, teslim edilen bina ve müştemilatın korunarak kullanılmamasından doğan zararlar taşınmaz maliki idarelerce ayrıca tazmin ettirilir.

İndirimlerin iptali ve hâsılattan pay alınması

MADDE 27 – (1) Yatırımcı tarafından, mücbir sebepler hariç öngörülen sürede yatırımın en az yüzde ellisinin gerçekleştirilmesine rağmen yatırımın tamamlanmaması veya öngörülen istihdam sayısına yüzde onu aşan oranda uyulmaması hâlinde, bölgeler itibariyle farklılaştırılarak emlak vergi değeri üzerinden hesaplanmak suretiyle irtifak hakkı veya kullanma izni bedelleri yönünden sağlanan indirimler ile hâsılat payı alınmaması suretiyle yapılan indirimler iptal edilerek genel hükümlere göre işlem yapılır ve hâsılat payı alınır.

(2) İndirimin iptali halinde, cari yıl irtifak hakkı ve kullanma izni bedeli, rayiç bedel üzerinden (bu bedeller emlak vergi değerinin yüzde üçünden az olamaz) tahsil edilir, müteakip yıl bedelleri ise Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE-bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde değişim) oranında arttırılması suretiyle hesaplanarak tahsil edilir.

(3) İrtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen taşınmaz üzerinde yapılacak yapı ve tesisin bizzat hak lehtarınca işletilmesi hâlinde, bu yapı ve tesisin işletilmesinden elde edilen toplam yıllık hâsılatın yüzde biri oranında pay alınır. Ancak, tarım, hayvancılık, sanayi ve tersane yatırımlarında bu oran binde bir olarak uygulanır.

(4) Hak lehtarını ile varsa alt kiracıların yıllık hasılatını gösteren ve ilgili vergi dairesine yıllık beyanname ekinde verilen gelir tabloları, 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Malî Müşavirlik ve Yeminli Malî Müşavirlik Kanununa göre yetkili kılınanlara tasdik ettirilerek bir örneği taşınmaz maliki idareye verilir. Ödenmesi gereken hâsılat payları her yılın yıllık beyanname verme dönemini takip eden ay içinde taşınmaz maliki idarelerin ilgili muhasebe birimine yatırılır.

(5) Taşınmazlar üzerinde bulunan yapı ve tesisin tamamının veya bir kısmının hak lehtarınca üçüncü kişilere kiraya verilmesi hâlinde; hak lehtarından brüt kira üzerinden, kiracıdan/kiracılardan ise, yapı ve tesisin işletilmesinden elde edilecek toplam yıllık hâsılatın hak lehtarına ödenen kira bedeli düşüldükten sonra, kalan tutar üzerinden hak lehtarını ile

yapılan sözleşmede belirlenen oranda pay alınır. Hak lehtarları ile kiracı arasında yapılan kira sözleşmesinin bir örneği taşınmaz maliki idareye verilir. Kira payları, hak lehtarları ile kiracı arasında yapılan sözleşmeye göre kira bedellerinin hak lehtarına ödenmesi gereken ayı takip eden ayın yirminci günü mesai saati bitimine kadar taşınmaz maliki idarenin ilgili muhasebe birimine yatırılır. Kiracılardan alınamayan hâsılat payları hak lehtarından alınır.

(6) Yıllık hasılatın tespitinde; Maliye Bakanlığı muhasebe sistemi uygulama mevzuatı uygulanır.

(7) Vadesinde ödenmeyen hâsılat paylarına 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesi gereğince belirlenen oranda gecikme zammı uygulanır.

(8) İndirimsiz bedelle irtifak hakkı tesisi veya kullanma izni verilmesi ve hâsılat payının ödenmesine ilişkin kararın taşınmaz maliki idareye yatırımcıya tebliği tarihinden itibaren altmış gün içerisinde kabul edilmemesi veya gerekli işlemlerin yaptırılmaması hâlinde, 26 ncı madde hükümleri uygulanır.

Masraflar

MADDE 28 – (1) İrtifak hakkının tapuya tesciline veya kullanma izni sözleşmesinin notere tasdik ettirilmesine ilişkin işlemler ile bu hakların devri ve terkini, yapı ve tesislerin inşası ve kullanımı için ödenmesi gereken her türlü vergi, resim, harç, prim ve benzeri malî yükümlülükler yatırımcı tarafından karşılanır.

ALTINCI BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Tereddütlerin giderilmesi

MADDE 29 – (1) Bu Usul ve Esasların uygulanmasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan usul ve esaslar

MADDE 30 – (1) 26/5/2007 tarihli ve 26533 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yatırım ve İstihdamın Teşviki Amacıyla Bedelsiz İrtifak Hakkı Tesis Edilmesine ve Bedelsiz Kullanma İzni Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar yürürlükten kaldırılmıştır.

Daha önce bedelsiz irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen taşınmazlar

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun mülga 5 inci maddesi kapsamında bedelsiz irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen taşınmazlar ile 5084 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi uyarınca 28/2/2009 tarihinde bedelsiz irtifak hakkı tesis edilmek veya kullanma izni verilmek amacıyla ilana çıkmış ancak, işlemleri tamamlanmamış taşınmazlar hakkında, Yatırım ve İstihdamın Teşviki Amacıyla Bedelsiz İrtifak Hakkı Tesis Edilmesine ve Bedelsiz Kullanma İzni Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar uygulanır.

Yürürlük

MADDE 31 – (1) Bu Usul ve Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32 – (1) Bu Usul ve Esasların hükümlerini;

a) Hazineye ait taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler açısından Maliye Bakanı,

b) Özel bütçeli kamu idarelerine ait taşınmazlar açısından bu idarelerin en üst yöneticileri,

c) İl özel idarelerine ait taşınmazlar açısından valiler,

ç) Belediyelere ait taşınmazlar açısından belediye başkanları, yürütür.

29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun ek 3 üncü maddesinde ve Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslarda yer alan hükümler uyarınca yatırımlara taşınmaz tahsisinden yararlanmak istiyorum. Şahsım/şirketimiz, yatırım ve taşınmaz ile ilgili bilgiler aşağıda gösterilmiş olup, istenilen belgeler dilekçe ekinde sunulmuştur.

Gereğini arz ederim./...../ 20.....

EK: adet belge.

Kişi veya Yetkili Temsilcinin Adı Soyadı
Tüzel Kişilerin Unvanı

/Kaşe

TALEP FORMU

Y A T I R M C I	Adı Soyadı / Unvanı T.C. Kimlik No			
	Kanunî Temsilcisinin Adı Soyadı / Unvanı			
	Telefon Numarası			
	Vergi Kimlik No			
	Oda Sicil No			
	Adresi			
T A Ş I N M A Z	Tapu Bilgileri	1. Taşınmaz	2. Taşınmaz	3. Taşınmaz
	İli			
	İlçesi			
	Mahallesi/Köyü			
	Mevkii/Yöresi			
	Pafta No/Cilt No			
	Parsel No/Sıra No			
	Yüzölçümü (m ²)			
Y A T I R I	Yatırım Yapılacak Alan (m ²)			
	Konusu			
	Türü			
	İstihdam Kapasitesi (Kişi)			
	Faaliyete Geçme Tarihi			
	Toplam Sabit Yatırım Tutarı (TL)			
	Yatırımın Tamamlanma Süresi (Yıl)			

M	Diğer Konular	
----------	---------------	--

**KAMU TAŞINMAZLARININ YATIRIMLARA TAHSİSİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLARA
GÖRE YATIRIMCILARDAN İSTENECEK BELGELER LİSTESİ**

BELGENİN					KİŞİ	
SIR A NO	TARİH İ	NO'S U	ADED İ	MAHİYETİ	GERÇE K	TÜZE L
1				Yatırım Teşvik Belgesi*	+	+
2				Yatırım Bilgi Formu	+	+
3				Organize sanayi bölgesinde boş parsel bulunmadığına ve yatırımın bu alanlarda yapılamayacağına ilişkin belge **	+	+
4				Endüstri bölgesinde boş parsel bulunmadığına ve yatırımın bu alanlarda yapılamayacağına ilişkin belge ***	+	+
5				Başvuru Ücretinin Yatırıldığına İlişkin Makbuz	+	+
6				Avan Proje****	+	+
7				Oda Sicil Kayıt Örneği	+	+
8				Vergi Borcu Bulunmadığına İlişkin Belge	+	+
9				İşletme Hesabı Özeti	+	-
10				İşletmenin Son Üç Yıllık Bilançosu	+ / -	+
11				Son Üç Yıllık Mali Tablolar	+ / -	+
12				Halka Açık A.Ş.'lerde, Halka Açılma Oranını Gösteren Belge	-	+
13				Şirket Ana Sözleşmesi	-	+
14				Kanuni Temsilcilerin İmza Sirküleri ve Adresleri	-	+
15				Fizibilite Raporu ve Finans Tablosu*****	+	+
16				İstenecek Diğer Belgeler		

NOT:

Bu formun tüm sayfaları yatırımcı tarafından tasdik edilecektir.

(+) :Karşısında artı işareti olan belgeler ilgili sütundaki kişiden istenir.

(-) :Karşısında eksi işareti olan belgeler ilgili sütundaki kişiden istenmez.

(+/-) : Karşısında artı veya aynı zamanda eksi işareti olan belgeler ilgili kişide varsa istenir.

- * Hazine Müsteşarlığı (Yatırım ve Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğü) tarafından düzenlenecektir.
- ** Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanlığından alınacaktır.
- *** Sanayi ve Ticaret Bakanlığında veya Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğünden alınacaktır.
- **** Avan Proje; 1/200 veya 1/500 ölçekli parsel sınırı ve yapı yaklaşma sınırının belirtildiği varsa tüm imar koşullarının işlendiği vaziyet planı ile 1/100 veya 1/200 ölçekli kat planları ve en az bir kesit ve dört görünüşü içeren mimari proje. Vaziyet planı ve mimari avan projeler Bayındırlık ve İskan Bakanlığının proje düzenleme esaslarına uygun olarak hazırlanacaktır.
- ***** Yatırım tutarının on milyon TL'yi aşması durumunda istenilecektir.

Ek-3

ÖN İZİN SÖZLEŞMESİ GENEL ŞARTLAR

MADDE 1 – Ön izin verilen taşınmazın;

İli :
İlçesi :
Mahallesi/Köyü :
Mevkii :
Pafta No/Cilt No :
Ada No/Sayfa No :
Parsel No/Sıra No :
Yüzölçümü :
İdare Payı :
Cinsi :
Tapudaki şerhler :
Sınırları :
Niteliği : (Taşınmazın cinsine göre, bina ise müstemilatı, değilse

üzerindeki muhdesat ve dikili şeyler yazılacaktır)

Ön izin sahibinin
Adı, Soyadı/Unvanı :
T.C. Kimlik No/
Vergi Kimlik No :
Telefon Numarası :
Adresi :

Yukarıda tapu kaydı, niteliği ve diğer özellikleri belirtilen taşınmazın üzerinde kişiye en az beş yıl boyunca istihdam sağlayacak yatırım teşvik belgesinde belirtilen amaçlı tesisler kurulması ve ileride kurulacak irtifak hakkına/kullanma iznine esas ve hazırlık olması amacıyla, yoksa imar plânlarıyla imar uygulamalarının ve yapılacak tesislere ilişkin uygulama projelerinin yapılması/yaptırılması ve yetkili birimlere onaylatılması ve gereken hallerde tescil, ifraz, tevhit, terk ve benzeri işlemlerin yapılması/yaptırılması amacıyla, bedelsiz olarak (gerçek veya tüzel kişinin adı, soyadı veya ünvanı yazılır) ön izin verilmiştir.

Ön izin verilen alanın sınırı: (Bitişik parsellerin, kadastro görmüşse parsel numaraları, kadastro görmemişse maliklerinin isimleri yön belirtilerek yazılır. Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerde ise, belirleyici özellikleri kaydedilir).

MADDE 2 – Ön izin süresi bir yıldır. Bu süre ön izin sözleşmesinin taraflarca imzalandığı tarihte başlar.

MADDE 3 – Yatırımcı tarafından ön izin süresi içinde bu taşınmazın yoksa imar planı ve uygulaması ile taşınmazın üzerinde yapılacak tesislere ilişkin uygulama projesi yapılır/yaptırılır ve yetkili birimlere onaylatılır. Gereken hallerde tescil, ifraz, tevhit, terk ve

benzeri işlemler yapılır/yaptırılır. Ön izin süresi içerisinde taşınmaz yatırımcıya teslim edilmez, fiilen kullanılmaz, üzerinde herhangi bir inşai faaliyette bulunulmaz ve hafriyat dökülmez.

MADDE 4 – Ön izin süresi içerisinde, 3 üncü maddede sayılan şartların yatırımcı tarafından yerine getirilememesi halinde, yatırımcı tarafından talep edilmesi ve taşınmaz maliki idare tarafından gerekçelerin uygun bulunması durumunda ön izin süresi toplam iki yılı geçmemek üzere bir yıl daha uzatılabilir. Bu süre içerisinde de gerekli işlemlerin tamamlanmaması durumunda, ön izin iptal edilir ve ön izin sahibi tarafından taşınmaz maliki idareden herhangi bir hak ve tazminat talebinde bulunulamaz.

MADDE 5 – Ön izin sahibi tarafından, ön izin süresi içerisinde yukarıda belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi hâlinde; ön izin konusu taşınmazın üzerinde, taşınmaz maliki idarece daha sonra belirlenecek koşulları içeren tapu sicil müdürlüğünde resmî senet düzenlenmek suretiyle, 4706 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi ve Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslara göre, adına ön izin verilen yatırımcı lehine kırkdokuz yıl süreli bağımsız ve sürekli nitelikte irtifak hakkı tesis edilir. Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunması nedeniyle irtifak hakkı tesis edilemeyen taşınmazlar üzerinde ise, kırkdokuz yıl süreli kullanma izni verilir.

MADDE 6 – Sözleşme ile ilgili bütün vergi, resim, harç, katkı payları ve benzeri malî yükümlülükler ön izin sahibine aittir.

MADDE 7 – Ön izin sahibi bu hakkını devredemez ve bu süre içerisinde ortak alamaz.

MADDE 8 – Bu sözleşmede belirtilen yükümlülüklere uyulmadığının tespit edilmesi halinde protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın bedelsiz olarak verilen ön izin iptal edilir.

MADDE 9 – Bu sözleşmede hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

MADDE 10 – Uyuşmazlıkların çözüm yeri taşınmazın bulunduğu yerin icra daireleri ve mahkemeleridir.

ÖZEL ŞARTLAR

Bu sözleşmede yazılı hususları olduğu gibi kabul ve taahhüt ederim.

TAŞINMAZ MALİKİ İDARE YETKİLİSİ

ÖN İZİN SAHİBİ

Ek-4

KULLANMA İZİNİ SÖZLEŞMESİ

MADDE 1 – Kullanma izni verilen taşınmazın/alanın;

İli :

İlçesi :

Mahallesi/Köyü :

Mevkii :

Yüzölçümü :

Cinsi :

Sınırları :

Niteliği : (Taşınmazın/alanın cinsine göre, bina ise müştemilatı, değilse üzerindeki muhdesat ve dikili şeyler yazılacaktır.)

MADDE 2 – KULLANMA İZİNİNİN SÜRESİ, BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHLERİ

Yukarıda niteliği ve diğer özellikleri belirtilen taşınmaz/alan üzerinde onaylı imar planı ve uygulama projesine uygun olarak tesisleri yapılmak amacıyla kullanma izni verilmiştir.

Kullanma izni süresince, taşınmaz maliki idarece izin verilmedikçe, izin sahibi kullanma izninin ve taşınmazın/alanın kullanım amacını değiştiremez ve amacı dışında kullanamaz, kullanma izni verilen taşınmazın/alanın sınırlarını genişletemez ve değiştiremez.

Kullanma izni süresi kırk dokuz yıldır.

İzin süresi, sözleşmenin düzenlendiği tarihte başlar.

MADDE 3 – KULLANMA İZİNİ SAHİBİ VE ADRESİ

.....
.....
(Bu kısma kullanma izni sahibi gerçek veya tüzel kişinin adı, soyadı, T.C. kimlik no veya unvanı ve adresi yazılacaktır.)

Adres değişiklikleri taşınmaz maliki idareye bildirilir. Aksi hâlde, her türlü tebligatta bu adres geçerli olarak kabul edilir.

MADDE 4 – KULLANMA İZİNİNİN AMACI VE KONUSU

Birinci maddede belirtilen taşınmazın/alanın üzerinde, yatırım teşvik belgesinde belirtilen.....

yatırımlar yapılır ve bu amaçlarda kullanılır. (Boş bırakılan kısma taşınmaz üzerinde yapılacak yatırımın türü ve konusu yazılacaktır.)

MADDE 5 – İSTİHDAM EDİLECEK KİŞİ SAYISI

..... (Bu kısma yapılacak tesislerde fiili ve sürekli olarak çalıştırılacak işçi sayısı yazılacaktır.)

İstihdam edilecek işçi sayısı beş yıllık ortalama üzerinden değerlendirilecektir.

Üretime katkı sağlamak amacıyla hizmet satın alınmak suretiyle sağlanan istihdam, taahhüt edilen istihdam sayısı içerisinde değerlendirilmez.

MADDE 6 – KULLANMA İZİNİNE KONU TAŞINMAZIN/ALANIN KULLANIM ŞEKLİ

Kullanma izni süresince, kullanma iznine konu taşınmaz/alan 4 üncü maddede belirtilen yatırım amacıyla kullanılır ve projede belirtilen tesisler dışında başka bir yapılaşmaya gidilmez.

MADDE 7 – İNŞAATA BAŞLAMA VE BİTİM TARİHLERİ

Kullanma iznine konu taşınmazın/alanın izni sahibine veya temsilcisine tesliminden itibaren yatırım teşvik belgesinde belirtilen yatırım sürecine göre inşaat başlanır ve inşaat yatırım teşvik belgesinde belirlenen sürede tamamlanır. Süre uzatılmış ise uzatılan süreler göz önünde bulundurulur.

Hazine Müsteşarlığınca verilen yatırım teşvik belgesinde belirtilen yatırım süresinin uzatılması halinde yatırımcı tarafından buna ilişkin belgenin bir örneği taşınmaz maliki idareye verilir.

Yatırım teşvik belgesinde belirlenen süreler içerisinde tamamlanamayan yatırımların tamamlanması için mücbir sebepler dışında ek süre verilmez.

MADDE 8 – KULLANMA İZİNİ BEDELİ

İlk yıl kullanma izni bedeli taşınmazın emlak vergi değerinin yüzde oranında belirlenecek bedeldir. İkinci ve daha sonraki yıllar kullanma izni bedelleri ise Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksinde (ÜFE) meydana gelen artış oranının (bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde değişim oranı) bir önceki yıl kullanma izni bedeli ile çarpımı suretiyle bulunacak miktarın önceki yıl kullanma izni bedellerine ilavesi suretiyle arttırılarak tahsil edilecektir.

İlk yıl kullanma izni bedeli, taşınmaz maliki idarenin kullanma izni verilmesine ilişkin kararın yatırımcıya tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde peşin olarak ödenir. Müteakip yıllar kullanma izni bedelleri ise, sözleşmede belirtilen tarihte peşin olarak ödenir.

Ancak, müteakip yıllar kullanma izin bedellerinin, emlak vergisi genel beyan döneminde yatırıma konu taşınmazın asgari metrekaresi birim değeri üzerinden yapılacak hesaplama ile ÜFE oranında artırılması suretiyle hesaplanacak bedel arasında farklılığın olması halinde fazla olan tercih edilerek tahsil edilir.

İlk yıl kullanma izni bedeli ile sözleşmeleri gereğince artırılarak tespit edilen ikinci ve üçüncü yıl bedelleri, yüzde yetmiş indirim uygulanarak tahsil edilir.

Vadesinde ödenmeyen kullanma izin bedellerine 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen oranda gecikme zammı uygulanır.

Kullanma izni bedelinin iki yıl üst üste vadesinden itibaren otuz gün içinde yatırılmaması hâlinde kullanma izni sözleşmesi feshedilir.

Kullanma izni verilen taşınmazın üzerindeki yapı ve tesislerin işletilmesinden elde edilen hasılatтан, bunların üçüncü kişilere kiralanması dâhil ayrıca pay alınmaz.

MADDE 9 – PLÂN VE PROJEYE UYGUNLUK

Kullanma iznine konu taşınmazın/alanın üzerinde inşa edilecek yapı ve tesisler kullanma izin sahibi tarafından plân ve projesine uygun olarak yaptırılır.

Kullanma izni verilen taşınmazın/alanın sınırları dışında kalan yerlerde inşaat yapılamaz, arazi veya doğanın görünüşü ve doğal yapısı değiştirilemez.

Kıyılarda tahkimat amacıyla da olsa yeni dolgulara yol açacak genişletme yapılamaz.

MADDE 10 – İNŞAATIN VE İŞLETMENİN KONTROLÜ

Taşınmaz maliki idare inşaat aşamasında ve işletme süresince kullanma izni verilen taşınmazın üzerindeki bütün yapı ve tesisleri kontrol etmeye veya ettirmeye yetkilidir. Bu sırada belirlenecek hata ve noksanlıklar, taşınmaz maliki idarece saptanacak süre ve şartlarla izin sahibince tamamlanır.

İnşaatın belirlenen süre içerisinde projeye uygun olarak tamamlanmasını müteakip, taşınmaz maliki idarenin yapacağı kontrollerde tesisin onarımının gerektiği saptandığı takdirde masrafı izin sahibi tarafından karşılanmak koşuluyla gerekli onarım izin sahibince yapılır ve taşınmaz maliki idareden hiçbir bedel talebinde bulunulamaz.

Taşınmaz maliki idare tarafından işletme süresince 4706 sayılı Kanununun ek 3 üncü maddesinde, Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslarda ve sözleşmesinde yer alan hükümlere uyulup uyulmadığı her zaman denetlenebilir.

MADDE 11 – VERGİ, RESİM, HARÇ, PRİM VE BENZERİ MALİ YÜKÜMLÜLÜKLER

Kullanma izni sözleşmesinin yapılması, notere tasdiki ve tescili, yapı ve tesislerin inşası ve kullanımı için ödenmesi gereken her türlü vergi, resim, harç, prim ve benzeri malî yükümlülükler izin sahibi tarafından karşılanır.

MADDE 12 – ALT YAPI GİDERLERİNE KATILMA

Kullanma iznine konu taşınmazın/alanın bulunduğu alanlarda kamu idarelerince yürütülecek hizmetler karşılığı talep edilecek katılma payları ile varsa bu hizmetlerin görülmesi amacıyla kurulmuş birliklerce yürütülecek hizmetler karşılığında bu birliklerce talep edilecek katılma payları izin sahibince ödenir.

MADDE 13 – ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

Kullanma iznine konu edilen yer bina ise; izin sahibi sabotaj, yangın gibi tehlikelere karşı her türlü tedbiri almak, taşınmazı sigorta ettirmek, temiz bulundurmamak, gerektiği takdirde binanın genel görünüm ve ahengine uygun biçimde boya ve badana gibi onarımları yapmak, arsa veya arazi ise; değerini düşürmeyecek, özelliğini, verim gücünü bozmayacak önlemleri almak, tedbirsizlik, dikkatsizlik, ihmal, kusur gibi nedenlerle meydana gelecek zarar ve ziyarı ödemek zorundadır.

MADDE 14 – ÇEVRENİN KORUNMASI VE KULLANILMASI

Kullanma iznine konu taşınmazın/alanın kullanılması sırasında çevre ve deniz kirliliğinin önlenmesi ile ormanların korunması için gereken önlemler alınacak ve bu konudaki mevzuata titizlikle uyulur.

Üzerinde kullanma izni verilen taşınmazın/alanın çevresindeki Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler (özellikle kıyılar ve kumsallar) kamunun kullanımına açık tutulur.

MADDE 15 – KULLANMA İZİNİNİN DEVRİ

Kullanma izni sözleşmesi üçüncü kişilere devredilebilir. Devreden yatırımcı devir işlemi sırasında devir alan gerçek ya da tüzel kişiyi devir tarihinden itibaren en geç bir ay içinde taşınmaz maliki idare ile yeni sözleşme yapması gerektiğini bildirir ve bu konuda uyarır. Ancak, devrin yatırım tamamlanmadan önce yapılması halinde, devralan kişide Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esasların 6 ncı maddesinde belirtilen şartlar aranır. Devralan kişiler devir tarihinden itibaren otuz gün içinde taşınmaz maliki idareye bilgi vererek, devreden sözleşmeden doğan tüm yükümlülüklerini içeren ve idarece düzenlenecek olan yeni sözleşmeyi imzalamak zorundadır.

MADDE 16 – KULLANMA İZİNİ SÜRESİNİN SONA ERMESİ

Kullanma izni, sözleşme süresinin bitimi ile sona erer. Kullanma izni verilen alan süresi sonunda makine, teçhizat ve demirbaşlar hariç diğer yapı ve tesisler taşınmaz maliki idareye intikal eder. Bundan dolayı izin sahibi veya üçüncü kişilerce herhangi bir hak ve talepte bulunulamaz.

Yatırımcının talep etmesi halinde ise, üzerindeki yapı ve tesisler dikkate alınmak suretiyle genel hükümlere göre bedeli karşılığında doğrudan kullanma izni verilir.

MADDE 17 –KULLANMA İZİNİ SÖZLEŞMESİNİN İPTALİ

Bu sözleşme hükümlerine aykırı davranılması, mücbir sebepler hariç öngörülen sürede yatırımın tamamlanmadığının veya yatırıma başlama tarihinden itibaren bir yıl içinde herhangi bir yatırım yapılmadığının ya da işletmeye geçtikten sonra faaliyetin sona erdirildiğinin tespiti, kullanma izni sözleşmesinin ağır şekilde ihlâli sayılır ve bu durumda herhangi bir yargı kararı aranmaksızın kullanma izni iptal edilir.

Bu durumda taşınmaz üzerindeki tüm yapı ve tesisler sağlam ve işler durumda tazminat veya bedel ödenmeksizin taşınmaz maliki idareye intikal eder. Bundan dolayı izin sahibi veya üçüncü kişilerce her hangi bir hak ve talepte bulunulamaz.

Ancak, öngörülen sürede yatırımın en az yüzde ellisinin gerçekleştirilmesine rağmen yatırımın tamamlanmaması veya öngörülen istihdam sayısına yüzde onu aşan oranda uyulmaması halinde ise, bölgeler itibariyle farklılaştırılarak emlak vergi değeri üzerinden hesaplanmak suretiyle kullanma izni bedelleri yönünden sağlanan indirimler ile hâsılat payı alınmaması suretiyle yapılan indirimler iptal edilir. İptal tarihinden itibaren hâsılat payı alınır.

MADDE 18 – TAHLİYE

İzin sahibi, izin süresi sonunda veya bu sözleşmede belirtilen veya belirtilmeyen diğer nedenlerden dolayı herhangi bir yargı kararı aranmaksızın taşınmaz maliki idarece kullanma izni sözleşmesinin iptali ve izin sahibine 16 ncı maddenin ikinci fıkrası uyarınca yeniden kullanma izni verilmemesi hâlinde, idarece yapılacak tebligattan itibaren otuz gün içinde taşınmazı/alanı tahliye etmek ve bu sözleşmede yazılı şartlarla tüm yapı ve tesisleri taşınmaz maliki idareye teslim etmek zorundadır.

Taşınmazın geri alımı sırasında, taşınmazın yatırımcıya korunarak kullanımı şartıyla üzerindeki bina ve müştemilatıyla teslim edildiği hallerde, teslim edilen bina ve müştemilatın korunarak kullanılmamasından doğan zararlar taşınmaz maliki idarece ayrıca tazmin ettirilir.

MADDE 19 – SORUMLULUK

İzin sahibi, kullanma izni sözleşmenin düzenlendiği tarihten itibaren taşınmazın/alanın idareye fiilen teslim edileceği güne kadar çevreye verebileceği her türlü zarar ve ziyandan (kaza dahi olsa) idarî, malî ve cezaî açıdan sorumludur.

MADDE 20 – MÜCBİR SEBEPLER

İzin sahibi, kullanma izni süresinin uzatılması talebinde bulunamaz. Ancak;

- 1- Tabii afetler (yangın, deprem, su baskını ve benzeri.),
- 2- Ülkede genel veya işin yapıldığı yerde kısmi seferberlik ilanı,
- 3- Genel grev, lokavt gibi kısmi hak kullanımından doğan imkânsızlıkların meydana gelmesi,

- 4- Bulaşıcı hastalık, salgın gibi olayların çıkması,
5- Kullanma izni sahibinin kusuru dışında kamudan kaynaklanan, fakat hakkın tamamen kullanılmasını ve işin yürütülmesini en az otuz gün süreyle engelleyen hukukî veya fiilî bir imkânsızlık durumunun ortaya çıkması,

hâllerinde, kamudan kaynaklanan fiili veya hukuki imkânsızlık durumunun veya mücbir sebeplerin ortadan kalkmasına kadar geçecek süre kadar, kullanma izni süresinin dondurulması suretiyle uzatımı talebinde bulunulabilir.

Kullanma izin sahibinin kusuru dışında kamudan kaynaklanan, hakkın tamamen kullanılmasını ve işin yürütülmesini en az otuz gün süreyle engelleyen hukukî veya fiilî bir imkânsızlık durumunun ortaya çıkması ya da mücbir sebeplerin varlığı halinde, izin sahibinin talebi üzerine kullanma izni süresi, kamudan kaynaklanan fiili veya hukuki imkânsızlık durumunun veya mücbir sebeplerin ortadan kalkmasına kadar geçecek süre kadar dondurulur. Dondurulan süre için bedel alınmaz. Sürenin yeniden işlemeye başladığı tarihte alınacak bedel, dondurulan yıl bedelinin geçen süre kadar sözleşmesinde belirtilen oranda artırılması suretiyle tespit edilir. Ancak, dondurulan yıl için ödenmiş olan bedelin dondurulan süreye isabet eden kısmı sözleşmesinde belirtilen oranda artırılmak suretiyle yeni tespit edilen bedelden mahsup edilir. Dondurulan süre sözleşme süresine eklenir.

MADDE 21 – UYGULANACAK HÜKÜMLER

Bu sözleşmede hüküm bulunmayan hâllerde, öncelikle Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar olmak üzere, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik hükümleri ile diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

MADDE 22 – DAVALARLA İLGİLİ YAPILACAK İŞLEMLER

Kullanma izni ile ilgili olarak açılmış ya da açılacak her türlü davaya ilişkin husumeti izin sahibi karşılayacak, açılan davaları öğrendiği tarihten itibaren on beş gün içinde yazılı olarak taşınmaz maliki idareye bildirilir. Bildirilmemesinden dolayı taşınmaz maliki idare aleyhine doğabilecek her türlü zarar ve ziyandan izin sahibi idareye karşı sorumludur.

Ayrıca, üzerinde kullanma izni verilen taşınmazla/alanla ilgili olarak izin sahibi aleyhine açılacak her türlü dava izin sahibi tarafından 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümleri uyarınca on beş gün içinde taşınmaz maliki idareye ihbar edilir.

MADDE 23 – HAFRİYAT SIRASINDA BULUNACAK KÜLTÜR VARLIKLARI

Projenin uygulanması sırasında kültür varlıklarına rastlanıldığında kazı işlemleri derhâl durdurulur, bulunan varlıklar kazı yerinde muhafaza edilir ve durumdan en yakın mülkî amirlik derhâl haberdar edilir.

MADDE 24 – UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜM YERİ

Uyuşmazlıkların çözüm yeri, taşınmazın/alanın bulunduğu ilçedeki icra daireleri ve mahkemeleridir.

TARAFLAR

TAŞINMAZ MALİKİ İDARE YETKİLİSİ KULLANMA İZİNİ SAHİBİ

Ek-5

İRTİFAK HAKKI SÖZLEŞMESİ

MADDE 1 – Üzerinde irtifak hakkı kurulacak taşınmazın;

İli :
İlçesi :
Mahalle/Köyü :
Mevkii :
Pafta No/Cilt No :
Ada No/Sayfa No :
Parsel No/Sıra No :

Yüzölçümü :

İdare Payı :

Cinsi :

Tapudaki şerhler :

Sınırları :

Niteliği : (Taşınmazın cinsine göre, bina ise müstemilatı, değilse üzerindeki muhdesat ve dikili şeyler yazılacaktır.)

MADDE 2 – İRTİFAK HAKKININ SÜRESİ, BAŞLAMA VE BİTİŞ TARİHİ

Birinci maddede nitelikleri belirtilen taşınmazın üzerinde aşağıdaki koşullarla bağımsız ve sürekli nitelikli irtifak hakkı kurulmuştur.

Hakkın süresi kırkdokuz yıldır.

Bu hak tapuya tescil tarihinde başlar.

MADDE 3 – İRTİFAK HAKKI SAHİBİ VE ADRESİ

(Bu kısma irtifak hakkı tesis edilen gerçek veya tüzel kişinin adı, soyadı, T.C. kimlik no veya unvanı ve adresi yazılacaktır).

Adres değişiklikleri, idareye bildirilir. Aksi hâlde, her türlü tebligatta bu adres geçerli olarak kabul edilir.

MADDE 4 – İRTİFAK HAKKININ AMACI VE KONUSU

Birinci maddede belirtilen taşınmazın üzerinde, yatırım teşvik belgesinde belirtilen.....y atırımlar yapılır ve bu amaçlarda kullanılır. (Boş bırakılan kısma taşınmaz üzerinde yapılacak yatırımın türü ve konusu yazılacaktır).

MADDE 5 – İSTİHDAM EDİLECEK KİŞİ SAYISI

..... (Bu kısma yapılacak tesislerde fiilî ve sürekli olarak çalıştırılacak işçi sayısı yazılacaktır).

İstihdam edilecek işçi sayısı beş yıllık ortalama üzerinden değerlendirilir.

Üretime katkı sağlamak amacıyla hizmet satın alınmak suretiyle sağlanan istihdam, taahhüt edilen istihdam sayısı içerisinde değerlendirilmez.

MADDE 6 – İRTİFAK HAKKINA KONU TAŞINMAZIN KULLANIM ŞEKLİ

İrtifak hakkı süresince, irtifak hakkı konusu taşınmaz 4 üncü maddede belirtilen yatırım amacıyla kullanılır ve projede belirtilen tesisler dışında başka bir yapılaşmaya gidilmez.

MADDE 7 – İNŞAATA BAŞLAMA VE BİTİM TARİHLERİ

İrtifak hakkı konusu taşınmazın hak lehtarına tesliminden itibaren yatırım teşvik belgesinde belirtilen yatırım sürecine göre inşaat başlanır ve inşaat belirtilen sürede tamamlanır. Süre uzatılmış ise uzatılan süreler göz önünde bulundurulur.

Hazine Müsteşarlığınca verilen yatırım teşvik belgesinde belirtilen yatırım süresinin uzatılması halinde yatırımcı tarafından buna ilişkin belgenin bir örneği taşınmaz maliki idareye verilir.

Yatırım teşvik belgesinde belirlenen süreler içerisinde tamamlanamayan yatırımların tamamlanması için mücbir sebepler dışında ek süre verilmez.

MADDE 8 – İRTİFAK HAKKI BEDELİ

İlk yıl irtifak hakkı bedeli taşınmazın emlak vergi değerinin yüzde oranında belirlenecek bedeldir. İkinci ve daha sonraki yıllar irtifak hakkı bedelleri ise Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksinde (ÜFE) meydana gelen artış oranının (bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde değişim oranı) bir önceki yıl irtifak hakkı bedeli ile çarpımı suretiyle bulunacak miktarın önceki yıl irtifak hakkı bedellerine ilavesi suretiyle arttırılarak tahsil edilecektir.

İlk yıl irtifak hakkı bedeli, taşınmaz maliki idarenin irtifak hakkı tesisine ilişkin kararının yatırımcıya tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde peşin olarak ödenir. Müteakip yıllar irtifak hakkı bedelleri ise, sözleşmede belirtilen tarihte peşin olarak ödenir.

Ancak, müteakip yıllar irtifak hakkı bedellerinin, emlak vergisi genel beyan döneminde yatırıma konu taşınmazın asgari metrekare birim değeri üzerinden yapılacak hesaplama ile ÜFE oranında artırılması suretiyle hesaplanacak bedel arasında farklılığın olması halinde fazla olan tercih edilerek tahsil edilir.

İlk yıl irtifak hakkı bedeli ile sözleşmeleri gereğince artırılarak tespit edilen ikinci ve üçüncü yıl bedelleri, yüzde yetmiş indirim uygulanarak tahsil edilir.

Vadesinde ödenmeyen irtifak hakkı bedellerine 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen oranda gecikme zammı uygulanır.

İrtifak hakkı bedelinin iki yıl üst üste vadesinden itibaren otuz gün içinde yatırılmaması hâlinde irtifak hakkı sözleşmesi feshedilir.

İrtifak hakkı tesis edilen taşınmazın üzerindeki yapı ve tesislerin işletilmesinden elde edilen hasıllardan, bunların üçüncü kişilere kiralanması dâhil ayrıca pay alınmaz.

MADDE 9 – PLÂN VE PROJEYE UYGUNLUK

İrtifak hakkına konu taşınmazın üzerinde inşa edilecek yapı ve tesisler hak lehtarları tarafından plân ve projesine uygun olarak yaptırılır.

İrtifak hakkı tesis edilen taşınmazın sınırları dışında kalan yerlerde inşaat yapılamaz, arazi veya doğanın görünüşü ve doğal yapısı değiştirilemez.

MADDE 10 – İNŞAATIN VE İŞLETMENİN KONTROLÜ

Taşınmaz maliki idare inşaat aşamasında ve işletme süresince irtifak hakkı konusu taşınmazın üzerindeki bütün yapı ve tesisleri kontrol etmeye veya ettirmeye yetkilidir. Bu sırada belirlenecek hata ve noksanlıklar, taşınmaz maliki idarece saptanacak süre ve şartlarla hak lehtarları tarafından tamamlanır.

İnşaatın belirlenen süre içerisinde projeye uygun olarak tamamlanmasını müteakip, taşınmaz maliki idarenin yapacağı kontrollerde tesisin onarımının gerektiği saptandığı takdirde masrafı hak lehtarları tarafından karşılanmak koşuluyla gerekli onarım hak lehtarınca yapılacak ve idareden hiçbir bedel talebinde bulunulmaz.

Taşınmaz maliki idare tarafından işletme süresince 4706 sayılı Kanununun ek 3 üncü maddesinde, Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslarda ve sözleşmesinde yer alan hükümlere uyulup uyulmadığı her zaman denetlenebilir.

MADDE 11 – VERGİ, RESİM, HARÇ, PRİM VE BENZERİ MALÎ YÜKÜMLÜLÜKLER

İrtifak hakkının tapuya tescili, devri ve terkini, yapı ve tesislerin inşası ve kullanımı için ödenmesi gereken her türlü vergi, resim, harç, prim ve benzeri malî yükümlülükler hak lehtarları tarafından karşılanır.

MADDE 12 – ALT YAPI GİDERLERİNE KATILMA

İrtifak hakkına konu taşınmazın bulunduğu alanlarda ilgili kamu idarelerince yürütülecek hizmetler karşılığı talep edilecek katılma payları ile varsa bu hizmetlerin görülmesi amacıyla kurulmuş birliklerce yürütülecek hizmetler karşılığında bu birliklerce talep edilecek katılma payları hak lehtarınca ödenir.

MADDE 13 – ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

İrtifak hakkına konu edilen yer bina ise; hak lehtarları sabotaj, yangın gibi tehlikelere karşı her türlü tedbiri almak, taşınmazı sigorta ettirmek, temiz bulundurmak, gerektiği takdirde binanın genel görünüm ve ahengine uygun biçimde boya ve badana gibi onarımları yapmak, arsa veya arazi ise; değerini düşürmeyecek, özelliğini, verim gücünü bozmayacak önlemleri almak, tedbirsizlik, dikkatsizlik, ihmal, kusur gibi nedenlerle meydana gelecek zarar ve ziyanı ödemek zorundadır.

MADDE 14 – ÇEVRENİN KORUNMASI VE KULLANILMASI

İrtifak hakkı kurulan taşınmazın kullanılması sırasında çevre ve deniz kirliliğinin önlenmesi ile ormanların korunması için gereken önlemler alınır ve bu konudaki mevzuata titizlikle uyulur.

Üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazın çevresindeki Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler (özellikle kıyılar ve kumsallar) kamunun kullanımına açık tutulur.

MADDE 15 – İRTİFAK HAKKININ DEVRİ

İrtifak hakkı üçüncü kişilere devredilebilir. Devreden yatırımcı devir işlemi sırasında devir alan gerçek ya da tüzel kişiyi devir tarihinden itibaren en geç bir ay içinde taşınmaz maliki idare ile yeni sözleşme yapması gerektiğini bildirir ve bu konuda uyarır. Ancak, devrin yatırım tamamlanmadan önce yapılması halinde, devralan kişide Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esasların 6 ncı maddesinde belirtilen şartlar aranır. Devralan kişiler devir tarihinden itibaren otuz gün içinde taşınmaz maliki idareye bilgi vererek, devreden sözleşmeden doğan tüm yükümlülüklerini içeren ve idarece düzenlenecek olan yeni sözleşmeyi imzalamak zorundadır.

MADDE 16 – İRTİFAK HAKKININ SÜRESİNİN SONA ERMESİ

İrtifak hakkı, sürenin bitimi ile sona erer. İrtifak hakkı tesis edilen taşınmaz, irtifak hakkı süresi sonunda makine, teçhizat ve demirbaşlar hariç diğer yapı ve tesisler taşınmaz maliki idareye intikal eder. Bundan dolayı hak lehtarları veya üçüncü kişilerce herhangi bir hak ve talepte bulunulamaz.

Yatırımcının talep etmesi halinde ise, üzerindeki yapı ve tesisler dikkate alınmak suretiyle genel hükümlere göre bedeli karşılığında doğrudan irtifak hakkı tesis edilir.

MADDE 17 – İRTİFAK HAKKI SÖZLEŞMESİNİN İPTALI

Bu sözleşme hükümlerine aykırı davranılması, mücbir sebepler hariç öngörülen sürede yatırımın tamamlanmadığının veya yatırıma başlama tarihinden itibaren bir yıl içinde herhangi bir yatırım yapılmadığının ya da işletmeye geçtikten sonra faaliyetin sona erdirildiğinin tespiti, irtifak hakkı sözleşmesinin ağır şekilde ihlali sayılır ve bu durumda herhangi bir yargı kararı aranmaksızın irtifak hakkı iptal edilir. Taşınmaz maliki idarenin talebi üzerine irtifak hakkı tapu idarelerince res’en terkin edilir.

Bu durumda taşınmaz üzerindeki tüm yapı ve tesisler sağlam ve işler durumda tazminat veya bedel ödenmeksizin taşınmaz maliki idareye intikal eder. Bundan dolayı hak lehtarları veya üçüncü kişilerce herhangi bir hak ve talepte bulunulamaz.

Ancak, öngörülen sürede yatırımın en az yüzde ellisinin gerçekleştirilmesine rağmen yatırımın tamamlanmaması veya öngörülen istihdam sayısına yüzde onu aşan oranda uyulmaması halinde ise, bölgeler itibariyle farklılaştırılarak emlak vergi değeri üzerinden hesaplanmak suretiyle irtifak hakkı bedelleri yönünden sağlanan indirimler ile hâsılat payı alınmaması suretiyle yapılan indirimler iptal edilir. İptal tarihinden itibaren ayrıca hâsılat payı alınır.

MADDE 18 – TAHLİYE

Hak lehtarları, irtifak hakkı süresi sonunda veya bu sözleşmede belirtilen veya belirtilmeyen diğer nedenlerden dolayı herhangi bir yargı kararı aranmaksızın taşınmaz maliki idarece irtifak hakkı sözleşmesinin iptal edilmesi ve yatırımcı lehine 16 ncı maddenin ikinci fıkrası uyarınca yeniden irtifak hakkı tesis edilmemesi hâlinde, taşınmaz maliki idarece yapılacak tebligattan itibaren otuz gün içinde taşınmazı tahliye etmek ve bu sözleşmede yazılı şartlarla tüm yapı ve tesisleri taşınmaz maliki idareye teslim etmek zorundadır.

Taşınmazın geri alımı sırasında, taşınmazın yatırımcıya korunarak kullanımı şartıyla üzerindeki bina ve müstemilatıyla teslim edildiği hallerde, teslim edilen bina ve müstemilatın korunarak kullanılmamasından doğan zararlar taşınmaz maliki idarece ayrıca tazmin ettirilir.

MADDE 19 – SORUMLULUK

Hak lehtarları hakkın tapuya tescil edildiği tarihten itibaren taşınmazın idareye fiilen teslim edileceği güne kadar çevreye verebileceği her türlü zarar ve ziyandan (kaza dahi olsa) idarî, malî ve cezaî açıdan sorumludur.

MADDE 20 – MÜCBİR SEBEPLER

Hak lehtarları, irtifak hakkı süresinin uzatılması talebinde bulunamaz. Ancak;

- 1- Tabii afetler (yangın, deprem, su baskını ve benzeri.),
- 2- Ülkede genel veya işin yapıldığı yerde kısmi seferberlik ilanı,

3- Genel grev, lokavt gibi kısmi hak kullanımından doğan imkânsızlıkların meydana gelmesi,

4- Bulaşıcı hastalık, salgın gibi olayların çıkması,

5- İrtifak hakkı lehtarının kusuru dışında kamudan kaynaklanan, fakat hakkın tamamen kullanılmasını ve işin yürütülmesini en az otuz gün süreyle engelleyen hukukî veya fiilî bir imkânsızlık durumunun ortaya çıkması,

hâllerinde, kamudan kaynaklanan fiili veya hukuki imkânsızlık durumunun veya mücbir sebeplerin ortadan kalkmasına kadar geçecek süre kadar, irtifak hakkı süresinin dondurulması suretiyle uzatımı talebinde bulunulabilir.

İrtifak hakkı lehtarının kusuru dışında kamudan kaynaklanan, hakkın tamamen kullanılmasını ve işin yürütülmesini en az otuz gün süreyle engelleyen hukukî veya fiilî bir imkânsızlık durumunun ortaya çıkması ya da mücbir sebeplerin varlığı halinde, hak lehtarının talebi üzerine irtifak hakkı süresi, kamudan kaynaklanan fiili veya hukuki imkânsızlık durumunun veya mücbir sebeplerin ortadan kalkmasına kadar geçecek süre kadar dondurulur. Dondurulan süre için bedel alınmaz. Sürenin yeniden işlemeye başladığı tarihte alınacak bedel, dondurulan yıl bedelinin geçen süre kadar sözleşmesinde belirtilen oranda artırılması suretiyle tespit edilir. Ancak, dondurulan yıl için ödenmiş olan bedelin dondurulan süreye isabet eden kısmı sözleşmesinde belirtilen oranda artırılmak suretiyle yeni tespit edilen bedelden mahsup edilir. Dondurulan süre sözleşme süresine eklenir.

MADDE 21 – UYGULANACAK HÜKÜMLER

Bu sözleşmede hüküm bulunmayan hâllerde, öncelikle Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar olmak üzere, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik hükümleri ile diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

MADDE 22 – DAVALARLA İLGİLİ YAPILACAK İŞLEMLER

İrtifak hakkı ile ilgili olarak açılmış ya da açılacak her türlü davaya ilişkin husumeti hak lehtarı karşılayacak, açılan davaları öğrendiği tarihten itibaren on beş gün içinde yazılı olarak idareye bildirecektir. Bildirilmemesinden dolayı idare aleyhine doğabilecek her türlü zarar ve ziyandan hak lehtarı taşınmaz maliki idareye karşı sorumludur.

Ayrıca, üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazla ilgili olarak hak lehtarı aleyhine açılacak her türlü dava hak lehtarı tarafından 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümleri uyarınca on beş gün içinde taşınmaz maliki idareye ihbar edilir.

MADDE 23 – HAFRİYAT SIRASINDA BULUNACAK KÜLTÜR VARLIKLARI

Projenin uygulanması sırasında kültür varlıklarına rastlanıldığında kazı işlemleri derhâl durdurulur, bulunan varlıklar kazı yerinde muhafaza edilir ve durumdan en yakın mülkî amirlik derhâl haberdar edilir.

MADDE 24 – UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜM YERİ

Uyuşmazlıkların çözüm yeri, taşınmazın bulunduğu ilçedeki icra daireleri ve mahkemeleridir.

TARAFLAR

TAŞINMAZ MALİKİ İDARE YETKİLİSİ

HAK LEHTARI

Ek-6

..... TESİSİ
YATIRIM BİLGİ FORMU

....., 20..

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
1.BÖLÜM: YATIRIMCININ	.
1.1. Adı Soyadı veya Ünvanı / TC Kimlik No	.
1.2. İletişim Adresi	.
1.3. Telefon, Faks No ve e-posta Adresi	.
1.4. Sermayesi	.
1.5. Bağlı Bulunduğu Vergi Dairesi ve Vergi Kimlik Numarası	.
1.6. Ortaklar Hakkında Bilgi	.
1.7. Yatırımcı, Yatırımcı Şirket ise Şirket ve Ortakları Hakkında Bilgi Alınabilecek Özel ve Resmi Kuruluş ve Bankalar, Adresleri ve Telefon Numaraları	.
1.8. Projeden Sorumlu Kişilerin İsimleri, Adresleri ve Telefon Numaraları	.
2.BÖLÜM: YATIRIM İLE İLGİLİ BİLGİLER	.
2.1. GENEL BİLGİLER	.
2.1.1. Yatırım Yeri Adresi	.
2.1.2. Yatırımın Cinsi	.
2.1.3. Yatırımın Konusu	.
2.1.4. Yatırıma Başlama Tarihi	.
2.1.5. İşletmeye Geçiş Tarihi	.
2.1.6. Yatırımın Bitiş Tarihi	.
2.1.7. Öngörülen Elektrik Gücü (KWA)	.
2.1.8. Öngörülen İstihdam Sayısı (Kişi)	.
2.1.9. Projenin Kapasitesi	.
2.2. PROJENİN TEKNİK YÖNLERİ	.
2.2.1. Üretilcek Mal ve Hizmetler	.
2.2.2. Projenin Gerekçesi	.
2.2.3. Projenin Kısa Anlatımı	.
2.2.4. Üretim Teknolojisi	.
2.2.5. Üretim Akış Şeması	.
2.2.6. Patent, Lisans, Royalite ve Know-How	.
2.2.7. Çevreye Etkisi	.
2.3. TOPLAM SABİT YATIRIM HARCAMA KALEMLERİ	.
2.3.1. Etüd ve Proje Giderleri	.
2.3.2. Arazi Düzenlemesi ve Hazırlık Yapıları	.
2.3.3. Bina İnşaat Giderleri	.
2.3.4. Ana Fabrika Makina ve Teçhizat Giderleri	.
2.3.5. Yardımcı İşletmeler Makina ve Teçhizat Giderleri	.
2.3.6. Mefruşat Giderleri	.
2.3.7. Montaj Giderleri	.
2.3.8. Taşıt Araçları	.
2.3.9. İşletmeye Alma Giderleri	.
2.3.10. Genel Giderler	.
2.3.11. Diğer Giderler	.
2.4. TOPLAM SABİT YATIRIM TUTARI TABLOSU	.

1. BÖLÜM**YATIRIMCININ**

- 1.1. Adı Soyadı veya Ünvanı / TC Kimlik No :
- 1.2. İletişim Adresi :
- 1.3. Telefon, Faks No e-posta Adresi :
- 1.4. Sermayesi :

Ortaklar	Hisse Oranı (%)	Kayıtlı Sermaye (TL)	Ödenmiş Sermaye (TL)
TOPLAM	100,00		

1.5. Bağlı Bulunduğu Vergi Dairesi ve Vergi Kimlik Numarası:

.....
.....

1.6. Ortaklar Hakkında Bilgi :

İsim	Adresi	Bağlı Bulunduğu Vergi Dairesi	TC Kimlik Numarası	Yatırımcı Özgeçmişi

1.7. Yatırımcı, Yatırımcı Şirket ise Şirket ve Ortaklar Hakkında Bilgi Alınabilecek Özel ve Resmi Kuruluş ve Bankalar, Adresler ve Telefon Numaraları:

	Kuruluş ve Bankalar	Adresi	Telefon No
1			
2			
3			
.			
.			

1.8. Projeden Sorumlu Kişilerin İsimleri, Adresleri, Telefon Numaraları:

	İsim	Adresi	Telefon No

2. BÖLÜM

YATIRIM İLE İLGİLİ BİLGİLER

2.1. GENEL BİLGİLER

- 2.1.1. Yatırım Yeri Adresi :
- 2.1.2. Yatırımın Cinsi :
- 2.1.3. Yatırımın Konusu :
- 2.1.4. Yatırıma Başlama Tarihi :
- 2.1.5. İşletmeye Geçiş Tarihi :
- 2.1.6. Yatırımın Bitiş Tarihi :
- 2.1.7. Öngörülen Elektrik Gücü (KVA) :
- 2.1.8. Öngörülen İstihdam Sayısı (Kişi) :
- 2.1.9. Projenin Kapasitesi :

2.2. PROJENİN TEKNİK YÖNLERİ

2.2.1. Üretilecek Mal ve Hizmetler:

Tesiste üretilecek ürünler veya hizmetler belirtilir.

2.2.2. Projenin Gerekçesi:

Projenin gerekçesi yazılır. Bu tesise neden ihtiyaç duyulduğu ve sağlayacağı katma değer belirtilir.

Kurulu Kapasite

Mevcut fabrikaların toplam kurulu kapasitesi belirtilir.

Üretim ve Talep

Ürün üretimi ve talebi ile ilgili bilgiler;

Tablo 1: Üretim ve Talep Miktarı

Yıllar	Üretim Miktarı (Ton)	İç Talep Miktarı (Ton)

Kaynak:

İhracat

Ürünün ihracatı ile ilgili bilgiler ;

Tablo 2: İhracat

Yıllar	İhracat Miktarı (Ton)

Kaynak:

İthalat

Ürünün ithalatı ile ilgili bilgiler ;

Tablo 3: İthalat

Yıllar	İthalat Miktarı (Ton)

Kaynak:

Kullanılacak Hammadde ve Yardımcı Maddeler

Tesiste kullanılacak hammadde ve yardımcı maddeler burada belirtilir.

Kuruluş Yeri

Kuruluş yeri seçiminde hammadde kaynaklarına yakınlık yanında, halihazırda alt yapı tesislerinin mevcut olması ve ulaşım konusu da etkin rol oynamaktadır. Bu nedenle, kuruluş yeri burada açıklıkla belirtilmelidir.

2.2.3. Projenin Kısa Anlatımı:

Tesisin, nerede kurulacağı, teorik kapasitesi, istihdam vb. bilgiler burada belirtilir.

2.2.4. Üretim Teknolojisi:

Üretimde hangi teknolojinin (yerli veya ithal) kullanılacağı burada belirtilir.

Üretim Metodu

Üretim metodu kısaca belirtilir.

2.2.5. Üretim Akış Şeması:

Üretim aşamalarını, girdi ve çıktı miktarlarını gösteren basitleştirilmiş üretim akış şeması verilir.

2.2.6. Patent, Lisans, Royalty ve Know-How :

Makina ve teçhizatın ithal olması halinde gerek yatırım aşamasında ve gerekse işletme aşamasında alınacak teknik yardım hangisi ise o belirtilir.

2.2.7. Çevreye Etkisi:

Kurulacak tesisin çevreye bir zararının olup olmayacağı belirtilir. Ayrıca, tesis için Çevre ve Orman Bakanlığı mevzuat açısından Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) veya Ön ÇED Raporu hazırlanması gerekip gerekmediği belirtilir.

2.3. TOPLAM SABİT YATIRIM HARCAMA KALEMLERİ

2.3.1. Etüd ve Proje Giderleri:

Yatırıma ait etüd ve proje çalışmalarıyla ilgili ekonomik ve teknik araştırma masrafları ile yatırım dönemi işletmeye alma sırasında ihtiyaç duyulacak kontrolörlük, müşavirlik, eğitim vb. konularda yapılacak harcamalar için TL öngörülmüştür.

2.3.2. Arazi Düzenlemesi ve Hazırlık Yapıları:

Gerekli kazı ve dolgu çalışmaları, şantiye tesisleri, ana bina inşaatını yapacak firma tarafından yapılacaktır. Bununla beraber, arazinin çevrilmesi, bahçe tanzimi ve kanalizasyon katkı payı gibi harcamalar ile tesisin kurulacağı arsaya yapılacak enerji nakil hattı harcamaları için TL öngörülmüştür.

2.3.3. Bina ve İnşaat Giderleri:

Bina-inşaat ve gerekli iç yollar, bağlantı yolları, sosyal tesis, kantar binası vb. işler dahil olmak üzere söz konusu harcamalar için Bayındırlık ve İskan Bakanlığının tarihli ve sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Mimarlık ve Mühendislik Hizmetleri Bedellerinin Hesabında KullanılacakYılı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğ” in Grubu Yapılar içinde için öngörülen m² fiyatı dikkate alınmıştır. (veya emanet usulü, diğer bir yöntem uygulanacaksa burada belirtilir.)

Tablo 4: Toplam Bina ve İnşaat Yatırımı Tutarı

CİNSİ	YAPI SINIFI	TOPLAM İNŞAAT ALANI (M ²)	BİRİM MALİYETİ (TL)	TUTAR (TL)
1. Ana Fabrika, Bina ve Tesisleri				
2. Yardımcı İşletme, Bina ve Tesisleri				
3. İdari Bina				
4. Sosyal Tesisler				
5. Depolar				
6. Kantar binası				
7. Bekçi kulübesi				
TOPLAM				

2.3.4. Ana Fabrika Makina ve Teçhizat Giderleri:

Tesiste kullanılacak ana makina ve teçhizat listesi ve tutarları burada belirtilir.
Tesiste kullanılacak ana makina ve teçhizat listesi verilir.

Tablo 5: Ana Makina ve Teçhizat Listesi

Makina ve Teçhizatın Cinsi	Miktarı	Yerli/İthal	Birim Fiyatı (TL)	Tutarı (TL)	(Euro) veya (Dolar)

Not: a) 1 Euro veya dolar; TL alınmıştır.
b) Fiyatlara KDV dahil değildir.

2.3.5. Yardımcı İşletmeler Makina ve Teçhizat Giderleri:

Tesiste, ana makina ve teçhizat yanında, yardımcı makina ve teçhizat kullanılacaktır.
Tesiste kullanılacak yardımcı makina ve teçhizat listesi ve tutarı;

Tablo 6: Yardımcı Makina ve Teçhizat Listesi

Harcamann Türü	(TL)	(Euro) veya (Dolar)
1. Etüt ve Proje Giderleri		
2. Arazi Düzenleme ve Hazırlık Yapıları Gideri		
3. Bina-İnşaat Giderleri		
a) Ana Fabrika Binası ve Tesisler		
b) Yardımcı İşletme Binası		
c) Depolar		
ç) İdare Binası ve Sosyal Tesisler		
d) Kantar Binası		
e) Bekçi Kulübesi		
4. Ana Makina ve Teçhizat Giderleri		
a) İthal		
b) Yerli		
5. Yardımcı Makina ve Teçhizat Giderleri		
a) İthal		
b) Yerli		
6. Mefruşat Giderleri		
7. Montaj Gideri		
8. Taşıt Araçları Gideri		
9. İşletmeye Alma Gideri		
10. Genel Giderler		
11. Diğer Giderler		
Toplam Sabit Yatırım Tutarı		

Not: Çalışmalarda esas alınan fiyatlar, yatırım bilgi formunun hazırlanma tarihinde temin edilen fiyatların ortalaması olup, çeşitli etkenlerin ve tercihlerin rol oynaması sonucu, zaman içerisinde değişiklik gösterebilir. Bu nedenle, yatırımcıların veya yatırımcı kuruluşların içinde bulunulan durum ve şartlar çerçevesinde, her türlü fiyatlandırmayı yeniden gözden geçirerek revize etmeleri gereklidir.

Ek-7

YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARINDA BÖLGELER VE BÖLGELER KAPSAMINDAKİ İLLER

I.BÖLGE	II.BÖLGE	III.BÖLGE	IV.BÖLGE
İSTANBUL	BALIKESİR- ÇANAKKALE (BOZCAADA, GÖKÇEADA HARİÇ)	KONYA-KARAMAN	KASTAMONU- ÇANKIRI-SİNOP
TEKİRDAĞ- EDİRNE- KIRKLARELİ	AYDIN-DENİZLİ- MUĞLA	HATAY- KAHRAMANMARAŞ- OSMANİYE	TRABZON- ORDU- GİRESUN-RİZE- ARTVİN- GÜMÜŞHANE
İZMİR	ANTALYA-ISPARTA- BURDUR	KIRIKKALE- AKSARAY-NİĞDE- NEVŞEHİR- KIRŞEHİR	ERZURUM- ERZİNCAN- BAYBURT
BURSA-	ADANA-MERSİN	MANİSA-	AĞRI-KARS-

ESKİŞEHİR- BİLECİK		AFYONKARAHİSAR- KÜTAHYA-UŞAK	ARDAHAN- İĞDIR
KOCAELİ- SAKARYA- DÜZCE-BOLU- YALOVA		KAYSERİ-SİVAS- YOZGAT	VAN-MUŞ- BİTLİS- HAKKARİ
ANKARA		ZONGULDAK- KARABÜK-BARTIN	MALATYA- ELAZIĞ- BİNGÖL- TUNCELİ
		SAMSUN-TOKAT- ÇORUM-AMASYA	ŞANLIURFA- DİYARBAKIR
		GAZİANTEP- ADIYAMAN-KİLİS	MARDİN- BATMAN- ŞIRNAK-SİİRT
			ÇANAKKALE İLİ BOZCAADA VE GÖKÇEADA İLÇELERİ

[R.G. 3 Eylül 2009 – 27338]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay Kararı

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2008/1914

Karar No : 2009/13138

İnceleme Kararın

Mahkemesi : Kadıköy 5. Aile Mahkemesi

Tarihi : 13/3/2007

Numarası : Esas No: 2006/744 Karar No: 2007/148

Davacı : Ayşe Petek Arıcan

Davalı : İstanbul İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü

Küçük : Efe Kartal

Vasi : Nermin Fügen Altuntaş

Dava Türü : Evlat Edinme

Temyiz Eden : Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığının yazısı üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenilmekle evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü.

Davacı Ayşe Petek Arıcan'ın İstanbul İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne karşı açtığı davada, 22/10/2005 tarihli evlat edinme geçici bakım sözleşmesiyle kendisine teslim edilen 20/12/2004 doğumlu Efe Kartal'ı evlat edinmek istediği, 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 463 üncü maddesi uyarınca vesayet altındaki küçüğün evlat edinilmesi hususunda vesayet makamının izninden sonra denetim makamının da izninin alındığı, yapılan yargılama sonucunda davanın kabulü ile adı geçen küçüğün davacı tarafından evlat edinilmesine, ayrıca küçüğün anne isminin Ayşe Petek, soyadının da Arıcan olarak nüfusa kayıt ve tesciline karar verildiği, hükmün temyiz edilmeksizin kesinleştiği anlaşılmaktadır.

Söz konusu davada, adı geçen davacı Türk Medeni Kanununun 307 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Evli olmayan kişi otuz yaşını doldurmuş ise tek başına evlat edinebilir." hükmüne göre küçüğü evlat edinmiştir.

Anılan Kanunun 314 üncü maddesinde evlat edinmenin hükümleri düzenlenmiş olup, bu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında:

"Evlatlık küçük ise evlat edinenin soyadını alır. Evlat edinen isterse çocuğa yeni bir ad verebilir. Ergin olan evlatlık, evlat edinilme sırasında dilerse evlat edinenin soyadını alabilir.

Eşler tarafından birlikte evlat edinilen ve ayırt etme gücüne sahip olmayan küçüklerin nüfus kaydına ana ve baba adı olarak evlat edinen eşlerin adları yazılır." Hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıda değinilen 314 üncü maddenin üçüncü fıkrasına göre evlat edinilen küçük, evlat edinenin soyadını alacaktır. Mahkemece evlat edinme kararı verilirken, küçüğün soyadına ilişkin olarak bir hüküm verilmesine gerek bulunmamaktadır.

Yine, 314 üncü maddenin dördüncü fıkrasına göre, ayırt etme gücüne sahip olmayan küçüğün nüfus kaydına ana ve baba adı olarak evlat edinen eşlerin adları yazılması, eşler tarafından birlikte evlat edinme hali için öngörülmüştür. Tek başına evlat edinme durumunda, küçüğün ana ve baba adı olarak evlat edinenin adının yazılacağına ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır.

Bu itibarla, mahkemece evlat edinme kararının verilmesi ile yetinilmesi gerekirken, idareyi işlem yapmaya zorlayacak şekilde evlat edinilen küçüğün anne adı ve soyadına ilişkin olarak da hüküm kurulması usul ve yasaya uygun bulunmamıştır.

SONUÇ: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427/6. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere **BOZULMASINA**, oybirliğiyle karar verildi. 2/7/2009

[R.G. 1 Eylül 2009 – 27336]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

İnsan Hakları Mahkemesi Kararları

MEHMET ZÜLFİ TAN/Türkiye Davası*

Başvuru No: 31385/02

Strazburg

4 Aralık 2007

İKİNCİ DAİRE

OLAYLAR

DAVANIN KOŞULLARI

Başvuran 1972 doğumlu olup Konya'da ikamet etmektedir.

İstanbul polisi 17 Ocak 2000 tarihinde yasadışı örgüt Hizbullah'a yönelik bir operasyon düzenlemiş, bu operasyon kapsamında başvuranın sözü edilen örgütle olan bağlantısını gösterir örgüte ait bilgisayar, disk, disket ve el yazılı belgeler ele geçirmiştir.

27 Ocak 2000 tarihinde başvuran ve çok sayıda kişi Hizbullah'la olan bağlantısı nedeniyle Gaziantep Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele şubesi ekipleri tarafından yakalanmıştır. Polis şüphelilerin evlerinde yapmış olduğu aramalarda yazılı yayın, dergi, ses ve videokasetleri, kompakt disk, disket, fotoğraf, bilgisayar, fotoğraf makinesi ve elle yazılmış belgeler ve ayrıca kalaşnikov marka silaha ait dört şarjör, bir tabanca ve bu silahlara ait çok sayıda mühimmat bulmuştur.

Gözaltı sırasında polis fotoğraflardan kimlik tespiti yapmış, başvuran sözkonusu örgütün bir üyesini teşhis etmiştir.

29 Ocak 2000 tarihinde polis sorgusu sırasında başvuran Hizbullah'la olan bağlantısını kabul etmiş ve bu örgüt bünyesinde sürdürdüğü faaliyetleri anlatmıştır.

Başvuran 31 Ocak 2000 tarihinde Gaziantep Cumhuriyet Savcısı tarafından dinlenmiş, ardından Gaziantep Sulh Ceza Mahkemesi nöbetçi hakimi karşısına çıkarılmış, nöbetçi hakim tutuklanmasına karar vermiştir. Savcı ve nöbetçi hakim karşısında başvuran bu örgüte üyeliğini kısmen teyit etmiştir.

10 Mart 2000 tarihinde Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) Cumhuriyet Savcısı başvuranı ve diğer yedi kişiyi Hizbullah üyesi olmakla itham ederek eski TCK'nın 168/2. ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 5. maddesi gereğince mahkumiyetlerini talep etmiştir.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Gaziantep Cumhuriyet Savcılığı 3 Mayıs 2000 tarihinde DGM Cumhuriyet Savcısı'na Adana Polisi'nin 15 Şubat 2000 tarihinde Hizbullah'a yönelik sürdürdüğü operasyon kapsamında elde ettiği bilgileri iletmıştır. Sözü edilen belgeler başvuranın bu örgütle olan bağlantısını göstermekteydi.

DGM 20 Haziran 2000 tarihli duruşmada başvuranın savunmasını dinlemiş, adı geçen daha önce vermiş olduğu ifadeleri inkâr etmiştir. Bu duruşma sırasında başvuranın avukatı görgü tanığı sıfatıyla başvuranın ev sahibini ve çalıştığı okul müdürünü çağırarak istemiş, bu talebi aynı gün reddedilmiştir.

DGM 20 Mart 2001 tarihinde başvuranı hakkında yapılan ithamlardan suçlu bulmuş ve on iki yıl altı ay hapis cezasına çarptırmıştır. DGM karar gerekçesini dava dosyasında yer alan delillerin tamamına, başvuranın özellikle Cumhuriyet Savcısı ve nöbetçi hakim tarafından alınan ifadelerine, yakalama ve arama tutanaklarına ve elde edilen maddi kanıtların tespitine dayandırmıştır.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, başvurana ve avukatına tebliğ edilmeyen 27 Eylül 2001 tarihli görüşünde Yargıtay'ın ilk derece mahkemesinin kararını onaması yönünde beyanda bulunmuştur.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşü ışığında bu kararı onamıştır.

Başvuran 4 Şubat 2002 tarihinde kararın tahsisi için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'na gitmiş, bu talebi reddedilmiştir.

Yeni Türk Ceza Kanunu'nun 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe girmesinin ardından Adana Ağır Ceza Mahkemesi başvuranın cezasını altı yıl üç aya indirmiştir.

HUKUK

I. AİHS'İNİN 6. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran kanıtların ibraz biçimi, bazı görgü tanıklarının duruşmaya çağrılmasının reddedilmesi ve ayrıca Başsavcının görüşünün tebliğ edilmemesi dikkate alındığında iç hukuktaki mahkemelerde hakkaniyete uygun bir yargılamanın gerçekleşmediğinden şikayetçi olmaktadır.

Hükümet bu iddiaya karşı çıkararak DGM'nin başvuranın sözü edilen örgütün üyesi olduğu neticesine varması için yeterli delilin bulunduğunu savunmaktadır. Başvuran duruşmaya tanıkları çağırma talebinin nedenini açıklamamıştır.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşünün tebliğ edilmemesi ile ilgili olarak Hükümet, yargı sürecinin her aşamasında başvuranın dava dosyasını inceleme olanağının olduğunu ifade etmektedir. Başvuran Yargıtay önünde bulunan dosyanın bir örneğini temin ederek Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın yazılı görüşünden haberdar olabilirdi.

A. Kabul edilebilirliğe dair

1. Kanıtların ibrazı ve duruşma tanıklarının reddedilmesi

AİHM, kanıtların kabul edilebilirliğinin öncelikle iç hukuk kurallarına dayandığını ve ilke olarak toplanan kanıtları değerlendirmenin ulusal mahkemelerin görevi olduğunu belirtir. AİHM'nin görevi tanıkların ifadelerinin doğru bir şekilde delil olarak kabul edilip edilmediğini değerlendirmek değil, bütün olarak değerlendirildiğinde yargı sürecinin, delillerin sunulma yöntemi dahil olmak üzere, hakkaniyete uygun olup olmadığını değerlendirmektir. (Bkz. diğerleri arasında, Van Mechelen vd.-Hollanda, 23 Nisan 1997). Bunun yanı sıra, AİHM yalnızca istisnai şartlarda bir kişinin tanık olarak duruşmaya katılmamasının AİHS'nin 6. maddesi ile bağdaşmadığı sonucuna varmaktadır (Bkz. Bricmont-Belçika kararı, 7 Temmuz 1989 ve Destrehem-Fransa kararı, no: 56651/00, 18 Mayıs 2004).

AİHM mevcut başvuruda böyle bir durumun sözkonusu olmadığını belirtmektedir. 20 Haziran 2000 tarihinde Devlet Güvenlik Mahkemesi başvuranın avukatının iki tanığın dinlenmesi talebini reddetmiştir. Bu tanıklardan biri başvuranın ikamet ettiği evin sahibi diğeri de çalıştığı okulun müdürüdür. Bu bağlamda AİHM öncelikle, temyiz dilekçesinin örneği kendine sunulmadığı cihetle, elinde başvuranın temyiz sırasında bu şikayeti dile getirdiğine dair bir işaret olmadığını not etmektedir. AİHM, ayrıca, başvuranın ne ulusal mahkemeler nezdinde ne AİHM önünde duruşmaya tanıkların çağrılmasını hangi nedenle talep ettiğini ve bu tanıklıkların kendini nasıl temize çıkarabileceğini açıklamadığını gözlemlemektedir. AİHM başvuranın mahkumiyetinin DGM önünde sunulan ve münazara edilen delillere dayandığını not etmektedir. Başvuran avukatı eşliğinde davasında öne sürülen gerekçeler karşısında gerekli savunmasını yapabirmiştir. Bu durumda AİHM, duruşmada tanıkların hazır bulunmamasının yargının adilliğine hanel getirmediğine itibar etmektedir.

Yapılan bu şikayet dayanaktan yoksun bulunmaktadır ve AİHS'nin 35. maddesinin 3. ve 5. paragrafına uygun olarak reddedilmelidir.

2. Başsavcının görüşünün tebliğ edilmemesi

AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafı çerçevesinde şikayetin dayanaktan yoksun olmadığını kaydeden AİHM, ayrıca başka açılardan bakıldığında da kabuledilemezlik unsuru bulunmadığını tespit eder. Bu nedenle şikayet kabuledilebilir niteliktedir.

B. Esas hakkında

AİHM başvuranın sunduğu şikayete benzer bir şikayeti daha önce incelediğini ve Cumhuriyet Başsavcısı'nın gözlemlerinin niteliğini ve yargılanan kişinin yazılı olarak bunlara cevap verme olanağının bulunmamasını göz önüne alarak, Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşünün tebliğ edilmemesinden dolayı AİHS'nin 6/1. maddesinin ihlal edildiği sonucuna ulaştığını hatırlatır (Bkz. diğerleri arasında sözü edilen Göç kararı ve Kömürcü-Türkiye kararı, no: 77432/01, 22 Haziran 2006).

AİHM mahkemeye sunulan tüm delil unsurlarını incelemiş ve Hükümetin Mahkemenin bu davada farklı bir sonuca ulaşmasını sağlayacak ikna edici hiçbir tespit ve delil sunmadığını tespit etmiştir.

Bu nedenle AİHS'nin 6/1. maddesi bu bakımdan ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 41. MADDESİ'NİN UYGULANMASI

AİHS'nin 41. maddesine göre "Mahkeme işbu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeciler Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, AİHM, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun surette, zarar gören tarafın adil tatminine hükmeder."

A. Tazminat

Başvuran maddi ve manevi zarar olarak 231.900 Euro talep etmektedir.

Hükümet bu meblağa karşı çıkmaktadır.

AİHM, talep edilen maddi tazminat ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmadığını kaydetmekte ve talebi reddetmektedir.

AİHM ihlal kararının tespitinin başvuranın uğradığı manevi zararın giderilmesi bakımından yeterli olduğunu kaydetmektedir.

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuran yargılama masraf ve giderleri için hiçbir talepte bulunmamıştır.

AİHM bu yönde bir ödeme yapılmasını gerekli görmemektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM, OYBİRLİĞİYLE,

1. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşünün tebliğ edilmemesi hakkındaki başvurunun *kabuledilebilir*, bunun dışında kalanların *kabuledilemez olduğuna*;
2. AİHS'nin 6 / 1. maddesinin *ihlal edildiğine*;
3. Başvuranın maruz kaldığı manevi zarar için mevcut kararın başlı başına bir adil tatmin *oluşturduğuna*;
4. Adil tatmine ilişkin diğer taleplerin *reddine*;

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77 / 2. ve 3. maddelerine uygun olarak 4 Aralık 2007 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

MUSTAFA KARABULUT/Türkiye Davası*

Başvuru No: 40803/02
Strazburg
20 Kasım 2007

İKİNCİ DAİRE

USUL

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan (40803/02) no'lu davanın nedeni (T.C. vatandaşı) Mustafa Karabulut'un (başvuran) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne 23 Ekim 2002 tarihinde Temel İnsan Hakları ve Özgürlüklerini güvence altına alan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurudur.

Başvuran, İstanbul Barosu avukatlarından Ş.Turgut tarafından temsil edilmektedir.

OLAYLAR

DAVANIN KOŞULLARI

Başvuran, 1964 yılı doğumludur ve İstanbul'da ikamet etmektedir.

6 Aralık 1994 tarihinde, taksi şoförü olan başvuran trafik polisi (polis memuru Ender) ile yaşadığı tartışmanın ardından gözaltına alınmıştır.

Aynı gün avukat yardımı alan başvuranın ve polis memuru Ender'in polis tarafından ifadesi alınmıştır.

Polis memuru Ender, başvuranın arabasının yasak bir yerde durdurduğunu belirtmiştir. Ceza tutanağı düzenlemek için araca ait belgeleri ibraz etmesini talep ettiğinde başvuranın bu talebi reddettiğini dile getirmiştir. Bu durumda aracın rehin altına alınması için başvuranın kendisini izlemesini söylemiştir. Beyoğlu Belediyesi'nin hizasına geldiklerinde başvuran, selektör yaparak polis memuru Ender'i durdurmuş ve arabanın geçersiz belgelerini tevdi etmiştir. Polis memuru, başvuranın aracının çekilmesi gerektiğini tekrarladığında ise başvuran karşı çıkmış ve polis memurunu hedef alan aşağılayıcı ve küçük düşürücü sözler söylemiştir. Olay mahalinde bulunan Beyoğlu Emniyet Müdür Yardımcısı, polis memuruna yardım etmiş ve başvuranın Beyoğlu Karakolu'na götürülmesini sağlamıştır. Polis memuru, karşı çıkma, aşağılama, tehdit ve mukavemet suçlarından dolayı başvurandan şikayetçi olmuştur.

Başvuran, polis memuruna mukavemet gösterdiğini reddetmiştir.

1. Polis memurları hakkında yürütülen cezai süreç

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir. Serbest bırakıldığı 7 Aralık 1994 tarihinde, başvuran, Beyoğlu Cumhuriyet Savcılığı'na şikayet dilekçesi sunmuştur. Başvuran, müşterisinin taksi parasını getirmesini beklerken polis memurunun kendisinden aracını bulunduğu yerden çekmesini talep ettiğini belirtmiştir. Ardından, polis memuru Ender, başvuranı, arabasını çekmekle tehdit etmiş ve başvuranı iteklemeye başlamıştır. Emniyet Müdür Yardımcısı ve şoförü ("polis memuru Nail") olay yerine gelmiştir. Polis memuru Nail başvurana vurmaya başlamıştır. Başvuran, ardından, polis aracına götürülmeden önce Emniyet Amiri ve iki polis memuru tarafından Belediye binasının bahçesine götürüldüğünü, kelepçelendiğini ve birçok kişinin gözleri önünde dövüldüğünü belirtmiştir. Karakolda ise başvuran, Emniyet Müdür Yardımcısının odasına götürülmüş burada, müdür yardımcısı tarafından dövülmüş ve falakaya maruz kalmıştır. Ayrıca başvuran, kendisine soğuk su tutulduğunu ve polis memuru Ender'in gece gelerek müdür yardımcısı ile birlikte başvurana kötü muamelelerde bulunduğunu iddia etmiştir.

Yine 7 Aralık 1994 tarihinde, başvuran, Beyoğlu Adli Tıp Kurumu'na sevk edilmiştir. Yapılan muayenede sol göz etrafında, avuç içlerinde hiperemiler, ellerde ve dizlerde sıyrıklar bulunduğu tespit edilmiştir. Adli tabip, başvurana üç gün iş göremez raporu vermiştir.

30 Aralık 1994 tarihinde, polise ifade veren başvuran, polis memuru Ender'in kontrol sırasında aracına ait evrakları kendisine iade etmediğini ve Belediye'ye kadar arabasıyla kendisini takip etmesini istediğini, burada, başvuranın aracını çektireceğini söylemesi üzerine polis memuru ile başvuran arasında bir tartışma başladığını söylemiştir. Başvuranın arabasından inmeyi reddetmesi neticesinde polis memurları Ender ve Nail başvuranı aracından zorla indirerek başvuranı Belediye binasına götürmüşler ellerinden kelepçeleyip dövmüşlerdir. Ardından, başvuranı Emniyet Amiri'nin aracıyla karakola götürmüşlerdir. Karakolda, Emniyet Müdür Yardımcısı başvuranın sopayla ellerine ve ayaklarına vururken bir polis memuru da başvuranı tutmuştur. Sonra tuvaletlerde soyunmaya zorlanmış ve üstüne su sıkılmıştır. Başvuran ertesi gün serbest bırakılmıştır.

1995 Mart ayı içinde Cumhuriyet Savcılığı tarafından ifadeleri alınan polis memurları kötü muamele iddialarını reddetmişlerdir. Emniyet Müdür Yardımcısı, polis memuru Nail'le birlikte Belediye'den çıkarken polis memuru Ender'in başvuranı yakalamak için kendilerinden yardım istediğini ifade etmiştir. Emniyet Müdür Yardımcısına göre, başvuranın karşı koyması üzerine başvuranı arabaya bindirmek için zor kullanmak zorunda kalmışlardır.

20 Mart 1995 tarihinde, Cumhuriyet Savcısı tarafından “kötü muamelede” buldukları gerekçesiyle üç polis memuru hakkında Beyoğlu Asliye Ceza Mahkemesi’nde kamu davası açılmıştır.

20 Haziran 1995 tarihli duruşma sırasında, Asliye Ceza Mahkemesi, sanıkların savunmalarını dinlemiştir. Polis memuru Ender, arabasını bırakmak istememesinden dolayı başvurularla arasında Belediye binası önünde bir tartışma yaşandığını ifade etmiştir. Polis memuru Ender, polis memuru Nail’in yardımıyla başvuruları aracından indirdiklerini ve başvuruları Belediye binasına götürdüklerini burada aralarına Emniyet Müdür Yardımcısı’nın da katıldığını belirtmiştir. Ardından, başvuran karakola götürülmüştür. Emniyet Amiri ve polis memuru Nail’de benzer şekilde ifadelerini sunmuşlardır. Cezai yargılamada müdahil tarafı oluşturan başvuran, 30 Aralık 1994 tarihli ifadesini yinelemiştir.

6 Mart 1996 tarihli duruşmada, Asliye Ceza Mahkemesi iki tanık dinlemiştir. Söz konusu iki tanık, başvuranın yüzünün kanamış ve şişmiş olduğunu fakat kimlerin başvuruları bu şekilde dövdüklerini görmediklerini ifade etmişlerdir. Duruşmanın bitiminde, mahkeme polis memurlarını serbest bırakmıştır. Polis memurlarının başvuruları karakola götürmek için zor kullanmak zorunda kaldıkları ve gücün kötüye kullanılmasına ilişkin inandırıcı hiçbir delil bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

8 Temmuz 1997 tarihinde, Yargıtay, Asliye Ceza Mahkemesi’nin sağlık raporlarını ve olay yerinde başvuranın yüzünü kanamış ve şişmiş gören tanıkların ifadelerini yeterince dikkate almadığı gerekçesiyle ilk derece mahkemesinin kararını bozmuştur.

Kararın iadesinin adından, Asliye Ceza Mahkemesi, on duruşma gerçekleştirmiş ve polis memuru Nail’in ifadelerini istinabe yoluyla almıştır. Emniyet Müdür yardımcının ve polis memuru Ender’in istinabelere ve haklarında çıkarılan ihzar müzekkerelerine rağmen mahkemece dinlenememişlerdir. Polis memuru Ender’in adresi de tespit edilememiştir.

25 Nisan 2001 tarihli duruşmanın bitiminde, Asliye Ceza Mahkemesi, 4616 sayılı yasa uyarınca, polis memurları hakkında beş yıl boyunca yürütülen cezai yargılamaya ilişkin olarak hükme varmayı ertelemeye karar vermiştir.

9 Ekim 2002 tarihinde, Beyoğlu Ağır Ceza Mahkemesi, başvuranın karara itirazını reddetmiştir.

2. Başvuran hakkında yürütülen cezai süreç

8 Aralık 1994 tarihinde, başvuran, aracının çekilmesini engellemeye teşebbüs ettiği gerekçesiyle polis memuruna mukavemetten suçlanmıştır.

Belirtilmeyen bir tarihte, başvuran serbest bırakılmıştır.

HUKUK

1. AİHS’NİN 3. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran, yakalandığı ve polis karakolunda gözaltında tutulduğu sırada kötü muamelelere maruz kaldığını iddia etmektedir. Başvuran, AİHS’nin 3. maddesine atıfta bulunmaktadır.

A. Kabuledilebilirliğe ilişkin

AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafı çerçevesinde başvurunun dayanaktan yoksun olmadığını kaydeden AİHM, ayrıca başka açılardan bakıldığında da kabuledilmezlik unsuru bulunmadığını tespit eder. Bu nedenle başvuru kabuledilebilir niteliktedir.

B. Esasa ilişkin

Hükümet, başvuranın iddialarına karşı çıkmaktadır. Hükümet, bir avukat eşliğinde polise verdiği ilk ifadesinde başvuranın iddialarını dile getirmediğine dikkat çekmektedir. Hükümet, başvurunu arabasından indirmek için güç kullanımına başvurulmasının yasal olduğunu, göz çevresinde ve avuç içindeki kanamaların bu sırada oluştuğunu ve güç kullanımının başvuranın tutumuyla tamamen orantılı olduğunu ifade etmiştir. Hükümet, başvuranın vücudunda bulunan diğer sıyrıklara ilişkin olarak ise bu sıyrıkların başka bir nedenden de kaynaklanmış olabilecek hafif yaralar olduğunu dile getirmektedir. Son olarak, Hükümet, başvuranın ifadelerindeki çelişkilere dikkat çekmektedir.

AİHM, bir kimse polis memurları kontrolü altında olduğu gözaltı sırasında yaralandığında, bu dönemde meydana gelen her yaralanmanın güçlü maddi karinelerin doğmasına neden olduğunu hatırlatmaktadır (Bkz. *Salman-Türkiye*, başvuru no: 21986/93). Dolayısıyla söz konusu yaraların kaynağı hakkında makul açıklamalar yapmak ve mağdurun iddiaları hakkında şüphe uyandıracak olayları ortaya koyan, özellikle sağlık belgeleri ile desteklenmiş olan kanıtları sunmak Hükümet'in görevidir (*Selmouni-Fransa*, başvuru no: 25803/94, *Berktaş-Türkiye*, başvuru no: 22493/93, 1 Mart 2001 ve *Ayşe Tepe-Türkiye*, başvuru no: 29422/95, 22 Temmuz 2003).

Mevcut davada, dosyanın unsurlarından, polis memuru Ender'in taksi şoförü olan başvurandan aracının evraklarını istediğinde, başvuranın park ihlali yaptığı sonucuna ulaşılmaktadır. Başvuranın polis memuru Ender'in talebini reddetmesi üzerine, polis memuru başvurandan kendisini izlemesini istemiştir. Yolda, başvuran, araca ilişkin evraklarını polis memuruna ibraz etmeyi kabul etmiştir. Fakat söz konusu evraklar kurallara uygun olmaması nedeniyle, polis memurunun başvuranın aracını çektireceğini söylemesinin ardından başvuran ile polis memuru arasında tartışma yaşanmıştır. Olay yerinde bulunan Emniyet Müdür Yardımcısı ve polis memuru Nail de yardımcı olmak için polis memuru Ender'in yanına gelmişlerdir.

Olay yerinde başvuranın tutulması sırasında polis memurlarının güç kullandıklarına taraflar itiraz etmemişlerdir. Fakat tarafların ifadeleri, kötü muamelenin uygulanma anına ve şiddetine ilişkin olarak farklılaşmaktadır. Zira başvuran, yalnızca yakalandığı esnada değil aynı zamanda da Beyoğlu Belediye binasında ve Beyoğlu Karakolu'nda gözaltında tutulduğu esnada da kötü muamelelere maruz kaldığını iddia etmektedir.

AİHM, 7 Aralık 1994 tarihinde, gözaltının bitiminde başvuranın tıbbi bir muayeneden geçtiğini not etmektedir. Sağlık raporundan, başvuranın sol göz etrafında, avuç içlerinde hiperemiler, ellerinde ve dizlerinde de cildi sıyrıklar olduğu saptanmaktadır. Bunun üzerine başvurana üç gün iş göremez raporu verilmiştir.

AİHM de Yargıtay gibi Asliye Ceza Mahkemesi'nin, başvuranın vücudunda görülen yara izleri ilgili olarak makul açıklamalarda bulunmadığını gözlemlemektedir. Başvuranın yaralarının, başvurunu karakola götürmek için polis memurlarının meşru güç kullanımından kaynaklandığına ilişkin Asliye Ceza Mahkemesi'nin kararı Yargıtay tarafından bozulmuştur. Üstelik kamu davası açılmasını erteleme kararı da başvuranın vücudunda tespit edilen yaraların nedenini açıklama imkanını ortadan kaldırmıştır.

Takdirine sunulan olaya ilişkin unsurların tamamını ve Hükümet tarafından makul bir açıklama yapılmayışını göz önünde bulundurarak AİHM, başvuranın vücudunda tespit edilen yaralardan Savunmacı Hükümet'in sorumlu olduğunu düşünmektedir.

Hükümet'in savunduğu gibi başvuranın vücudunda saptanan yaraların, polis müdahalesi sırasında başvurana uygulanan güçten kaynaklandığı farz edilse bile AİHM, başvuranın tutumunun zorunlu kıldığı güç kullanımını aştığı kanaatindedir. Bu bağlamda AİHM, öncelikle başvurana atılı olayların Trafik Kanunu ihlal eden suçlar olduğunu belirtmektedir. Ayrıca, polis memurlarının başvuranın saldırgan, tehlikeli ve silahlı bir kişi olduğunu düşündükleri de iddia edilmemiştir. Son olarak AİHM, başvuranın özellikle sol göz etrafında, avuç içlerinde hiperemilerin olduğu belirgin yara izlerinin saptandığı ve bu yaraların başvuranın üç gün süre ile işinden alıkoyduğunu tespit etmektedir.

Ayrıca AİHM, bir kimse polis memurlarınca hukuk dışı ve AİHS'nin 3. maddesine aykırı muamelelere maruz kaldığını iddia ettiğinde, söz konusu hükmün etkili bir soruşturmayı zorunlu kıldığını hatırlatır (*Assenov ve diğerleri, Bulgaristan*, 28 Ekim 1998 tarihli karar). Bu soruşturma sorumluların belirlenmesi ve cezalandırılması ile sonuçlanmalıdır. İşkence ve insanlıkdışı veya aşağılayıcı muamele ve cezaların yasaklanmış olması çok önemli olmakla birlikte, bu tür bir soruşturma gerçekleşmediği takdirde, bu yasak uygulamada etkili olmayacak ve bazı durumlarda kamu görevlilerinin neredeyse müeyyidesiz bir şekilde kontrollerine tabi kişilerin haklarını çiğnemeleri mümkün olacaktır (Bkz. *Caloc-Fransa*, başvuru no: 33951/96 ve *Batı ve diğerleri-Türkiye*, başvuru no: 33097/96 ve 57834/00).

Mevcut davada, başvuranın şikayetini sunmasının ardından soruşturma açılmış ve cezai yargılama başlatılmıştır. Ancak polis memurları hakkında yürütülen cezai yargılama davanın ertelenmesi ile son bulmuş, böylece başvuranın vücudunda tespit edilen yaraların nedenini açıklığa kavuşturma olanağı da ortadan kalkmıştır.

Asliye Ceza Mahkemesi, davanın ertelenmesine karar verdiğinde yargılama yaklaşık altı buçuk yıldan beri sürmekteydi. Dördüncü yılın bitiminde kararın Yargıtay tarafından iade edilmesinin ardından Asliye Ceza Mahkemesi yalnızca polis memuru Nail'in istinabe yoluyla ifadesini alarak bir duruşma gerçekleştirmiş ve polis memuru Ender'in yeni adresini tespit edememişti. AİHM, ulusal mahkemelerin, kötü muamelelerde bulunma suçuyla suçlanan polis memurlarının yargılama süreciyle gerçekleşmesine özen göstermemiş olmasından üzüntü duymaktadır.

Polis memurlarının yargılama sürecinde geçen sürenin tamamı ve kararın tecil edilmesinden dolayı AİHM, Türk makamlarının gerekli hız ve özenle hareket etmedikleri kanaatindedir zira şiddet eylemlerinin sorumluları neredeyse bir cezasızlıktan yararlanmışlardır.

Sonuç olarak, AİHS'nin 3. maddesi esas ve usulü bakımından ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 13. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDAISI HAKKINDA

AİHS'nin 13. maddesine atıfta bulunarak, başvuran, polis memurları hakkında yürütülen cezai yargılamanın ertelenmesinde şikayetçidir.

Yukarıda ulaştığı sonuçları göz önüne alarak söz konusu şikayetin ayrı olarak incelenmesinin gerekli olmadığına kanaat getirmektedir.

III. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

A. Maddi ve manevi tazminat

Başvuran, 35.000 Euro değerinde maddi ve manevi zarara maruz kaldığını iddia etmektedir.

Hükümet, bu iddialara karşı çıkmaktadır.

AİHM, başvuranın maruz kaldığı maddi zararını belgelendirmediği belirtmektedir. Bu durumda, başvurana, maddi tazminat ödenmesine gerek yoktur.

Buna karşılık AİHM, hakkaniyete uygun olarak başvurana 6.000 Euro manevi tazminat ödenmesi kanaatindedir.

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuran, AİHM önüne yapmış olduğu yargılama masraf ve giderleri için 2.337,5 Euro talep etmektedir. Başvuran, masraf ve avukatlık ücretlerinin ibraz edildiği bir hesap dökümü sunmaktadır.

Hükümet, bu iddialara karşı çıkmıştır.

AİHM, içtihadına göre bir başvuran yargılama masraf ve giderlerinin geri ödemesini gerçekliği, gerekliliği ve makul oranda oldukları ortaya konulduğu sürece elde edebilir (Bkz. örneğin, *Bottazzi-İtalya*, başvuru no: 34884/97 ve *Sawicka-Polonya*, başvuru no: 37645/97, 1 Ekim 2002).

Sahip olduğu olayın unsurlarının tamamını ve yukarıda sözü edilen kriterleri göz önüne alarak AİHM, başvuranın AİHM önünde yapmış olduğu yargılama masraf ve giderleri için 500 Euro ödenmesine karar vermiştir.

C. Gecikme Faizi

Gecikme faizi Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı orana üç puanlık bir artış eklenerek belirlenecektir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM, OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun *kabuledilebilir* olduğuna;
2. AİHS'nin 3. maddesinin *ihlal edildiğine*;
3. AİHS'nin 13. maddesi kapsamında yapılan şikayetin ayrı olarak incelenmesine *gerek olmadığına*;
4. a) AİHS'nin 44. maddesinin 2. paragrafı gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Yeni Türk Lirası'na çevrilmek üzere ve her türlü vergi ve kesintiden muaf tutularak Savunmacı Devlet tarafından başvurana:
 - i. manevi tazminat olarak 6.000 Euro (altı bin Euro) *ödenmesine*;
 - ii. yargılama masraf ve giderleri için 500 Euro (beş yüz Euro) *ödenmesine*;b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz *uygulanmasına*;

5. Adil tatmine ilişkin diğer tüm taleplerin *reddine*;

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak 20 Kasım 2007 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

ORİMPEKS MADENCİLİK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. ve ADİL ORGUNER/Türkiye*

Başvuru No. 43475/02

4 Eylül 2007

KABULEDİLEBİLİRLİĞİNE İLİŞKİN KARARIN ÖZET ÇEVİRİSİ İKİNCİ DAİRE

OLAYLAR

Başvuranlar, Türkiye'de kayıtlı bir inşaat şirketi olan Orimpeks Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti. ile şirketin müdürü ve ana hissedarı, 1946 doğumlu ve İzmir'de ikamet etmekte olan T.C. vatandaşı Adil Orguner'dir. Başvuranlar AİHM önünde İzmir Barosu avukatlarından A. F. Eren tarafından temsil edilmişlerdir.

Davanın koşulları

Davanın olayları başvuranların sunduğu üzere aşağıdaki gibi özetlenebilir.

Orimpeks Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti. ("başvuran şirket") 1997 ile 1998 yılları arasında Uzay İnşaat Ltd. ("Uzay") ile yapılan bir sözleşmeyle bazı inşaat işleri üstlenmiştir. Bu yolla Uzay başvuran şirkete 170.000 Amerikan doları (Dolar) borçlanmıştır.

Ödeme yapılmaması üzerine, başvuran şirket, 8 Ekim 1998 tarihinde, Uzay hakkında, kendisine olan borcun bir kısmı için (53.327 Dolar) İzmir İcra Müdürlüğü'nde icra takibi açtırmıştır. Uzay buna itiraz etmiş, yapmış olduğu yürütmenin durdurulması talebi kabul edilmiştir.

Başvuran şirket, 17 Ağustos 1999 tarihinde, Uzay hakkında İstanbul Ticaret Mahkemesi'nde dava açmıştır.

Dava sırasında, İstanbul Ticaret Mahkemesi, başvuran şirketin tamamladığı işin değerine ilişkin uzman raporu edinmiştir. Bu rapora göre, Uzay'ın borcun ödenmesine ilişkin icra takibine yaptığı itiraz gerekçesizdir.

İstanbul Ticaret Mahkemesi, 27 Şubat 2001 tarihinde başvuran şirket lehine karar vermiş, yürütmenin durdurulması kararını kaldırmıştır. Ayrıca 116.673 Dolar olan borcun geri kalanına ilişkin talebi de kabul etmiştir. Mahkeme, bu meblağın, başvuran şirkete, davanın açıldığı tarihten itibaren işleyen faiz ve İcra Müdürlüğü'nde bekleyen ve daha önceki ödenmemiş borç olan 53.327 Dolar ile beraber ödenmesine karar vermiştir. Geri kalan

mahkeme masrafları, 3.376.194 Türk Lirası ((TL), sözkonusu tarihlerde yaklaşık 4.925 Dolar'a tekabül etmektedir) olarak belirlenmiştir.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Uzay, mahkeme masraflarını, Harçlar Kanunu'nun (492 Sayılı Kanun) 28/1 (a) maddesinde öngörülen mecburi iki ay içinde ödememiştir. İstanbul Ticaret Mahkemesi, 10 Mayıs 2001 tarihinde, 492 Sayılı Kanun'un 37. maddesi uyarınca, bu masrafların Uzay'dan tahsil edilmesine ilişkin Şişli Gelir Vergi Dairesi'ne emir göndermiştir.

Başvuranların avukatı, 3 Nisan 2002 tarihinde, İstanbul Ticaret Mahkemesi'ne başvurarak, mahkemenin Şişli Gelir Vergi Dairesi'ne gönderdiği emrin üzerinden yaklaşık bir yıl geçmesine karşın, bir sonuca varılmadığını ifade etmiştir. Karar tarihinde kesin adresi bulunan Uzay'ın, başka bir yere taşınarak mali yükümlülüğünden kaçma girişiminde bulunma riski bulunduğuna işaret etmiştir. Uzay sahip olduğu mal ve mülklerini saklamadan, icra takibini başlatmak için, kararın bir örneğinin kendisine gönderilmesini talep etmiştir.

İstanbul Ticaret Mahkemesi 26 Nisan 2002 tarihinde, 492 Sayılı Kanun'un 28/1 (a) maddesinde öngörülen masraflar ödenmeden kararın bir örneğinin sağlanmasının mümkün olmadığı gerekçesiyle bu talebi reddetmiştir.

Başvuranlar 3 Mayıs 2002 tarihinde masrafların ödenmesine ilişkin olarak Şişli Gelir Vergi Dairesi'ne başvurmuşlardır.

Mecidiyeköy Vergi Dairesi 23 Temmuz 2002 tarihinde, masrafların ödenmesi emrinin, kendilerine bildirilen son adreste Uzay'a tebliğ edilemediğini İstanbul Ticaret Mahkemesi'ne bildirmiştir. Bununla beraber, tebligatın yapılması için aramaların devam ettiğini de eklemiştir.

Bunun ardından başvuranlar 25 Ağustos 2004 tarihli bir dilekçede, Şişli Gelir Vergi Dairesi'ne, masrafların tahsil edilmesiyle ilgili kaydedilen gelişmeleri sormuşlardır. Gelir Vergi Dairesi buna bir yanıt vermemiştir.

ŞİKAYETLER

Başvuranlar, AİHS'nin 6/1. maddesi uyarınca yargılama sürecinin aşırı uzun olduğundan ve lehlerine verilen karar kendilerine tebliğ edilmediği için icra takibi açtıramadıklarından şikayetçi olmuşlardır.

Bu nedenle, AİHS'nin 13. maddesi uyarınca, taleplerine ilişkin iç hukuk yollarının etkisiz kaldığını iddia etmişlerdir.

Başvuranlar ayrıca, mevcut uygulamanın alacaklıların zararlarına ilişkin fark gözetici muameleye tekabül etmesi nedeniyle, AİHS'nin 14. maddesinin ihlal edildiğini iddia etmişlerdir.

Son olarak, AİHS'ye Ek 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesi uyarınca alacaklı oldukları meblağın kendilerine ödenmediğini ileri sürmüşlerdir.

HUKUK

1. Başvuranlar, ulusal mahkeme lehlerinde verilen kararın bir örneğini kendilerine vermediği için icra takibi başlatamadıklarından şikayetçi olmuşlardır. Bu durum ayrıca işlemlerin uzamasına neden olmuştur. Başvuranlar AİHS'nin 6/1. Maddesine dayanmışlardır.

Hükümet, başvuruların, AİHS'nin 35/1. maddesi uyarınca yararlanabilecekleri iç hukuk yollarını tüketmediklerini iddia etmiştir. Örneğin, başvurular mali durumlarını gerekçe göstererek adli yardım için başvurabilirlerdi.

Ayrıca, İstanbul Ticaret Mahkemesi'nin kararını 21 Şubat 2001 tarihinde verdiğini ileri sürmüşlerdir. Öte yandan, başvuranlar, kararın kendilerine tebliğ edilmesini talep etmek için 3 Nisan 2002 tarihine kadar beklemişlerdir. İstanbul Ticaret Mahkemesi 26 Nisan 2002 tarihinde bu taleplerini reddetmiştir. Ancak başvuranlar, bu tarihten altı ay geçtikten sonra, 5 Kasım 2002 tarihinde AİHM'ye başvurmuşlardır. Bu nedenle, başvuru bu yönüyle AİHS'nin 35/1. maddesinde belirtilen altı aylık sürenin dışında yapıldığı biçiminde değerlendirilmelidir.

Başvuru izleyen nedenlerden dolayı her halükarda kabuledilemez olduğu için, AİHM, başvuruların iç hukuk yollarını tüketip tüketmediklerini veya AİHS'nin 35/1. maddesiyle uyumlu olarak başvurunun zamanında yapılıp yapılmadığını belirlemenin gerekli olmadığı kanısındadır.

a) Ulusal mahkemenin kararının uygulanmamasına ilişkin olarak, AİHM, 6/1. madde çerçevesinde mahkemede hukuki konularda dava açma hakkının ("mahkemeye gitme hakkı"), mahkeme kararının uygulanmasının sağlanması hakkını da ihtiva ettiğini yineler. Bu nedenle, 6/1. maddenin amaçları doğrultusunda bir mahkemenin verdiği kararın uygulanması, yargılamanın tamamlayıcı parçası olarak değerlendirilmelidir (bkz. *Hornsby - Yunanistan*).

Öte yandan, bu hak mutlak değildir; erişim hakkı, , niteliği itibarıyla devlet tarafından düzenlenmesi gereken bir hak olduğu cihetle, kısıtlamalara da tabi olabilir. Ancak bu kısıtlamalar sonucu bireye bırakılan erişim imkanının, hakkın esasına zarar gelecek ölçüde sınırlanmaması ya da azalmaması gerekmektedir. Öte yandan, meşru amaç gütmüyorsa ve başvuru yollarla ulaşmak istenilen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmuyorsa, getirilen kısıtlama 6/1. maddeyle uyumlu olmayacaktır. (bkz. *Waite ve Kennedy - Almanya* [BD], 26083/94 ve *Apostol - Gürcistan*, 40765/02).

AİHM, mevcut davada, yerel mahkemenin Harçlar Kanunu'nun 28/1 (a) maddesine atıfta bulunmakla, başvuranlara, mali bir sorumluluk yüklemiş olduğunu, böylece karara erişimlerini ve kararın uygulanmasını engellediğini kaydeder. Bu bağlamda, AİHM, bir kimsenin erişim hakkından yararlanıp yararlanmadığının belirlemek için, ödenecek mahkeme masraflarına tekabül eden meblağın makullüğünün, başvuruların bu meblağı ödeme kapasiteleri ve bu sorumluluğun yüklendiği sırada işlemlerin safhası da dahil olmak üzere davanın özel koşulları içerisinde değerlendirilmesi gerektiğini hatırlatır (bkz. *Kruez - Polonya*, 28249/95).

Bu davada AİHM, başvuranlara 170.000 Dolar ödenmesine karar verildiğini gözlemler. Davaya ilişkin mahkeme masraflarının geri kalanı 3.376.194 TL (yaklaşık 4.925 Dolar) olarak belirlenmiştir. İç hukukun hükümleriyle uyumlu olarak, İstanbul Ticaret Mahkemesi, davayla ilgili masraflar ödenene dek başvuranlara kararın bir örneğini vermeyi reddetmiştir. Bunu müteakiben, bu masraflar, icra takibi sonucunda kaybeden taraf tarafından ödenebilir. Bu esnada mahkeme harekete geçmiş ve borçlunun vergi dairesine mahkeme masraflarının tahsil edilmesi için talimat vermiş, ancak sonuçsuz kalmıştır.

Bu nedenle AİHM, talep edilen masrafa ilişkin meblağ ile başvuruların bunu ödeme güçleri arasında makul orantılılık ilişkisini dikkate almalıdır. Bu bağlamda, sözkonusu mahkeme masrafları yaklaşık olarak 4.925 Dolar'dır. Bu meblağ başvuranlara ödenmesine karar verilen 170.000 Dolar'ın küçük bir bölümünü oluşturmaktadır. AİHM, başvuruların dava sonunda kaybedebilecekleri unsurları göz önünde bulundurularak, işlemlerin devam edebilmesi için başvurulardan mahkeme masraflarını ödemelerinin beklenmesinin makul olduğu kanısındadır.

Bu nedenle, mevcut davada, başvuruları kararın örneğini alamadan mahkeme masraflarını ödemekle yükümlü kılmak, onlar üzerine haddinden fazla yük yüklememekte ve başvuru yolları ile ulaşılmak istenen amaç arasındaki makul orantılılık ilişkisini bozmamaktadır.

Dolayısıyla bu şikayet açıkça dayanaktan yoksundur ve AİHS'nin 35. maddesinin 3. ve 4. fıkraları uyarınca reddedilmelidir.

b) Yargılama sürecinin uzunluğuna ilişkin şikayetler incelendiğinde, AİHM, İstanbul Ticaret Mahkemesi önündeki asıl yargılamanın 6 Eylül 1999 tarihinde başladığını, 27 Şubat 2001 tarihinde sona erdiğini kaydeder. Dolayısıyla süreç 14 ay sürmüştür. Yargılama sırasında mahkeme ayrıntılı bir uzman raporu almış, sürecin tamamlanması için düzenli aralıklarla duruşmalar görüldüğünü programlamıştır. Bu koşullarda, bu sürecin uzunluğu AİHS'nin 6/1. maddesine aykırı olarak haddinden fazla olarak değerlendirilemez.

Öte yandan, mahkeme tarafından verilen kararın uygulanmasının, 6/1. maddenin amaçları doğrultusunda "yargılamanın" tamamlayıcı parçası olarak değerlendirilmesi gerektiğinden, AİHM, 27 Şubat 2001 tarihli karardan bu yana geçen neredeyse altı buçuk yıllık süreyi de göz önünde bulundurmalıdır. Ayrıca AİHM yargılama süresinin uzunluğuna ilişkin davalarda bu ilkeyi zaten kabul etmiştir (bkz. *Zappia -İtalya*).

Bununla beraber, AİHM, mevcut davada, sözkonusu gecikmenin kararın uygulanmamasının doğrudan sonucu olduğunu ve bundan yerel makamların sorumlu tutulamayacağını zaten tespit ettiğini kaydeder.

Sonuç olarak, başvurunun bu kısmı açıkça dayanaktan yoksundur ve AİHS'nin 35. maddesinin 3. ve 4. fıkraları uyarınca reddedilmelidir.

2. Başvurular AİHS'nin 13. ve 14. maddeleri ile AİHS'ye Ek 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesi uyarınca ve AİHS'nin 6/1. maddesiyle bağlantılı olarak, yerel mahkemenin kararının kadük kaldığını iddia etmişlerdir. Bu durum başvuruların mülkiyetin çekişmesiz kullanımını haklarını ihlal etmiştir. Ayrıca alacaklı oldukları borç, devlete olan borçtan daha korunmasız bırakılmıştır ve bu durum, ayrımcı bir tutumu ortaya koymaktadır.

AİHM'nin AİHS'nin 6/1. maddesi uyarınca ulaştığı sonuçlar göz önünde tutularak, mevcut davanın koşullarında, AİHM, bu şikayetlerin dayanaksız olduğu ve AİHS'nin 35. maddesinin 3. ve 4. fıkralarıyla uyumlu olarak reddedilmesi gerektiği kanısına varır.

Yukarıdakiler ışığında, AİHS'nin 29/3. maddesinin uygulanmaya devam edilmemesi ve başvurunun reddedilmesi uygun olacaktır.

Bu gerekçelere dayanarak AİHM, oybirliğiyle
Başvurunun kabuledilemez olduğunu *ilan eder*.

F. ELENS-PASSOS
Zabıt Katibi Yardımcısı

F. TULKENS
Başkan

— • —

 [İçindekilere dön](#)

KARAKOYUN VE TURAN/Türkiye Davası*

Başvuru No: 18482/03
Strazburg
11 Aralık 2007

İKİNCİ DAİRE

OLAYLAR

DAVANIN KOŞULLARI

Başvuranlar sırasıyla 1971 ve 1977 doğumludur ve İstanbul'da ikamet etmektedir.

M. N. Karakoyun, haftalık Kürtçe *Azadiya Welat* dergisini yayımlayan «Mehmet Nuri Karakoyunlu» yayınevinin sahibidir.

M. S. Turan olayların meydana geldiği dönemde bu derginin yazı işleri müdürü idi.

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığı 1 Eylül 2001 tarihli bir kararla 5680 sayılı Basın Kanunu'na ek 2. maddesinin 1. paragrafı uyarınca yasadışı örgüt PKK yanlısı propaganda yaptığı gerekçesiyle haftalık *Azadiya Welat* dergisinin 292 numaralı sayısının toplatılmasını kararlaştırmıştır.

7 Eylül 2001 tarihinde İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) Cumhuriyet Savcısı derginin toplatılan sayısı hakkında M. S. Turan'ın ifadesini almıştır..

Savcılık 7 Eylül 2001 tarihli iddianame ile başvurular hakkında yasadışı örgüt PKK sorumlularının beyanlarını yayımlamak suçu ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 6/1. ve 4. maddelerine dayalı olarak ceza davası açmıştır.

İstanbul DGM 10 Mayıs 2002 tarihli bir karar ile dava konusu sayıda yer alan suç unsuru oluşturan makalelerin bir bütün olarak ve PKK liderlerinin fotoğraflarının bilgilendirme amaçlı olmadığına, adı geçen terör örgütünün sorumlularının ve eylemlerinin propagandasını yapma amacını güttüğüne itibar etmiştir. DGM, mezkur 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 6/2. ve 4. maddelerine dayalı olarak başvuruların her birini 142.365.600 TL. [116 Euro] para cezasına çarptırılmış ve 5680 sayılı Basın Kanunu'na ek 2. maddesinin 1. paragrafı uyarınca bahse konu haftalık derginin yayımının yedi gün süreyle durdurulmasına karar vermiştir.

Başvuranlar DGM'nin bu kararına karşı 4 Haziran 2002 tarihinde temyize gitmişlerdir.

Başvuranlar 10 Mayıs 2002'de Yargıtay'da duruşma yapılmasını talep etmişlerdir.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı 20 Kasım 2002'de ilk derece mahkemesinin kararının onanması yönündeki yazılı görüşünü sunmuştur.

Bu tebliğname başvurulara tebliğ edilmemiştir.

Yargıtay 12 Aralık 2002 tarihinde CMUK'a dayalı olarak başvuruların duruşma taleplerini reddederek ilk derece mahkemesinin kararını onamıştır.

13 Ocak 2003 tarihinde DGM savcılığı cezaların infazı dairesi 10 Mayıs 2002* tarihli kesinleşen karar hakkında bilgi sahibi olmuştur.

7 Nisan 2003 tarihinde başvuruların her biri 142.400.000 TL. [81 Euro] para cezasını ödemişlerdir.

HUKUK

I. AİHS’NİN 10. MADDESİ’NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuranlar para cezasına çarptırılmalarının ve dergilerinin yayınının geçici olarak durdurulmasının ifade özgürlüklerinin ihlalini oluşturduğundan şikayetçi olmakta, bu yönde AİHS’nin 10. maddesine atıfta bulunmaktadır.

Hükümet bu iddiaya karşı çıkmaktadır.

A. Kabul edilebilirliğe dair

Yapılan bu şikayetin AİHS’nin 35. maddesinin 3. paragrafı çerçevesinde dayanaktan yoksun olmadığını kaydeden AİHM, ayrıca başka açılardan bakıldığında da kabul edilemezlik unsuru bulunmadığını tespit eder. Bu nedenle şikayet kabul edilebilir niteliktedir.

B. Esas hakkında

AİHM, dava konusu mahkumiyet kararının, AİHS’nin 10/1. maddesinin güvence altına aldığı başvuruların ifade özgürlüğü hakkına müdahale oluşturmasının taraflar arasında ihtilaf konusu olmadığını kaydetmiştir. Üstelik müdahalenin kanun tarafından öngörüldüğüne ve 10/2. maddesi bakımından toprak bütünlüğünün korunması gibi yasal amaç güttüğüne itiraz edilmemektedir (Bkz. Yağmurdereli no: 29590/96, 4 Haziran 2002). AİHM, bu değerlendirmeye katılmaktadır. Buna karşın, bu müdahalenin “demokratik bir toplumda gerekli olup olmadığı” konusunda uyuşmazlık bulunmaktadır.

Hükümet sözkonusu makalelerin Türkiye’de terör tehdidinin arttığı bir dönemde PKK’yı ilgi çekici, dahası sempatik göstererek terör örgütünün propagandasını yaptığını savunmaktadır. Yayınevinin sahibi ve yazı işleri sorumlusu sıfatıyla kendilerine düşen görev ve sorumluluklar dikkate alındığında, başvuruların ifade özgürlüklerini kullanırken daha özenli davranmaları ve sözkonusu yayın aracılığıyla terörist örgütü öven görüşler ve beyanları vermekten, kamuoyunun görüşünde kin ve şiddeti körükleyebilecek provokasyon risklerinden kaçınmaları beklenirdi. Öncelikli olarak terörist tehdit unsurunu göz önünde bulunduran ulusal mahkemelerin almış oldukları tedbirler orantısız değildir ve ulusal güvenliğin sağlanması, toprak bütünlüğünün, ulusal barışın ve kamu düzeninin korunması ve suçun önlenmesi gibi meşru amaçlar taşımaktadır.

AİHM bu bağlamda yerleşik içtihadından ileri gelen genel ilkeleri hatırlatır (Bkz. diğerleri arasında, Ceylan-Türkiye no: 23556/94, Öztürk-Türkiye no: 22479/93, sözü edilen İbrahim Aksoy-Türkiye, Karkın-Türkiye no: 43928/98, Kızılyaprak-Türkiye kararları). Mahkeme başvuruyu bu ilkeler ışığında inceleyecektir.

AİHM suç unsuru teşkil eden makalelerde kullanılan ifadeler ve yayımlandığı ortama özel bir dikkat vermiştir. Bu anlamda, davayı çevreleyen koşulları, özellikle de terörle mücadelede karşılaşılan güçlükleri dikkate almaktadır. (Bkz. İbrahim Aksoy kararı, no:

* Çev. Notu: kararın orijinalinde bu şekilde yer almaktadır.

28635/95, 30171/96 ve 34535/97, /60, 10 Ekim 2000 ve Incal-Türkiye kararı, 9 Haziran 1998, 1998-IV, s. 1568, / 58).

Suç unsuru oluşturan makaleler özellikle PKK lideri Abdullah Öcalan ile diğer liderlerin beyanlarına ve sivil toplum örgütlerinin çeşitli kaynaklardan derlenen açıklamalarına dayanmaktadır ve bahse konu dergide Kürtçe yayımlanmışlardır. Makalelerde, HADEP tarafından dünya barış günü vesilesiyle düzenlenen mitingin yasaklanması, Türkiye'deki demokratikleşme sürecinin yavaş ilerleyişi eleştirilmekte ve barış ve kardeşliğin önemi vurgulanarak, şiddetin Türkler ve Kürtler arasındaki dostluk bağlarını zedeleyebileceğine dikkat çekilmektedir.

AİHM, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin sözü edilen haftalık dergide yayımlanan makalelerin bir bütün olarak yalnızca kamuoyunu bilgilendirmek amacını taşımadığına, terörist örgütün propagandasını yaptığına itibar ettiğini ve bu durumun olayların meydana geldiği dönemde yürürlükte bulunan 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 6/2. ve 4. maddelerine istinaden suç unsuru oluşturduğunu kaydettiğini tespit etmektedir.

AİHM, iç hukuk mahkemelerinin kararlarında yer alan gerekçeleri incelemiş ve bu gerekçelerin başvuruların ifade özgürlüğüne karşı bir müdahaleyi meşru kılmaya yetmediğine itibar etmiştir (Bkz. *mutatis mutandis* Sürek-Türkiye kararı (no:4) no:24762/94, 8 Temmuz 1999). AİHM makalelerdeki bazı bölümlerin Türk devletinin en olumsuz yanlarını çizen bir tabloyu ortaya koyduğunu, bu yönüyle makaleye düşmanca bir his verdiği, fakat bu söylemlerin şiddet kullanımına, silahlı direnişe ve başkaldırıya ilişkin hiçbir çağrıda bulunmadığını gözlemlemektedir. Ayrıca burada nefret içeren söylemler sözkonusu değildir, AİHM'ye göre dikkate alınacak temel unsur budur. (Bkz. *a contrario* Sürek-Türkiye (no:1), no: 26682/95 ve *Gerger-Türkiye*, no: 24919/94, 8 Temmuz 1999).

Bu bağlamda, AİHM, ifade özgürlüğünün, basına, yasaklanmış örgütlerin üyelerinin açıklamaları vasıtasıyla şiddet içeren fikirlerin yayılması için tribün görevi görmesine izin vermediğinin altını çizmek ister. (Bkz. diğerleri arasında, Yıldız ve Taş-Türkiye kararı (no:1), no:77641/01, 19 Aralık 2006 ve *a contrario* Sürek-Türkiye kararı (no:3) no: 24735/94, 8 Temmuz 1999).

AİHM, verilen cezanın niteliğinin ve ağırlığının da müdahalenin orantılılığını ölçmek bakımından göz önünde bulundurulması gereken unsurlar olduğunu tespit etmektedir. AİHM bu çerçevede, sözü edilen haftalık derginin yayınının yedi gün süreyle durdurulduğunun ve başvuruların her birinin 142.365.600 TL. [116 Euro] ağır para cezasına çarptırıldığının ve 7 Nisan 2003 tarihinde 142.400.000 TL. [81 Euro] ödediklerinin altını çizmektedir.

Bu saptamalar ışığında, başvuruların mahkumiyeti öngörülen amaçlarla orantısız bulunmakta ve «demokratik bir toplumda gereklilik» arz etmemektedir. Bu nedenle AİHS'nin 10. maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 6/1. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuranlar Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının tebliğnamesinin kendilerine tebliğ edilmediğinden şikayetçidir. Başvuranlar AİHS'nin 6/1. maddesine göndermede bulunmaktadır.

Hükümet bu iddiaya karşı çıkmaktadır.

A. Kabul edilebilirliğe dair

Yapılan bu şikayetin AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafı çerçevesinde dayanaktan yoksun olmadığını kaydeden AİHM, ayrıca başka açılardan bakıldığında da kabul edilemezlik unsuru bulunmadığını tespit eder. Bu nedenle şikayet kabul edilebilir niteliktedir.

B. Esas hakkında

Başvuranlar Başsavcının görüşünden haberdar olmadıklarını öne sürmektedir.

Hükümet bu iddiaya karşı çıkmaktadır.

AİHM başvuranın sunduğu şikayete benzer bir şikayeti daha önce incelediğini ve Cumhuriyet Başsavcısı'nın gözlemlerinin niteliğini ve yargılanan kişinin yazılı olarak bunlara cevap verme olanağının bulunmamasını göz önüne alarak, Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşünün tebliğ edilmemesinden dolayı AİHS'nin 6/1. maddesinin ihlal edildiği sonucuna ulaştığını hatırlatır (Bkz. diğerleri arasında sözü edilen Göç kararı ve Ayçoban-Türkiye kararı, no: 42208/02, 43491/02 ve 43495/02, 22 Aralık 2005).

AİHM, Hükümetin Mahkemenin bu davada farklı bir sonuca ulaşmasını sağlayacak ikna edici hiçbir tespit ve delil sunmadığını tespit etmiştir.

Bu nedenle AİHS'nin 6/1. maddesi ihlal edilmiştir.

III. AİHS'NİN 1, 6/2, 14, 18 VE EK 1 NO'LU PROTOKOL'ÜN 1. MADDELERİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuranlar aynı olaylara dayalı olarak AİHS'nin 1, 6/2, 14, 18 ve Ek 1 no'lu Protokol'ün 1. maddelerinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

AİHM, AİHS'nin 10. ve 6/1. maddelerinin ihlal edildiği tespitine varması ışığında mevcut başvuruda ortaya konan temel hukuki sorunları incelemeye itibar ettiğini ifade etmektedir.

Dava olaylarının tamamı ve tarafların argümanları göz önünde bulundurulduğunda AİHM, 1, 6/2, 14, 18 ve Ek 1 no'lu Protokol'ün 1. maddelerine yönelik şikayetlerin ayrıca incelenmesini gerekli görmemektedir.

IV. AİHS'NİN 41. MADDESİ'NİN UYGULANMASI

AİHS'nin 41. maddesine göre "Mahkeme işbu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, AİHM, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun surette, zarar gören tarafın adil tatminine hükmeder."

A. Tazminat

Başvuranlar 1.410.300.000 TL. [763 Euro] maddi zarara uğradıklarını iddia etmektedir. Bu meblağların dağılımı şu şekildedir: yayınevini kapatılması nedeniyle

1.125.500.000 TL. ve mesleki gelir kaybı, her birinin ödemiş olduğu 142.400.000 TL., toplamda 284.800.000 TL. para cezası.

Başvuranlar ayrıca 20.000 Euro manevi tazminat talep etmektedir.

Hükümet bu meblağlara karşı çıkmaktadır.

Öne sürülen gelir kaybı ile ilgili olarak AİHM, AİHS'nin 10. maddesinin ihlali sonucunda başvuranların uğradığı gelir kaybı miktarının net olarak hesaplanmasına imkân tanımadığını kaydetmekte ve bu talebi reddetmektedir (Bkz. aynı anlamda, Karakoç vd.-Türkiye kararı no: 27692/95, 28138/95 ve 28498/95, 15 Ekim 2002).

Buna karşın, AİHM başvuranlara verilen para cezasının AİHS'nin 10. maddesinin ihlalinin doğrudan sonucu olduğunu hatırlatır. Başvuranların her biri 142.400.000 TL. [81 Euro] para cezası ödemiştir. Hakkaniyete uygun, mahkemeye sunulan bilgilerin bütününe dayalı olarak, özellikle bu miktarın ödenmesi sırasındaki döviz kuru ışığında, AİHM başvuranların her birine 81 Euro ödenmesine karar vermiştir.

AİHM manevi tazminata ilişkin, ilgililerin olayların koşulları nedeniyle birtakım sıkıntılar yaşadığını ifade ederek, AİHS'nin 41. maddesi doğrultusunda hakkaniyete uygun manevi tazminat olarak başvuranlara birlikte 1.500 Euro ödenmesini kararlaştırmıştır.

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuranlar AİHM önünde yapmış oldukları yargı giderleri için 9.600 Euro talep etmektedir. Bunun 2.000 Euro'luk kısmı tercüme, posta, ulaşım, iletişim gideridir. Başvuranlar kanıtlayıcı belge niteliğinde İstanbul barosunun iç hukuktaki ve AİHM önündeki avukatlık giderine karşılık belirlediği minimum ücret tarifesini ve 12 Şubat 2007 tarihli 3.000 TL. (yaklaşık 1.800 Euro) avukatlık ücreti makbuzunu sunmaktadır.

Hükümet bu meblağlara karşı çıkmaktadır.

AİHM'nin yerleşik içtihadına göre bir başvuran gerçekliğini, gerekliliğini kanıtladığı makul miktarlardaki yargı giderlerini elde edebilir. Bu başvuruda AİHM, başvuranların

AİHM önünde yapmış olduklarını öne sürdükleri yargı giderlerini kanıtlayıcı hiçbir belgeyi sunmadığı tespitini yapmakta, başvuranlara bu yönde bir ödeme yapılmasını gerekli görmemektedir. Bu karşılık avukatlık ücreti makbuzunu sunmaları doğrultusunda başvuranlara avukatlık ücretinin tamamı olan 1.800 Euro'nun ortaklaşa ödenmesine karar vermiştir.

C. Gecikme Faizi

Gecikme faizi olarak, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına 3 puanlık bir artış eklenecektir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM,

1. *Oybirliğiyle*, başvuranların AİHS'nin 10. ve 6/1. maddesi hakkındaki şikayetlerinin kabuledilebilir *olduğuna*;

2. *Oybirliğiyle*, AİHS'nin 10. maddesinin *ihlal edildiğine*;

3. *Oybirliğiyle, AİHS'nin 6/1. maddesinin ihlal edildiğine;*

4. *Oybirliğiyle, geri kalan diğer Şikayetlerin incelenmesine gerek olmadığına;*

5. a) AİHS'nin 44 Ő 2. maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.' ye çevrilmek üzere Savunmacı Hükümetin başvurularına birlikte;

i. maddi tazminat için 162 (yüz altmış iki) Euro ödemesine;

ii. manevi tazminat için 1.500 (bin beş yüz) Euro ödemesine;

iii. yargı giderleri için 1.800 (bin sekiz yüz) Euro ödemesine;

iv. belirtilen miktarların her türlü vergiden muaf tutulmasına;

b) Sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar, bu meblağlara Avrupa Merkez Bankasının o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faizin uygulanmasına;

6. *İkiye karşı beş oyla adil tatmine ilişkin diğer taleplerin reddine;*

KARAR VERMİŞTİR.

İŞbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğünün 77 / 2. ve 3. maddelerine uygun olarak 11 Aralık 2007 tarihinde yazıyla bildirilmiştir

Mevcut karar ekinde, AİHS'nin 45. maddesinin 2. paragrafı ve AİHM tüzüğünün 74. maddesinin 2. paragrafı uyarınca yargıçlar Tulkens ve Mularoni'nin ortak kısmi ayrı oy görüşü yer almaktadır.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

ÖZGÜR RADYO-SES RADYO TELEVİZYON YAYIN YAPIM VE TANITIM A.Ő.
/Türkiye Davası*

Başvuru No: 11369/03

Strazburg

4 Aralık 2007

İKİNCİ DAİRE

USUL

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine açılan (11369/03) no'lu davanın nedeni Özgür Radyo Ses Radyo Televizyon Yayın Yapım Ve Tanıtım A.Ő.'nin (başvuran) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) 11 Mart 2003 tarihinde Avrupa İnsan Hakları ve Temel

Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesi'nin (AIHS) 34. maddesi uyarınca yapmış oldukları başvurudur.

Başvuran, AIHM önünde İstanbul Barosu avukatlarından F. N. Ertekin ve T. Ayçık tarafından temsil edilmektedir.

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

Başvuran İstanbul'da radyo ve televizyon yayıncılığı alanında faaliyet gösteren bir şirkettir.

Özgür Radyo'da 9 Temmuz 2000 tarihi saat 13:30 itibariyle 'Önsöz' adlı programda bir şarkı yayınlanmıştır.

Başvuran 28 Temmuz 2000 tarihinde, Kültür Bakanlığı tarafından satışına izin verilmiş olanlar dahil olmak üzere, yayınlanması radyo yayıncılığına ilişkin mevzuata aykırı olan müzik albümlerinin listesini Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'ndan (RTÜK) talep etmiştir.

RTÜK, 8 Ağustos 2000 tarihinde başvurana gönderdiği mektupta, böylesi bir listeyi temin edemeyeceğini ve bu meselenin kendi yetki alanında değil Kültür Bakanlığının yetkisinde olduğunu belirtmiştir.

23 Ağustos 2000 tarihinde RTÜK bu şarkıda geçen sözlerin 3984 sayılı kanunun 4. fıkrasının g) bendinde ifade edilen, toplumu şiddet, terör ve etnik ayrımcılığa sevk eden ve toplumda nefret duyguları oluşturacak yayınlara imkân verilmemesi ilkesine aykırı olduğu

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir. kanaatine varmıştır. Başvuran hakkında daha önce de bu ilkeye aykırı hareket ettiği gerekçesiyle uyarı cezası verildiğini tespit eden RTÜK, 3984 sayılı kanunun 33. maddesi uyarınca yayınının 31 Temmuz 2001 tarihinden itibaren başlamak üzere 365 gün süreyle durdurulmasına karar vermiştir.

Başvuran, kararın iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle Ankara İdare Mahkemesine başvurmuştur. Bu maksatla ifade özgürlüğüne atıfta bulunan başvuran, Türkiye'de serbestçe üretilerek satışa sunulmuş ve hakkında hiçbir yasaklama kararı olmayan bir albümde yer alan bir müzik parçasını yayınladığına dikkat çekmiştir. Başvuran ayrıca, 1971 yılında meydana gelmiş olaylarla ilgili olan bu şarkının halihazırda şiddet, terör ve etnik ayrımcılığa sevk edecek ya da toplumda nefret duyguları oluşturacak nitelikte olmadığını ileri sürmüştür. Başvuran ayrıca ihtilaf konusu yayın durdurma cezasının keyfi ve orantısız olduğunu iddia etmiştir.

İdare Mahkemesi yürütmenin durdurulması talebini 6 Ekim 2000 tarihinde reddetmiştir. Söz konusu şarkının içinde yer aldığı kaset ve CD'lerin satışına izin verilmesinin ihtilaf konusu kararın iptalini haklı çıkaracak nitelikte bir unsur olmadığına dikkat çeken Mahkeme kararın iptali talebini 20 Ekim 2000 tarihinde reddetmiştir.

Danıştay 7 Mayıs 2002 tarihinde aldığı kararla ilk derece mahkemesinin kararını onamıştır. Bu karar 12 Eylül 2002 tarihinde başvurana tebliğ edilmiştir.

HUKUK

Başvuran AİHS'nin 10. maddesinde öngörülen ifade özgürlüğü hakkını kullanması noktasında kendisine ayrımcılık yapıldığını iddia etmektedir.

Bu hususta başvuran ayrıca AİHS'nin 14. maddesine atıfta bulunmaktadır.

Hükümet bu sava karşı çıkmaktadır.

A. Kabul edilebilirliğe ilişkin

Hükümet, altı ay süresi kuralına riayet edilmediği gerekçesiyle AİHM'yi bu şikayeti reddetmeye davet etmektedir. Hükümet bu hususta, 11 Mart 2003 tarihli başvuru formunun üzerine AİHM tarafından vurulan damgadan da görüleceği üzere 14 Mart 2003 tarihinde AİHM'ye ulaştığını, oysa ulusal mahkemeler tarafından son kararın 7 Mart 2002 tarihinde verildiğini belirtmektedir. Hükümet, kararın başvurana tebliğ edildiği tarihin altı ay süresinin başlangıcı olarak alınması durumunda -12 Eylül 2002- dahi başvurunun 12 Mart 2003 tarihinden önce yapılması gerektiğini belirtmektedir.

Bu iddialara itiraz eden başvuran, altı ay süresinin kararın tebliğ edildiği 12 Eylül 2002 tarihinden itibaren işlemeye başladığına dikkat çekmektedir. Ancak başvuran, 11 Mart 2003 tarihinde faksla başvuruda bulunduğunu ve böylelikle altı süresi kuralına riayet ettiğini belirtmektedir.

AİHM, yerleşik içtihadı uyarınca, bir başvurunun yapıldığı tarih için, başvuranın başvuruda bulunma niyetinde olduğunu belirterek başvurma nedenleri hakkında bilgi verdiği ilk irtibatının esas alındığını hatırlatmaktadır (*Chalkley – Birleşik Krallık*, no: 63831/00, 26 Eylül 2002 tarihli karar). Halihazırda başvuran ilk başvurusunu 11 Mart 2003 tarihinde yani 12 Eylül 2002 tarihinde tebliğ edilen 7 Mayıs 2002 tarihli Danıştay kararından itibaren altı ay içerisinde faksla yapmıştır. Bu nedenle AİHM, Hükümetin altı ay süresine uyulmaması yönünden yaptığı itirazı reddeder.

AİHM bu şikayetin AİHS'nin 35/3 maddesi anlamında açıkça dayanaktan yoksun olmadığını tespit etmektedir. AİHM ayrıca şikayetin başkaca bir kabul edilemezlik gerekçesinin bulunmadığını tespit etmektedir. Bu nedenle şikayetin kabul edilebilir ilan edilmesi yerinde olacaktır.

B. Esasa ilişkin

Hükümet ihtilaf konusu müdahalenin mesnetli olduğunu ve kamu düzeninin korunması meşru hedefini gözettiğini savunmaktadır. Bu müdahale ayrıca Devletin takdir hakkına değgin olup başvuran hakkında daha önce verilen cezaların devamı niteliği taşımaktaydı. Hükümet ayrıca ihtilaf konusu şarkının kin ve düşmanlığa sevk ettiğine dikkat çekmektedir. Hükümete göre, radyo yayınlarının etkisi dikkate alındığında daha önemli ödev ve sorumlulukları olduğunun kabul edilmesi gereken başvuranın bu hususlara dikkat ederek ifade özgürlüğünü kullanması gerekirdi.

Medya FM ve İletişim Hizmetleri A.Ş. – Türkiye davasını (no: 3284/02, 14 Kasım 2006) emsal gösteren Hükümet, başvuran hakkında daha evvel verilen cezalar dikkate alındığında ihtilaf konusu müdahalenin orantılı olduğunu savunmaktadır. Son olarak radyoların tamamının aynı mevzuata bağlı olduğunu belirten Hükümet ayrımcılık yapıldığı yönündeki tüm iddiaları reddetmektedir.

Başvuran ihtilaf konusu şarkının 29 yıl önce 1971 askeri darbesi sırasında meydana gelen olaylara atıfta bulunduğuna dikkat çekmektedir. Başvuran, Kültür Bakanlığı tarafından satışa sunulmasına izin verilmiş, herkesin ulaşabileceği bir müzik albümünde yer aldığını anımsatmaktadır. Başvuran ayrıca, yayınlanması sakıncalı olabilecek müzik albümleri konusunda RTÜK'ten bilgi talebinde bulunduğuna dikkat çekmektedir. RTÜK'ün elinde yayınlanmasında sakınca bulunan müzik albümlerini gösteren bir liste olmamasından yakının başvuran hangi şarkıların yayınlanmasının sakıncalı olduğunu bilmesi için elinde herhangi bir imkan olmadığını belirtmektedir.

AİHM, ihtilaf konusu tedbirin başvuranın AİHS'nin 10. maddesinin 1. fıkrasıyla korunan ifade özgürlüğüne yönelik bir müdahale oluşturduğu hususunda tarafların hemfikir olduğunu kaydetmektedir. Ayrıca bu müdahalenin 10. maddenin 2. fıkrası anlamında kamu düzeninin korunması gibi meşru bir hedef gözetildiği ve yasayla öngörülmüş olduğu hususlarında da bir ihtilaf mevcut değildir (bkz., *Yağmurdereli – Türkiye*, no: 29590/96, prg. 40, 4 Haziran 2002). AİHM (bu hususlarda taraflarla aynı kanaattedir.) bu değerlendirmelere iştirak etmektedir.

Halihazırda ihtilaf, sözkonusu müdahalenin 'demokratik bir toplumda zorunlu' olup olmadığı meselesine dayanmaktadır.

AİHM bu husustaki içtihadından doğan genel ilkeleri esas almaktadır (bkz., diğerleri arasında, *Handyside – Birleşik Krallık*, 7 Aralık 1976 tarihli karar, prg. 49, *Özgür Radyo-Ses Radyo Televizyon Yayın Yapım ve Tanıtım A.Ş.*, adigeçen, prg. 77-78, *Radio France ve diğerleri – Fransa*, 53984/00, prg. 32-33, ve *Radyo Twist, A.S. – Slovakya*, no: 62202/00, prg. 47-53).

İfade özgürlüğü demokratik bir toplumun asli temellerinden olup toplumun ilerlemesinin ve her bireyin gelişmesinin başlıca koşullarından birini oluşturur. AİHS'nin 10. maddesinin 2. fıkrasına tabi olmak kaydıyla bu özgürlük, yalnızca olumlu karşılanan ya da zararsız veya önemsiz olarak algılanan 'bilgi' ve 'fikirler' için değil; şok edici, zedeleyici yahut kaygı verici bilgi ve fikirler içinde geçerlidir. 'Demokratik toplumun' vazgeçilmezleri olan çoğulculuğun, hoşgörünün ve açık fikirliliğin gerekleri bunlardır. AİHM, bu ilkelerin yalnızca yazılı basın için değil aynı zamanda radyo yayıncılığı için de özel bir önemi haiz oldukları kanaatindedir (*Groppera Radio AG ve diğerleri – İsviçre*, 13 Ekim 1998 tarihli Komisyon raporu, prg. 138).

AİHS'nin 10/2 maddesi bağlamında 'zorunlu' sıfatı ile 'acil bir toplumsal ihtiyacın' varlığı kastedilmektedir. İfade özgürlüğünün kullanılmasına yönelik bir müdahalenin 'zorunluluğu' ikna edici surette ortaya konulmalıdır. Kuşkusuz, müdahaleyi haklı kılacak nitelikte bir ihtiyacın var olup olmadığını değerlendirmek ilk elde ulusal mercilerin görevidir ve ulusal merciler bu konuda belli bir takdir payına sahiptir. Ancak bu takdir hakkı, AİHM'nin mevzuat ve mevzuatı uygulayan mercilerin kararları üzerinde uyguladığı denetimiyle birlikte değerlendirilir.

Denetim yetkisini kullanırken AİHM, müdahaleyi davanın bütünlüğü içinde ve ihtilaf konusu şarkının sözlerinin muhtevası ve şarkının yayınlandığı bağlam dikkate alınmak suretiyle değerlendirmelidir. Özellikle de nizalı tedbirin 'izlenen meşru hedeflerle orantılı' olup olmadığı ve müdahaleyi haklı kılmak için ulusal mercilerce dile getirilen gerekçelerin 'uygun ve yeterli' gerekçeler olup olmadığını belirlemek AİHM'nin görevidir. Bu maksatla AİHM, ulusal makamların sözkonusu olayları makul bir şekilde değerlendirmek suretiyle 10. maddede belirtilen ilkelere uygun kuralları uyguladıklarından emin olmalıdır.

Halihazırda AİHM, başvuranın FM bandında yayın yapan bir radyoda bir şarkı yayınlamaktan dolayı mahkum edildiğini tespit etmektedir. 31 Mayıs 1971 tarihinde bir çok THKO üyesinin ölmesini konu alan lirik bir ağıt olan bu şarkının güvenlik güçlerini eleştirmesi sebebiyle siyasi bir simgeye dönüştüğü hususu inkar edilmez. Ölenlere saygı anlamı taşıyan anıstırıcı ve betimleyici nitelikteki bu şarkının angaje olmakla kalmayıp güvenlik güçlerine karşı belli bir sertlik içerdiği de gözlenmektedir. Bununla birlikte şarkının Kültür Bakanlığı tarafından satış izni verildiği dolayısıyla herkes için ulaşılabilir nitelikte olduğunu tespit etmek gerekir. Üstelik bu şarkı anlattığı olayların üzerinden yaklaşık otuz yıl kadar bir süre sonra yayınlanmıştır. Dolayısıyla şarkıdaki mesajın etkisi ve şarkının kin gütme niteliği inkar edilemez bir biçimde zayıflamıştır.

Bu itibarla AİHM, başvuran hakkında kovuşturma başlatıldığı dönemde, halk tarafından bilinen ihtilaf konusu şarkının 365 gün yayın yasağı konulmasını haklı çıkaracak düzeyde Hükümetçe iddia edildiği gibi 'kin' ve 'düşmanlık' duyguları oluşturacak nitelikte bir şarkı olduğu hususunun ortaya konulmadığı ve bu cezanın son derece ağır olduğu kanaatine varmaktadır.

Netice olarak AİHM, başvuran hakkında verilen geçici yayın yasağını desteklemek üzere sunulan gerekçelerin ilgilinin ifade özgürlüğü hakkını kullanmasına yönelik müdahalenin 'demokratik bir toplumda zorunlu' olduğu konusunda ikna etmek için yeterli olmadığı kanaatindedir. Bu cihetle AİHM, sözkonusu yayın yasağının acil bir toplumsal ihtiyaca cevap vermediğini ve izlenen meşru hedefle orantılı olmadığını değerlendirmektedir.

Bu mülahazaların ışığında AİHM AİHS'nin 10. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varmaktadır.

Vardığı bu sonucu göz önünde bulunduran AİHM AİHS'nin 14. maddesi yönünden yapılan şikayeti ayrıca incelemeye gerek olmadığı kanaatine varmaktadır (*Özgür Radyo-Ses Radyo Televizyon Yayın Yapım ve Tanıtım A.Ş.*, adigeçen, prg. 86).

II. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

A. Tazminat

Başvuran maddi tazminat olarak 150.000 YTL (yaklaşık 84.662 Euro) talep etmektedir. Başvuran bu talebini şöyle ayrıntılandırmaktadır: Yayında olmadığı halde işleyişini sürdürmek üzere yaptığı masraflar (elektrik masrafı, maaş ödemeleri, sigorta harcamaları, kira) için 120.000 YTL (yaklaşık 67.736 Euro) ve reklam sözleşmelerinin iptalinden doğan zararın tazmini için 30.000 YTL (yaklaşık 16.926 Euro) tazminat talep etmektedir. Başvuran bu iddialarını belgelemek için bir masraf makbuzuyla birlikte için RTÜK'e yaptığı reklam geliri beyanını sunmaktadır. Kapatılmasından üç ay öncesine dayanan bu beyanından başvuranın reklam gelirinin 200.000.000 TL olduğu görülmektedir.

Başvuran ayrıca 100.000 YTL (yaklaşık 56.779 Euro) manevi tazminat talep etmektedir.

Hükümet bu iddialara itiraz etmektedir.

AİHM, dosyada bulunan kanıt unsurlarının AİHS'nin 10. maddesinin ihlali nedeniyle başvuranın maruz kaldığı zararın ya da gelir kaybını kesin olarak belirleyebilmesine imkan tanımadığı kanaatindedir (bu anlamda bkz., *Özgür Radyo-Ses Radyo Televizyon Yayın Yapım*

ve Tanıtım A.Ş., adigeçen, prg. 100). Buna karşın AİHM manevi tazminat olarak başvurana 5.000 Euro ödenmesinin yerinde olacağına hükmetmektedir.

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuran ulusal mahkemeler önünde yaptığı masraf ve harcamalar için 1.353 YTL (yaklaşık 768 Euro) talep etmektedir.

Başvuran AİHM önünde yaptığı masraf ve harcamalar için ise 11.573 YTL (yaklaşık 6.571 Euro) talep etmektedir.

Hükümet bu iddialara itiraz etmektedir.

AİHM'nin içtihadına göre bir başvurana yaptığı masraf ve harcamaların iadesi ancak bu masraf ve harcamaların gerçekliği, zorunluluğu ve makul oranda olduğu ortaya konulduğu müddetçe mümkündür. Bu hususta AİHM, ulusal mahkemeler ve AİHM organları önünde yapılan masrafların AİHS'nin iddia edilen ihlalinin telafisine dönük olduğu görüşündedir. Elinde bulunan bilgileri ve yukarıda ifade edilen ölçütleri göz önünde bulunduran AİHM mevcut davada başvurana tüm masrafları için 5.200 Euro ödenmesinin makul olacağına hükmetmektedir.

C. Gecikme faizi

Gecikme faizi Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi faizlerine uyguladığı orana üç puanlık bir artış eklenerek belirlenecektir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AİHM,

1. Oybirliğiyle başvurunun geriye kalanının *kabuledilebilir olduğuna*;
2. Oybirliğiyle AİHS'nin 10. maddesinin *ihlal edildiğine*;
3. Oybirliğiyle AİHS'nin 10. maddesiyle bağlantılı olarak 14. madde yönünden yapılan şikayetin ayrıca incelenmesine *gerek olmadığına* ;
4. a) AİHS'nin 44/2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden YTL' ye çevrilmek üzere, Savunmacı Devlet tarafından, başvurana manevi tazminat olarak 5.000 Euro (beş bin Euro) ve yargılama masraf ve giderleri için miktara yansıtılabilecek her türlü vergiden muaf tutularak 5.200 Euro (beş bin iki yüz Euro) *ödenmesine*;
b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz *uygulanmasına*;
6. İkiye karşı beş oyla adil tatmine ilişkin diğer taleplerin *reddine*;

Karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğünün 77. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak 4 Aralık 2007 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

KAYA VE DİĞERLERİ/Türkiye*

Başvuru No. 4451/02

Strazburg

24 Ekim 2006

USUL

Dava, İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Sözleşmesi'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca, Türkiye Cumhuriyeti aleyhine, Gülistan Kaya, Efendi Kaya, Aylene Kaya, Mehmet Kaya, Mustafa Kaya, Hakkı Kaya, Çiçek Kaya, Vesile Kaya ve Savaş Kaya ("başvuranlar") adlı dokuz Türk vatandaşı tarafından, 27 Temmuz 2001 tarihinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne yapılan başvurudan (no. 4451/02) kaynaklanmaktadır.

OLAYLAR

DAVA OLAYLARI

Taraflarca sunulduğu şekliyle olaylar

Başvuranlar sırasıyla 1950, 1966, 1972, 1981, 1982, 1984, 1986, 1990 ve 1993 doğumludur ve Diyarbakır'da ikamet etmektedir. Başvuranların ilki, 16 Kasım 1996 tarihinden beri kayıp olan Hakkı Kaya'nın eşi, diğerleri ise çocuklarıdır.

16 Kasım 1996 günü saat 15:00 sıralarında Hakkı Kaya ve beraberindeki iki arkadaşı – Ahmet Yaşar ve Mehmet (soyadı bilinmiyor) Diyarbakır kent merkezinde yürümekteydi. Orman Müdürlüğü binasının önünden geçerken 06 EKN 22 plakalı Renault marka bir steysin araç kendilerine yaklaşmıştır. Sivil giyimli, walkie-talkie taşıyan kendilerini polis memuru olarak tanıtan üç kişi kimlik kontrolü yapmıştır. Daha sonra Kaya'yı ifade vermek üzere polis karakoluna gelmesi gerektiğini söyleyerek araçlarına binmeye zorlamışlardır.

28 Kasım 1996 tarihinde ikinci başvuran Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcılığı'na şikayette bulunarak Hakkı Kaya'nın kaybolmasının araştırılmasını Savcı'dan talep etmiştir. Aynı tarihte Hakkı Kaya'nın kardeşi Şefik Kaya Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı'na verdiği dilekçe ile kardeşinin nerede olduğu hakkında bilgi istemiştir.

4 Aralık 1996 tarihinde polis, Hakkı Kaya'nın kaçırılmasının tanığı Ahmet Yaşar'ın ifadesini almıştır. Yaşar, ifadesinde olay günü iki arkadaşıyla birlikte Diyarbakır Orman Müdürlüğü binasının önünde yürürlerken 06 EKN 22 plakalı beyaz Toros steysin aracın kendilerine yaklaştığını söylemiştir. Araçtaki adamlar kimlik kontrolü yapmış ve Yaşar'a gidebileceğini söylemiştir. Yaşar, her şey çok hızlı gerçekleştiği için bu adamları net olarak tarif edemediğini belirtmiştir. Ne var ki birinin sarışın, diğerinin ise kıvrıcık saçlı olduğunu hatırlamaktadır. Kimin için çalıştıkları hakkında hiçbir fikri yoktur.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

5 Ocak 1997 tarihinde Diyarbakır İl Jandarma Komutanı Diyarbakır DGM Savcısına Hakkı Kaya'nın gözaltına alınmadığı bilgisini vermiştir.

17 Mart 1997 tarihinde Diyarbakır DGM Savcısı görevsizlik kararı vermiş ve davayı Diyarbakır DGM Başsavcılığı'na sevketmiştir. Başsavcılık Kaya'nın kaybolmasıyla ilgili soruşturma başlatmış ve şahsın aranmasını Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'nden talep etmiştir. Belirtilen tarihten bu yana Emniyet Müdürlüğü Savcıya düzenli olarak raporlar göndermekte ve Hakkı Kaya'nın ülkeyi terk edip etmediğini belirlemek için gümrük kayıtlarını kontrol etmektedir.

27 Mart 1997 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları Araştırma Komisyonu başvurulara Hakkı Kaya'nın gözaltında olmadığını bildirmiştir. Komisyon ayrıca 06 EKN 22 plakalı aracın modelinin iddia edildiği gibi steysin Toros değil, Fiat Şahin olduğunu ve Ankara'da ikamet eden Y.C.'ye ait olduğunu başvurulara bildirmiştir.

7 Eylül 1998 tarihinde polis Efendi Kaya'nın ifadesini almıştır. Efendi Kaya ifadesinde, babasının Kasım 1996'dan beri kayıp olduğunu ve o zamandan beri kendisinden hiç haber alamadığını belirtmiştir.

28 Ocak 2000 tarihinde başvurular Cumhuriyet Savcısına bir şikayette daha bulunmuşlardır. Polis Efendi Kaya'nın ifadesini iki kez daha almıştır. İfadelerde değişiklik yoktur.

11 Mart 2004 tarihinde eski PKK mensubu ve JİTEM (Jandarma İstihbarat Merkezi) üyesi olduğu iddia edilen Abdülkadir Aygan'la yapılan bir röportaj *Ülkede Özgür Gündem* gazetesinde yayınlanmıştır. Aygan röportajda Hakkı Kaya'nın JİTEM tarafından öldürülenlerden biri olduğunu ifade etmiştir. Kaya'nın cesedinin Diyarbakır-Silvan karayolu üzerinde, Karacalı ile Han köyleri arasında gömülü olduğunu belirtmiştir. Başvurular gazete kupürünün bir kopyasını incelenmek üzere Savcıya iletmişlerdir.

6 Nisan 2004 tarihinde Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü Abdülkadir Aygan'ın 1986 yılında terörist bir örgüte üyeliğinden 15 yıl hapis cezasına çarptırıldığı konusunda Diyarbakır Cumhuriyet Savcısı'na bilgi vermiştir. Ancak 1985 yılında çıkarılan pişmanlık yasasından faydalandığı için salıverilmişti ve nerede bulunduğu bilinmiyordu. Cumhuriyet Savcısı Abdülkadir Aygan'ı araştırmaya devam etse de yerini tespit edememiştir.

8 Haziran 2004 tarihinde ikinci başvuran Abdülkadir Aygan hakkında Hakkı Kaya'yı öldürdüğü yönünde şikayette bulunmuştur.

HUKUK

I. HÜKÜMETİN ÖN İTİRAZI

Hükümet, başvuranların AİHS'nin 35 § 1. maddesi bağlamında açık olan iç hukuk yollarını tüketmediklerini iddia etmiştir. Bu bağlamda Hakkı Kaya'nın kaybolmasına ilişkin soruşturmanın halen sürdüğünü belirtmişlerdir.

Mahkeme, 4 Ekim 2005 tarihli kararında sözkonusu soruşturmanın AİHS'ye göre etkili olup olmadığının başvuranların şikayet nedenleriyle çok yakından ilgili olup esaslarla birleştirilmesi gerektiğini değerlendirdiğini hatırlatır. Dolayısıyla Mahkeme sözkonusu kararını yinelemekte ve soruşturmanın etkili olup olmadığına dair Hükümetin ön itirazını AİHS'nin 2. maddesi kapsamında başvuranların şikayetinin esaslarıyla birleştirmektedir.

II. AİHS'NİN 2. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuranlar Hakkı Kaya'nın kaçırılma ve kaybolma olayını çevreleyen unsurların AİHS'nin 2. maddesinin ihlaline yol açtığını iddia etmişlerdir. Başvuranlar ayrıca yetkililerin Kaya'nın kaybolması hakkında etkili ve yeterli bir soruşturma yapmadığını savunmuşlardır. AİHS'nin aşağıda verilen 2 § 1. maddesine atıfta bulunmuşlardır:

“Herkesin yaşam hakkı yasanın koruması altındadır. Yasanın ölüm cezası ile cezalandırdığı bir suçtan dolayı hakkında mahkemece hükmedilen bu cezanın yerine getirilmesi dışında hiç kimse kasten öldürülemez.”

Başvuranlar Hakkı Kaya'nın Devlet güvenlik güçleri tarafından alıkonulduğu ve güvenlik güçleri veya ajanları tarafından öldürüldüğünün makul şüphelerin ötesinde tespit edildiğini iddia etmişlerdir. Kaya'nın kaybolması ve şüpheli koşullardaki muhtemel ölümü hakkında sorumlu Hükümetin bağımsız, etkili ve detaylı bir soruşturma yapmadığını savunmuşlardır.

Hükümet iddiaları reddetmiştir. Başvuranların iddialarını kanıtlamadıklarını savunmuşlardır. Bu nedenle AİHS'nin 2. maddesi ile ilgili bir husus bulunmadığını öne sürmüşlerdir. Hükümet ayrıca Hakkı Kaya'nın kaybolması ile ilgili yürütülen soruşturmanın AİHS'nin getirdiği yükümlülüklerle uyduğunu öne sürmüştür.

A. Hakkı Kaya'nın kaybolması

Mahkeme yaşam hakkını güvence altına alan ve bu haktan yoksun bırakmanın meşru olabileceği durumları belirten 2. maddenin AİHS'nin istisnaya izin verilmeyen en temel hükümlerinden biri olduğunu hatırlatır. Sözkonusu madde aynı zamanda 3. madde ile birlikte Avrupa Konseyi'ni oluşturan demokratik toplumların temel değerlerinden birini güvence altına almaktadır. Bu nedenle yaşam hakkının kısıtlanması için oluşacak şartlar titizlikle yorumlanmalıdır. Bireylerin korunması için bir araç olarak AİHS'nin amaç ve hedefi de 2. maddenin verdiği güvencelerin pratik ve etkili olacak şekilde yorumlanıp uygulanmasını gerektirmektedir (bkz *McCann vd – İngiltere*, A Serisi no. 324). Bu amaçla sözkonusu hüküm Mahkeme'nin içtihadında kayıpları da (şahıs hakkında haber alınamıyorsa ölmüş olma ihtimali yükselmektedir) kapsayacak şekilde yorumlanmaktadır (*Tahsin Acar – Türkiye* [BD], no. 26307/95).

2. maddede tanınan güvencenin önemi ışığında Mahkeme sadece Devlet görevlilerinin eylemlerini değil, çevreleyen tüm koşulları da değerlendirerek can kaybını en titiz incelemeye tabi tutmalıdır (bkz. diğer içtihatlar yanında *Orhan – Türkiye*, no. 25656/94).

Mahkeme sözkonusu davada hem ortaya konulan belgesel delillerin hem de tarafların yazılı görüşlerinin ortaya çıkardığı hususları inceleyecektir. Bu bağlamda Mahkeme AİHS şartlarına göre “makul şüphenin ötesinde” kanıt standardını benimsediğini ve bu tür bir kanıtın, yeterli derecede güçlü, açık ve uygun neticeler veya reddedilmemiş benzer maddi karinelerin birarada yer almasından kaynaklanabileceğini hatırlatır (*İrlanda – İngiltere*, 18 Ocak 1978 tarihli karar, A Serisi no. 25).

Mahkeme, başvuruların Hakkı Kaya'nın Devlet görevlileri tarafından kaçırıldığı yönündeki iddiasının hiçbir ikna edici delille desteklenmediğini gözlemlemektedir. Bu bağlamda Mahkeme başvuruların iddialarının Ahmet Yaşar'ın görgü tanığı ifadesine dayandığını dikkate alır. Aygan tarafından JITEM'in bazı yargısız infazlar gerçekleştirdiği ve Hakkı Kaya'nın da kurbanlardan bir olduğunu ima ettiği Ülkede Özgür Gündem gazetesindeki röportajına ilişkin olarak ise Mahkeme bu ifadeyi kanıtlanmamış veya en fazla dolaylı bir delil olarak kabul ettiği için kararı etkileyecek düzeyde değer verilemeyeceği kanaatindedir (*Nesibe Haran – Türkiye*, 31821/96; *Issa vd – Türkiye*, no. 31821/96). Mahkeme ayrıca dava dosyasına göre Hakkı Kaya'nın sabıka kaydının bulunmadığı ve güvenlik güçlerinin tehdidi altında olduğunu söylemek için delil bulunmadığını hatırlatır. Ayrıca başvurular Hakkı Kaya'nın iddia edilen kaçırılma olayında neden yerel mercilerin rol almış olabileceğini gösteren hiçbir ikna edici görüş belirtmemektedirler.

Yukarıda belirtilenler ışığında Mahkeme, başvuruların yakınının kaybolduğu koşulların spekülasyon ve varsayımlara neden olduğunu ve bu yüzden Hakkı Kaya'nın makul şüpheler ötesinde başvurularca iddia edildiği gibi Devlet görevlileri tarafından kaçırılıp öldürüldüğüne karar verilmesi için yeterli delil bulunmadığı kanaatindedir.

Dolayısıyla AİHS'nin 2. maddesi müstakil olarak ihlal edilmemiştir.

B. Yerel soruşturmanın yetersiz olduğu iddiası

Mahkeme, yerleşmiş içtihadına göre 2. maddedeki yaşam hakkının koruma altına alınması zorunluluğunun 1. maddedeki Devletin “... kendi yetki alanı içinde bulunan herkese Sözleşme'de tanımı yapılan hak ve özgürlükleri tanınması” genel yükümlülüğü ile birlikte değerlendirildiğinde şahısların şüpheli durumlarda kaybolduğu ve bunların öldürüldüğünün iddia edildiği zaman bir tür etkili resmi soruşturmanın yapılmasını zımnen gerektirdiğini hatırlatır. Bu yükümlülük kaçırma olayının Devlet görevlileri tarafından gerçekleştirildiğinin tespit edilmiş olduğu davalar ile sınırlı değildir. Vefat edenin yakınları veya diğerleri tarafından soruşturma yapacak yetkililere resmi şikayette bulunmuş olup olunmaması da belirleyici değildir. Yetkililerin sadece açıklanamayan bir kayboluşu haber alması da 2. maddeye göre tek başına konu ile ilgili etkili bir soruşturma yürütülmesi zorunluluğunu ortaya çıkarır. Bir soruşturmanın etkili olma şartını en alt düzeyde karşılayacak tetkikin nitelik ve derecesi her ayrı davanın şartlarına bağlıdır. İlgili tüm gerçekler temelinde ve yapılan soruşturmanın pratik gerçekleri dikkate alınarak bir

değerlendirme yapılmalıdır (bkz. *Tahsin Acar*, yukarıda anılan; *Türkoğlu – Türkiye*, no. 34506/97).

Bu çerçevede belirli bir vakada soruşturmada ilerlemeyi engelleyen güçlük ve engeller olabileceğini kabul etmek gerekirken aynı zamanda ivedilik ve makul süre şartı da zımnen bulunmaktadır. Ancak yetkililerin kaybı soruşturmada ivedilikle harekete geçmesi, hukukun üstünlüğünü korumada ve kanunsuz fiillerde bir karartma veya müsamahayı önlemede halkın güveninin sağlanması için genellikle zaruri olarak değerlendirilmektedir (*Türkoğlu*, yukarıda anılan).

Mahkeme, Hakkı Kaya'nın öldürüldüğüne dair kanıt bulunmamasını dikkate alır. Ancak yukarıda belirtildiği gibi 2. maddedeki usule dair yükümlülükler devlet görevlilerinin güç kullanımından kaynaklanan kasten öldürme olayını içeren vakalarla sınırlı değildir. Bu yükümlülükler ferdin hayati tehlike olarak değerlendirilebilecek koşullarda kaybolması ve kayıptan haber alınmadan belli bir zamanın geçtiği davalar için de geçerlidir.

Söz konusu davada başvuruların yakınının kaybolması ve ölmüş olduğu iddiası üzerine gerçekten de bir soruşturma yürütülmüştür. Hakkı Kaya'nın kaybolmasına ilişkin resmi soruşturmanın halen sürmekte olduğu dava dosyasından anlaşılmaktadır. Ancak on yıl geçmesine rağmen soruşturmada maddi sonuç alınmamış olması ve aşağıda belirtilen nedenlerden dolayı Mahkeme soruşturmanın yürütülmesinde önemli eksikler olduğu kanaatinde dir.

Mahkeme öncelikle kaybolmasını takiben başvuruların Hakkı Kaya'nın bulunması için birkaç defa yerel adli ve idari mercilere dilekçe ile başvurmuş olduklarını dikkate alır. Ancak iddiaların ciddiyetine karşın yetkililer tarafından verilen yanıtlar Hakkı Kaya'nın gözaltına alındığının reddinden ibaretti. Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı ve sonrasında Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yapılan soruşturma polis gözaltı ve gümrük kayıtlarının kontrol edilip Hakkı Kaya'nın gözaltında olup olmadığı ve yurtdışına çıkıp çıkmadığını tespit için ötesine geçmemiştir. Mahkeme Cumhuriyet Savcılarının yetkilerini kullanarak muhtemel tanıkların belirlenmesi yönünde adım atmamış olduklarını gözlemler. Olayın görgü tanığı Ahmet Yaşar'ın kaçırılma olayıyla ilgili açık detaylar vermesi gerçeğine rağmen Hakkı Kaya'nın kaçırıldığı alanda delil toplanması için girişimde bulunulmamıştır. Savcıların olayın meydana geldiği tarihte görevli olan polis memurlarının ifadesine başvurmadığı da dava dosyasından anlaşılmaktadır. Olayın diğer görgü tanığı olan "Mehmet"i belirlemek ve ona ulaşmak için de girişimde bulunulmamıştır. Ayrıca Ülkede Özgür Gündem gazetesinde yayınlanan röportaj sonrasında Cumhuriyet Savcısı Hakkı Kaya'nın öldürülmesinden JİTEM'in sorumlu olduğunu iddia eden Abdülkadir Aygan'ın bulunması için arama başlatmıştır. Ancak aramanın başarısız olduğu ve bu yüzden devam eden soruşturma için çok önemli bir tanık olan Aygan'ın deliline ulaşılamadığı görülmektedir.

Mahkeme, yukarıda belirtilen eksikliklerin yerel mercilerin Hakkı Kaya'nın kaybolmasını çevreleyen koşullar hakkında etkili ve yeterli bir soruşturma yürütemediğini söylemek için yeterli olduğu görüşündedir. Bu nedenle devletin 2. maddede yer alan yaşam hakkının korunması usul yükümlülüğü ihlal edilmiştir.

Dolayısıyla Mahkeme Hükümetin iç hukuk yollarının tüketilmediğine dair ön itirazını reddetmekte ve 2. maddenin ihlal edildiğine usule ait kısmı tarafından karar vermektedir.

III. AİHS’NİN 5. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuranlar, özgürlük ve güvenlik hakkını koruma altına alan AİHS’nin 5. maddesine atıfta bulunarak Hakkı Kaya’nın sözkonusu hükmün bir ila beşinci paragraflarında yer alan güvencelerin tamamen göz ardı edilerek alıkonulduğunu iddia etmişlerdir.

Hükümet, sözkonusu şikayete Hakkı Kaya’nın polis tarafından gözaltında tutulduğunu reddetmekten öte özel olarak yanıt vermemiştir.

Mahkeme Hakkı Kaya’nın kaybolmasından kimin sorumlu olabileceği hakkında bir tespitte bulunamadığını hatırlatır. Bu nedenle başvuruların iddiasını destekleyen somut temel bulunmamaktadır.

Sonuç olarak Mahkeme AİHS’nin 5. maddesinin ihlal edilmediğini tespit etmiştir.

IV. AİHS’NİN 6 § 1 VE 13. MADDELERİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuranlar, yetkililer tarafından yürütülen soruşturmanın AİHS’nin ilgili kısmı aşağıda verilen 6 § 1 ve 13. madde standartlarını karşılamakta yetersiz olduğunu öne sürmüşlerdir.

6 § 1. Madde

“Herkes, ... medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili nizalar ... konusunda karar verecek olan ... bir mahkeme tarafından davasının ... hakkaniyete uygun ... görülmesini istemek hakkına sahiptir.”

13. Madde

“Bu Sözleşme’de tanınmış olan hak ve özgürlükleri ihlal edilen herkes, ihlal fiili resmi görev yapan kişiler tarafından bu sıfatlarına dayanılarak yapılmış da olsa, ulusal bir makama etkili bir başvuru yapabilme hakkına sahiptir.”

A. AİHS’nin 6 § 1. Maddesi

Mahkeme, başvuruların AİHS’nin 6 § 1. maddesine dayanan mağduriyetinin Hakkı Kaya’nın kaybolması ve bunun etkili hukuk yollarına ulaşmalarına etkileri ile ilgili olarak

soruşturmayı yapan mercilerin tavrına ilişkin daha genel şikayetlerinden ayrılamayacağını gözlemler. Bu nedenle Mahkeme sözkonusu şikayeti AİHS maddelerinin ihlali durumunda 13. maddede belirtilen devletin etkili hukuk yolu sağlamaya zorunlu olduğu şeklindeki daha genel yükümlülüğü çerçevesinde incelemeyi uygun görmektedir (bkz. diğer içtihatlar arasında *Kaya – Türkiye, Karar Raporları 1998-1*).

B. AİHS'nin 13. Maddesi

Mahkeme, yerel adli düzende ne şekilde güvence altına alınmış olursa olsun Sözleşme hak ve özgürlüklerinin içeriğini uygulayacak ulusal düzeyde bir hukuk yolu bulunmasının AİHS'nin 13. maddesinde teminat altına alındığını hatırlatır. Bu nedenle 13. maddenin sonucu, İmzacı Devletlere bu maddedeki Sözleşme sorumluluklarına nasıl uyacakları konusunda bir miktar özgürlük verilmiş olsa da, AİHS bağlamında “savunulabilir bir şikayet” konusunu ele alıp uygun çözüm sunacak bir iç hukuk yolunun sağlanmasını zorunlu kılmıştır. 13. maddedeki zorunluluğun kapsamı, başvuranın AİHS bağlamındaki şikayetinin niteliğine göre değişir. Ancak 13. maddede zorunlu tutulan hukuk yolunun hem uygulama hem de kanunda “etkili” olması, özellikle de uygulanmasının imzacı devlet yetkililerinin eylem veya ihmalleriyle haksız bir şekilde engellenmemesi gerekmektedir (*Tekdağ*, yukarıda anılan).

13. madde yaşam hakkının korunmasına büyük önem vererek uygun olan durumlarda tazminat ödenmesine ek olarak şikayetçilerin soruşturma sürecini etkili takipleri de dahil olmak üzere yaşam hakkını ihlal edenlerin tespiti ve cezalandırılmasına götürecek tam ve etkili bir soruşturmanın yapılmasını da zorunlu kılar (bkz. *Tekdağ*, yukarıda anılan).

Mahkeme Hakkı Kaya'nın kaybolmasına devlet görevlilerinin neden olduğu veya bunda rol almış olduklarının makul şüpheler ötesinde kanıtlanmamış olduğunu hatırlatır. Ancak yerleşmiş içtihadına göre bu, şikayetin 2. maddeyle bağlantılı olarak 13. madde hükümleri nedeniyle “savunulabilir” olmasını engellemez (*Orhan*, yukarıda anılan; *Tekdağ*, yukarıda anılan).

Bu nedenle yetkililerin başvuranların yakınının kaybolmasını çevreleyen olaylar hakkında etkili bir soruşturma yürütme zorunlulukları bulunuyordu. Yukarıda belirtilen sebeplerle soruşturma yükümlülüğü 2. maddeden daha geniş olan 13. madde bağlamında etkili bir soruşturma yürütülmüş olduğu söylenemez (*Orhan*, yukarıda anılan; *Tanrıkulu – Türkiye*, [BD], no 23763/94; *Tekdağ*, yukarıda anılan).

Bu nedenle Mahkeme AİHS'nin 13. maddesinin ihlal edildiğini tespit etmektedir.

IV. AİHS'İNİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

AİHS'nin 41. maddesi aşağıda verilmiştir:

“Mahkeme işbu Sözleşme ve protokollarının ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun bir surette, zarar gören tarafın tatminine hükmeder.”

Mahkeme, Mahkeme İç Tüzüğü'nün 60. maddesinde adil tazmin taleplerinin maddeler halinde destekleyici belge ve makbuzlarla yazılı olarak iletilmesini, aksi halde talebin “kısmen veya tamamen reddedilebileceğini” belirtir.

Söz konusu davada 6 Ekim 2005 tarihinde Mahkeme başvuruları 5 Aralık 2005 tarihine kadar adil tazmin taleplerini iletmeye çağırılmıştır. Başvuranlar sürenin uzatılmasını talep ettikleri için Mahkeme son başvuru tarihini 5 Mart 2006'ya kadar uzatmıştır. Ancak başvurular belirtilen süre zarfında tazmin taleplerini göndermemiş ve uzatma talep etmemişlerdir. Mahkeme, başvuruların adil tazmin taleplerini süre bitiminden ancak dört ay sonra, 7 Temmuz 2006 tarihinde almıştır. Bu şartlar altında Mahkeme, başvuruların süre kısıtlamasına uymadıkları veya adil tazmin taleplerini göndermekte yeterince titizlik göstermedikleri kanaatinde. Bu yüzden Mahkeme AİHS'nin 41. maddesine göre tazminata hükmetmemiştir (*Ormancı vd. – Türkiye*, no 43647/98; *Şirin – Türkiye*, no. 47328/99; *Yayan – Türkiye*, no. 66848/01).

YUKARIDAKİ GEREKÇELERE DAYANARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,

1. Hükümetin iç hukuk yollarının tüketilmediği yönündeki ön itirazının esaslarla birleştirilmesi ve reddedilmesine;
2. Başvuranların yakınının kaybolması bağlamında AİHS'nin 2. maddesinin müstakil olarak ihlal edilmediğine;
3. Başvuranların yakınının kaybolmasını çevreleyen şartlar hakkında sorumlu Devlet etkili bir soruşturma yürütemediği için AİHS'nin 2. maddesinin ihlal edildiğine;
4. AİHS'nin 5. maddesinin ihlal edilmediğine;
5. Başvuranların şikayetlerinin AİHS'nin 6 § 1. maddesi bağlamında incelenmesine gerek bulunmadığına;
6. AİHS'nin 13. maddesinin ihlal edildiğine;
7. Başvuranın adil tazmin talebinin reddine

KARAR VERMİŞTİR.

İngilizce hazırlanmış, AİHM İç Tüzüğü'nün 77 §§ 2. ve 3. maddeleri uyarınca 24 Ekim 2006 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

S. DOLLÉ
P. COSTA
Yazı İşleri Müdürü

J.-

Başkan

— • —

 [İçindekilere dön](#)

UÇMA/Türkiye Davası*

Başvuru No: 15071/03
Strazburg
4 Mart 2008

İKİNCİ DAİRE

USUL

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine açılan 15071/03 no'lu davanın nedeni, T.C. vatandaşları Erhan Uçma ile Yurttaş Uçma'nın (başvuranlar), Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne, 8 Nisan 2003 tarihinde, Temel İnsan Hakları ve Özgürlüklerini güvence altına alan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ("AİHS") 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurudur.

Başvuran, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) önünde İzmir Barosu avukatlarından S. Çetinkaya tarafından temsil edilmektedir.

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

Başvuranlar sırasıyla 1979 ve 1982 doğumludur ve İzmir'de ikamet etmektedir. Başvuranlar, 28 Nisan 2001 tarihinde gözaltına alınmıştır.

Başvuranlar, 30 Nisan 2001 tarihinde tetkik hakimi huzuruna çıkartılmış ve tetkik hakimi tutuklanmalarına karar vermiştir.

3 Mayıs 2001 tarihinde, İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı, başvuranlar aleyhinde ithamname vermiştir. Cumhuriyet Savcısı, birinci başvuruları yasadışı bir örgüte yardım ve yataklık etmekle, ikinci başvuruları ise yasadışı bir örgüt üyesi olmakla suçlamıştır.

13 Eylül 2001 tarihinde, İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi başvuranları suçlu bulmuş ve her ikisini de on ay hapis ve para cezasına çarptırmıştır.

6 Aralık 2001 tarihinde, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı temyiz başvurusunun esasına ilişkin yazılı görüşlerini sunmuştur. Cumhuriyet Başsavcısı, başvurunun reddedilmesi ve ilk derece mahkemesinin kararının onaylanmasını tavsiye vermiştir.

Yargıtay, 24 Ocak 2002 tarihinde, Ceza Kanunu'nun 169. maddesi uyarınca başvuranların yasadışı silahlı bir örgüte yardım ve yataklık etme suçundan cezalandırılması gerektiği gerekçesiyle ilk derece mahkemesinin kararını bozmuştur.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

16 Mayıs 2002 tarihinde, İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi, Yargıtay'ın muhakemesine uyarak Ceza Kanunu'nun 169. maddesi uyarınca başvuranları mahkum etmiştir.

13 Kasım 2002 tarihinde, Cumhuriyet Başsavcısı davanın esasına ilişkin yazılı görüşünü sunmuş ve Yargıtay'ın Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin kararını onaylaması gerektiğini belirtmiştir.

Yargıtay, 28 Kasım 2002 tarihinde, Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşüne uygun olarak ilk derece mahkemesinin kararını onamıştır.

HUKUK

I. AİHS'NİN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuranlar, AİHS'nin 6. maddesi uyarınca, Cumhuriyet Başsavcısı tarafından Yargıtay'a sunulan yazılı görüşe karşılık kendilerine cevap hakkı tanınmaması nedeniyle adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir.

A. Kabul edilebilirliğe ilişkin

AİHS'nin 35/3 maddesi çerçevesinde başvurunun dayanaktan yoksun olmadığını kaydeden AİHM, ayrıca, başka açılardan bakıldığında da kabul edilemezlik unsuru bulunmadığını tespit eder. Bu nedenle başvuru kabul edilebilir niteliktedir.

B. Esasa ilişkin

Başvuranlar, Cumhuriyet Başsavcısı tarafından Yargıtay'a sunulan yazılı görüş konusunda haberdar edilmediklerini iddia etmişlerdir. Başvuranlar, bu bağlamda, Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşlerine cevap verme ve kendi iddialarını sunma imkanlarının olmadığını iddia etmişlerdir.

Hükümet bu iddiayı reddetmiştir. Hükümet, Yargıtay'a sunulan bütün belgelerin taraflarca incelenmeye açık olması nedeniyle, başvuruların Cumhuriyet Başsavcısı tarafından sunulan yazılı görüşü görme imkanlarının olduğunu belirtmiştir.

AİHM, daha önce *Göç / Türkiye* kararında (no. 36590/97) aynı şikayeti incelediğini ve AİHS'nin 6/1 maddesinin ihlalini saptadığını kaydetmektedir. AİHM, bahsi geçen davada, Cumhuriyet Başsavcısı'nın ifadelerinin niteliği ile başvurana cevaben yazılı görüş sunma imkanının tanınmaması durumunu gözönünde bulundurarak, başvuranın çekişmeli dava hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

AİHM, bu davayı incelemiş ve yukarıda bahsedilen davaya ilişkin saptamalarından ayrılmasını gerektirecek hiçbir özel koşula rastlamamıştır.

Buna göre, Cumhuriyet Başsavcısının Yargıtay huzurundaki ifadelerinin başvuranlara tebliğ edilmemesi nedeniyle, AİHS'nin 6/1 maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

AİHS'nin 41. maddesine göre "Mahkeme işbu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmecî Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, AİHS, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun surette, zarar gören tarafın adil tatminine hükmeder."

A. Tazminat

Başvuranlar, maddi tazminat olarak kişi başına 5,000 Euro, manevi tazminat olarak ise kişi başına 3,000 Euro talep etmiştir.

Hükümet, talep edilen miktarların çok yüksek ve kabuledilemez miktarlar olduğunu ileri sürmüştür.

AİHM, talep edilen maddi tazminat ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmadığını kaydederek bu talebi reddeder. AİHM, ayrıca, tespit edilen ihlalin başvuranların gördüğü manevi zarar için kendi başına adil tatmin oluşturduğuna karar vermiştir.

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuranlar, yargılama masraf ve giderleri için 3,000 Euro talep etmiş, ancak bu talebi desteklemek üzere herhangi bir belge sunmamıştır.

Hükümet, bu miktarın aşırı ve dayanaktan yoksun olduğunu ileri sürmüştür.

AİHM'nin içtihadına göre, bir başvuran gerçekliğini ve gerekliliğini kanıtladığı makul miktarlardaki yargı giderlerini elde edebilir. AİHM, sözkonusu davada, yukarıdaki ölçütler ile başvuranın talebini doğrulamadığını dikkate alarak, bu başlık altında herhangi bir ödeme yapılmasını öngörmemektedir.

BU GEREKÇELERE DAYANARAK AİHM, OYBİRLİĞİ İLE

1. Başvurunun geri kalan kısmının *kabuledilebilir olduğuna*;
2. AİHS'nin 6/1 maddesinin *ihlal edildiğine*;
3. Tespit edilen ihlalin başvuranların gördüğü manevi zarar için kendi başına *adil tatmin oluşturduğuna*;
4. Adil tatmine ilişkin diğer taleplerin *reddedilmesine karar vermiştir*.

İşbu karar İngilizce olarak hazırlanmış ve AİHM İçtüzüğü'nün 77/2. ve 3. maddeleri gereğince 4 Mart 2008 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Tebliğler

Maliye Bakanlığında:

TEDAVİ YARDIMINA İLİŞKİN UYGULAMA TEBLİĞİ (SIRA NO: 11)

25/6/2009 tarihli ve 5917 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 26 ncı maddesiyle 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 8 inci maddeyle; kapsama dahil kişilerin sağlık kurum ve kuruluşlarında yapılan tedavilerine (diş tedavileri dahil) ilişkin ücretlerle sağlık kurumlarınca verilen raporlar üzerine kullanılması gerekli görülen ortez, protez ve diğer iyileştirme araç bedellerinin kurumlarınca ödenecek kısmını ve bu konuya ilişkin usul ve esasları aynı maddede belirtilen temel ilkeler

çerçevesinde ve Sağlık Bakanlığının görüşünü almak suretiyle tespit etmeye Maliye Bakanlığının yetkili olduğu hükme bağlanmıştır. Aynı maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde de kapsama dahil kişilerin sağlık hizmetlerini Maliye Bakanlığınca sözleşme yapılacak sağlık kurum ve kuruluşlarından almaları şeklinde bir temel ilkeye yer verilmiştir. Ayrıca, ortez, protez ve diğer iyileştirme araçlarının sağlık kurum ve kuruluşlarınca temin edilemediği hallerde, ilgililerce temin edilerek ödenen bedellerden Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen kısmının ödenmesi de kanun hükmü altına alınmıştır.

Öte yandan, 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (p) bendinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş olması neticesinde Maliye Bakanlığının bu konularda düzenleme yapma yetkisinin kalmadığı gerekçe gösterilerek, 23/10/2008 tarihli ve 27033 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan (6) Sıra No'lu Tedavi Yardımına İlişkin Uygulama Tebliğinin bazı maddeleri hakkında Danıştay İkinci Daire Başkanlığı tarafından yürütmenin durdurulmasına karar verilmiştir.

Buna göre, 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 8 inci maddesi ve ilgili diğer mevzuatın Bakanlığımıza vermiş olduğu yetki ve görevler çerçevesinde, uygulamada karşılaşılan tereddütlerin giderilmesi ve yargı organlarınca verilen kararlar sebebiyle ortaya çıkan hukuki boşlukların giderilmesi amacıyla, 23/10/2008 tarihli ve 27033 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan (6) Sıra No'lu Tedavi Yardımına İlişkin Uygulama Tebliğinin;

1- “Amaç, kapsam ve dayanak” başlıklı 1 inci maddesinin “Dayanak” başlıklı (3) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Tebliğ; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun mülga 209 uncu maddesi, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 12 nci maddesi, 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (r) bendi ve geçici 8 inci ve geçici 9 uncu maddeleri ile Devlet Memurlarının Tedavi Yardımı ve Cenaze Giderleri Yönetmeliği ve kapsama dahil kişilere tedavi yardımı sağlanmasına ilişkin ilgili diğer mevzuatları hükümleri çerçevesinde düzenlenmiştir.”

2- “Hasta sevk işlemleri ve tanımlar” başlıklı 2 nci maddesinin “Hasta yollama (hasta sevk) kağıdına ilişkin işlemler” başlıklı (7) numaralı fıkrasının; (7) numaralı bendi yürürlükten kaldırılmış, (8) numaralı bendinin bent numarası (7) olarak, (9) numaralı bendinin bent numarası da (8) olarak değiştirilmiştir.

3- “Diş tedavileri” başlıklı 5 inci maddesinin “Özel sağlık kurum ve kuruluşlarında diş tedavisi” başlıklı (2) numaralı fıkrası ile 7/2/2009 tarihli ve 27134 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan (8) Sıra No'lu Tedavi Yardımına İlişkin Uygulama Tebliğinin 2 nci maddesi yürürlükten kaldırılmış ve 5 inci maddesinin “Resmi sağlık kurum ve kuruluşlarında diş tedavisi” başlıklı (1) numaralı fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“5.1.8. Diş tedavisi amacıyla özel sağlık kurum ve kuruluşları ile serbest diş hekimliklerine sevk yapılmayacaktır. Diş tedavileri, Devlet Memurlarının Tedavi Yardımı ve Cenaze Giderleri Yönetmeliği ve Tebliğ hükümleri çerçevesinde resmi sağlık kurum ve kuruluşlarında sağlanacaktır.”

4- “Faktör ve diğer kan ürünlerinin reçetelenmesi ve hemofili hastalarının bildirim zorunluluğu” başlıklı 7 nci maddesinin (1) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

5- “Reçete ile sağlık raporu ve ilaç yazım ilkeleri” başlıklı 12 nci maddesinin “Bazı özel hastalıklara ve ilaç kullanımına ilişkin düzenlemeler” başlıklı (7) numaralı fıkrasının;

a) “Altın preparatları, biyolojik ajanlar, leflunomid ve subkutan/intramuskular metotreksat, Efalizumab, Romatoid artritite rituksimabkullanım ilkeleri” başlıklı (1) numaralı bendinin, (ç) alt bendinde yer alan; “Crohn hastalığında; diğer tedavilere cevap vermeyen fistülide vakalarda bu durumun ve daha önce almış olduğu ilaçların günlük kullanım dozu ve kullanım süresini belirten gastroenteroloji veya genel cerrahi uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen ve kullanılacak ilacın dozu ve süresini gösteren uzman hekim raporuna

dayanılarak sağlık tesislerinde klinik koşullarda uygulanması ve iç hastalıkları veya genel cerrahi uzman hekimlerince reçete edilmesi halinde bedeli ödenir.” paragrafındaki, “gastroenteroloji veya genel cerrahi uzman hekimlerinden” ifadesi, “erişkin/ocuk gastroenteroloji, ocuk cerrahisi veya genel cerrahi uzman hekimlerinden” şeklinde değiştirilmiş ve () altbendinin sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“lseratif Kolit hastalığında infliksimab; kortikosteroidler ve 6-MP veya AZA ile uygun dozlarda ve en az 8 haftalık sürede yapılan konvansiyonel tedaviye yetersiz yanıt veren ya da tolere edemeyen veya bu terapiler için tıbbi kontrendikasyonları olan hastalarda şiddetli aktif ülseratif kolit bulgularının devam etmesi halinde, bu durumun belirtildiği gastroenteroloji uzman hekimi veya genel cerrahi uzmanı tarafından düzenlenecek uzman hekim raporuna dayanılarak, bu uzmanlar ve iç hastalıkları uzman hekimlerince reetelendirilir.”

b) “Antidepresanlar ve antipsikotiklerin kullanım ilkeleri” başlıklı (2) numaralı bendinin (b) altbendinin ikinci paragrafı yürürlükten kaldırılmıştır.

c) “Büyüme hormonu kullanım esasları” başlıklı (6) numaralı bendinin başlığı, “Büyüme bozuklukları” şeklinde değiştirilmiş ve bu başlığın altına “12.7.6.1 Büyüme hormonu kullanım esasları” alt başlığı eklenmiş ve söz konusu bende aşağıdaki altbend ilave edilmiştir.

“12.7.6.2. Laron sendromu tanı kriterleri ve rhIGF-I (mecasermin) kullanım ilkeleri:

En az bir ocuk endokrinoloji uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile ocuk endokrinoloji uzman hekimince reçete edilmesi halinde bedeli ödenir. Bu raporda, ilacın kullanım dozu, uygulama planı, süresi ve başlama kriterleri belirtilir.”

a- Başlama kriterleri:

Tedaviye başlanabilmesi için hastanın ilgili uzman hekim tarafından en az 6 ay süreyle büyüme hızı izlendikten sonra büyümeyi etkileyen sistemik bir hastalığı veya beslenme bozukluğu olmayan hastalarda;

1) Boy (-3) standart sapmanın altında, yıllık büyüme hızı yaş ve cinse göre 25 persentilin altında, serum IGF-I düzeyi < -2 SD, serum IGFBP-3 düzeyi < -1 SD, bazal veya uyarılmış büyüme hormonu düzeyi > 10 mcg/L, Somatomedin jenerasyon testinde büyüme hormonu uyarısına IGF-I artışının yetersiz olduğu durumlarda tedaviye başlanılır.

2) Başlangıç dozu 120 mcg/kg/gün’e kadar çıkılabilir.

3) Büyüme hormonu tedavisinin yerine kullanılmaz.

b- Devam kriterleri:

1) Tedavi alan hastalar en az 3 aylık sürelerle izlenerek, radyolojik olarak epifiz hatlarının açık olduğunun reçetede belirtilmesi kaydıyla hedeflenen yaş grubu ortalama boy skalasına göre 25 persentile ulaşana kadar, tedavi ile yıllık büyüme hızının izlemde tedavi öncesi yıllık büyüme hızının 2 cm üstünde olan hastalarda yılda bir sağlık kurulu raporu yenilenerek tedavi devam ettirilir.

(2) Yenilenen raporlarda tedavi öncesi ve tedaviyle sağlanan büyüme hızı, ulaştığı boy skalası ve epifiz hatlarının durumu belirtilir.

c- Sonlandırma Kriterleri:

1. Epifiz hattı kapandığında veya

2. Yıllık büyüme hızı tedavi öncesi hıza göre + 2 cm’den düşük olduğunda veya

3. Boy uzunluğu kızlarda 155 ve erkeklerde 165 cm’e ulaştığında veya

4. Tedavi esnasında boy 25 persentile ulaştığında, tedavi sonlandırılacaktır.”

) “Eritropoietin alfa-beta, darbepoetin, sevelamer, parikalsitol kullanım ilkeleri” başlıklı (9) numaralı bendinin, “Parikalsitol kullanım ilkeleri” başlıklı (c) altbendinin (3) numaralı sırası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“İlgili koşulların söz konusu olduğu hemodiyaliz tedavisi altındaki hastalarda nefroloji veya diyaliz sertifikalı iç hastalıkları/ocuk sağlığı ve hastalıkları uzman hekimlerinden

birinin düzenlediği sağlık raporuna istinaden 3 aylık dozda bu hekimlerce veya diyaliz sertifikalı tüm hekimler tarafından reçete edilebilir.”

d) “İnterferon kullanım ilkeleri” başlıklı (13) numaralı bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“12.7.13. Hepatit Tedavisi

Akut ve kronik viral hepatit tedavisinde kullanılan ilaçlar çocuk veya erişkin gastroenteroloji veya enfeksiyon hastalıkları uzman hekimlerinden biri tarafından düzenlenen ilaç kullanım raporuna dayanılarak bu uzman hekimler ile çocuk hastalıkları veya iç hastalıkları uzman hekimleri tarafından reçete edilir.

12.7.13.1. Kronik Hepatit B tedavisi

1) İlk tedaviye başlamak için; HBV DNA seviyesi: 10 000 (10⁴) kopya/ml (2.000 IU/ml) veya üzerinde olan hastalar, bu durumun belirtildiği rapor ve eki tetkik sonuçlarına (HBV DNA sonucu ve karaciğer biyopsi raporu) göre;

a. Erişkin hastalarda; karaciğer biyopsisinde HAI \geq 9 veya fibrozis \geq 2,

b. 2-17 yaş grubu hastalarda; ALT normalin üst sınırının 2 katından daha yüksek ve karaciğer biyopsisinde HAI \geq 4 veya fibrozis \geq 2,

olan hastaların tedavisine interferonlar, pegile interferonlar veya oral antiviraller ile başlanabilir.

2) Klasik interferonların toplam dozu haftada 30 milyon, ayda 120 milyon üniteyi geçemez.

3) İnterferonlar ve pegile interferonlar ALT değeri normalin üst sınırının 2 katını geçen ve HBV DNA \leq 10⁷ kopya/ml olan hastalarda kullanılabilir. İnterferonlar ve pegile interferonlar kronik hepatit B hastalarında en fazla 48 hafta süreyle kullanılabilir.

4) Oral antiviral tedaviye HBV DNA \leq 10⁷ kopya/ml ise günde 100 mg lamivudin ile başlanır. Tedavinin 24 üncü haftasında HBV DNA pozitif olan hastalarda diğer oral antiviraller kullanılabilir. HBV DNA >10⁷ kopya/ml olanlarda diğer oral antivirallerden biri ile tedaviye başlanabilir.

a. HBeAg pozitif olan hastalarda oral antiviral tedavi sırasında HBeAg serokonversiyonundan (HBeAg negatif, anti-HBe pozitif ve HBV DNA negatif olduktan) sonra en fazla 12 ay daha oral antiviral tedavi kullanılabilir. Her yenilenen raporda hastaların tedavi başlangıcındaki ve güncel HBeAg ve HBV DNA durumları belirtilmeli ve belgelenmelidir.

b. HBeAg negatif olan hastalarda oral antiviraller, HbsAg pozitifliğini gösterir laboratuvar sonucu rapora eklenerek, HBsAg kayboluncaya kadar kullanılabilir.

5) Antiviral tedavi almakta olan hastaların raporlarının yenilenmesinde, HBV DNA ve HBeAg durumları belirtilir, ALT yüksekliği bulunması koşulu aranmadan, hastanın tedavisine başlandığı tarihteki mevzuata uygun başlama kriterlerini gösteren, teşhisin konulduğu raporun fotokopisinin yeni rapora eklenmesi veya başlama kriterlerine uygun olduğunu gösteren, teşhisin konulduğu raporda belirtilen HBV DNA ve ALT değerleri ile raporun tarih ve sayısının, yeni raporda açık olarak belirtilmesi yeterlidir.

6) Oral antiviral tedavi altındayken negatif olan HBV DNA'nın pozitifleşmesi veya HBV DNA'nın 10 kat yükselmesi ile başka bir oral antiviral ajana geçilebilir veya almakta oldukları tedaviye ikinci bir oral antiviral eklenebilir. Ancak, lamivudin kullananlarda entekavir veya telbivudine geçilemez veya eklenemez, adefovir kullananlarda tenofovir eklenemez. Oral antiviral değişimi ya da tedaviye yeni oral antiviral eklenmesi için düzenlenecek yeni veya mevcut raporda bu durum belirtilir.

12.7.13.2. Karaciğer sirozunda tedavi

Karaciğer sirozunda HBV DNA (+) olan hastalarda tedaviye başlanabilir. Karaciğer biyopsisi yapmak için kontrendikasyon bulunanlarda ve dekompanse sirozlarda biyopsi koşulu aranmaz. Tedavi süreleri Kronik Hepatit B'de olduğu gibidir.

12.7.13.3. İmmünsupresif ilaç tedavisi veya sitotoksik kemoterapi veya monoklonal antikor tedavisi uygulanmakta olan HBsAg (+) hastalarda, ALT yüksekliği, HBV DNA

pozitifliği ve karaciğer biyopsisi koşulu aranmaksızın uygulanmakta olan diğer tedavisi süresince ve bu tedavisinden sonraki en fazla 12 ay boyunca lamivudin kullanılabilir. İmmüsupresif, sitotoksik kemoterapi ve monoklonal antikor tedavisine ilişkin ilaç raporunun bir örneğinin reçeteye eklenmesi gerekir.

İmmüsupresif ilaç tedavisi veya sitotoksik kemoterapi veya monoklonal antikor tedavisi uygulanmakta olan Kronik Hepatit B hastalarında ise tedavi süreleri ve ilaç seçimi kronik hepatit tedavi prensiplerinde belirlendiği şekildedir.

12.7.13.4. HBV'ye bağlı karaciğer hastalığından dolayı karaciğer transplantasyonu yapılan hastalar veya Anti-HBc(+) kişiden karaciğer alan hastalara; biyopsi, viral seroloji, ALT seviyesi ya da HBV DNA bakılmaksızın oral antiviral tedavi verilebilir.

12.7.13.5. Kronik Hepatit D (=Delta) tedavisi

Delta ajanlı Kronik Hepatit B tanısı konmuş anti HDV(+) hastalarda interferon veya pegile interferonlar, Kronik Hepatit B'deki kullanım süre ve dozunda kullanılabilir. Bu hastalardan Kronik Hepatit B tedavi koşullarını taşıyanlarda tedaviye oral antiviral ilaçlardan biri eklenebilir. (anti HDV(+) ve HBV DNA sonucunu gösteren gösterir laboratuvar sonucu rapora eklenir.)

12.7.13.6. Hepatit C Tedavisi

1) Akut Hepatit C tedavisi: Akut Hepatit C hastalarında (HCV RNA pozitif sonuç rapora eklenir) 24 hafta süreyle, Kronik C Hepatitinde kullanıldığı dozlarda interferon alfa veya pegile interferon alfa monoterapisi uygulanır. Bu hastalarda tedaviye ribavirin eklenemez. Akut C Hepatiti tedavisi için karaciğer biyopsisi ve 12 nci haftada HCV RNA seviyesinde 2 log azalma koşulu aranmaz.

2) Kronik Hepatit C tedavisi:

a. Anti HCV ve HCV RNA'sı pozitif hastalarda genotip tayini ile tedaviye başlanabilir.

b. Kronik Hepatit C tedavisinde interferon + ribavirin veya pegile interferon + ribavirin kombinasyonu kullanılır. Ribavirin kullanımı için kontrendikasyon bulunanlarda tek başına interferon veya pegile interferon kullanılabilir. Tek başına ribavirin kullanım endikasyonu yoktur.

c. Tedavi süresi: Genotip 1 ve 4 için 48 haftadır. Tedavi başladıktan sonra 12 nci hafta sonunda HCV RNA düzeylerin 2 log (100 kat) azalmayanlarda tedavi süresi 16 haftayı geçemez. 24 üncü haftada HCV RNA pozitifliği devam eden hastalarda tedavi en geç 28 inci hafta sonunda kesilir. 16 ncı haftada 2 log (100 kat) azalan hastalarda ve 28 inci haftada HCV RNA (-) olan hastalarda yazılacak reçetelerine HCV RNA analiz raporunun fotokopisi eklenir.

Genotip 2 ve 3 hastalarda ribavirin dozu en fazla 800 mg olacak şekilde verilir. Bu hastalarda gerek interferonun gerekse ribavirinin tedavi süresi en fazla 24 haftadır. Genotip 2 ve 3 hastaların tedavisinde 12 hafta sonundaki HCV RNA azalması koşulu aranmaz.

d. Kronik Hepatit C hastalarında yeniden tedavi:

1. Komplikasyonlar nedeniyle tedaviye 12 nci haftadan önce son verilmiş olan Kronik Hepatit C hastaları tedavi almamış hastalar ile aynı kurallara tabi olarak yeniden tedaviye alınabilirler.

2. İnterferon + ribavirin veya pegileinterferon + ribavirin veya tedavisine cevap veren ancak nüks etmiş (tedavi bitiminde HCV RNA (-) olan ancak izleminde HCV RNA yeniden pozitifleşen) hastalar bir defaya mahsus olmak üzere yeniden pegileinterferon + ribavirin tedavisi alabilirler. 16 ncı haftadan sonra tedavinin sürdürülebilmesi için 12 nci haftada HCV RNA (-) olmalıdır.

3. İnterferon veya pegileinterferon monoterapisi alan ve cevapsız olan hastalarda pegileinterferon + ribavirin tedavisi verilebilir.

4. İnterferon + Ribavirin veya Pegile interferon+Ribavirin tedavisine cevap vermeyen 17 yaşının üzerindeki hastalarda yeniden pegileinterferon ve ribavirin tedavisi yapılamaz.

12.7.13.7. Viral Hepatit tedavisinde genel prensipler

1. Karaciğer biyopsisi ile ilgili kurallar Ishak skorlamasına göre belirlenmiştir.

2. Biyopsi için kontrendikasyon bulunan hastalarda (PT de 3 sn den fazla uzama veya trombosit sayısı < 80 000 veya kanama eğilimini artıran hastalıklar veya kronik böbrek yetmezliği veya biyopsiye engel olacak konumda bir yer kaplayıcı lezyonun varlığı veya dekompanse karaciğer sirozunda) karaciğer biyopsisi koşulu aranmaz. Biyopsi kontrendikasyonu sağlık raporunda açık olarak belirtilir.”

e) “Kanser ilaçları verilme ilkeleri” başlıklı (14) numaralı bendinin (c) altbendinin, c-2 numaralı sırasında geçen “vinorelbin, (vinorelbin tartaratın oral formları kür protokolünde belirtilmesi ve tedaviye enjektabl form ile başlanması şartıyla tedavinin 8 inci günü oral formları maksimum 120 mg/21 gün dozda kullanılır.)” ifadesi, “vinorelbin, (vinorelbin tartaratın oral formları kür protokolünde belirtilmesi ve tedaviye enjektabl form ile başlanması şartıyla kullanılır.” şeklinde; 3-d sırasının “Dasatinib” başlıklı kısmında geçen, “günlük 100 mg ” ibaresi, “ günlük 140 mg” şeklinde değiştirilmiş ve c-3-d sırasının “Azasitidin.” başlıklı kısmının sonuna cümleler ilave edilmiştir;

“Azasitidini 6 ay alan hastalarda yanıt değerlendirilmesi yapılır. Blast oranı %5 ve altına inen hastalar ile tedaviye başlandığındaki ilk değerine göre blast oranında %50 den daha az azalma olan hastalarda tedavi kesilir. Blast oranı tedaviye başlandığındaki ilk değerine göre %50 ve daha fazla azalan (ancak Blast oranı %5 in üstünde kalan) hastalarda 3 ay daha devam edilir. Relaps olan hastalarda başlama kriterlerine uygun olarak tedaviye tekrar başlanabilir.”

f) “Kanser ilaçları verilme ilkeleri” başlıklı (14) numaralı bendinin (c) altbendinin; c-3-d sırasının “Lapatinip” başlıklı kısmına, “Lapatinib + kapesitabin kullanılıyor iken progresyon gelişen hastalarda tedavinin sonraki basamaklarında lapatinib ödenmez.” şeklindeki cümleden sonra gelmek üzere; “Tıbbi onkoloji uzman hekiminin bulunduğu tüm hastanelerde bu hekimin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile bu hekimlerce reçete edilir. Tıbbi onkoloji uzman hekiminin bulunmadığı 3 üncü basamak sağlık kurumlarında ise genel cerrahi uzman hekiminin yer aldığı sağlık kurulu raporu ile ve yine 3 üncü basamak sağlık tesislerinde genel cerrahi uzman hekimince reçete edilir.” cümleleri eklenmiştir.

g) “Osteoporozda ilaç kullanım ilkeleri” başlıklı (17) numaralı bendinin (1) numaralı altbendinin; “Senil, postmenapozal ve cerrahi menapoza bağlı osteopenide (T-skorunun -1 ile -2,5 arasında olması)” başlıklı (B) sırasının başlığı, “B. Diğer nedenlere bağlı osteopeni/osteoporozda (T-skorunun < -1 olması)” şeklinde değiştirilmiştir.

ğ) “Palivizumab kullanım ilkeleri” başlıklı (20) numaralı bendinin birinci paragrafına; “Palivizumab etken maddesini taşıyan preparatın” ifadesinden sonra gelmek üzere “; çocuk kardiyoloji,” ibaresi eklenmiştir.

h) “Antiepileptik ilaçların kullanım ilkeleri” başlıklı (25) numaralı bendinin “Epilepside:” başlıklı (a) altbendinde parantez içinde yer alan “pregabalin” ifadesi yürürlükten kaldırılmış ve aynı altbende aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Pregabalin ve zonisamit, nöroloji uzmanı tarafından çıkarılacak rapor ile tüm hekimler tarafından reçete edildiğinde bedeli ödenecektir.”

ı) “Lipid düşürücü ilaçların kullanım ilkeleri” başlıklı (28) numaralı bendinin (C) altbendinde yer alan, “LDL veya trigliserid düzeyi 100 mg/dl’nin altına düştükten sonra reçete edildiğinde bedeli ödenmez.” ifadesi; “LDL düzeyi 100 mg/dl’nin altına veya trigliserid düzeyi 200 mg/dl’nin altına düştükten sonra reçete edildiğinde bedeli ödenmez.” şeklinde değiştirilmiştir.

i) “Makula Dejenerasyonunda kullanılan ilaçların kullanım ilkeleri;” başlıklı (33) numaralı bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Pegaptanib Sodyum, Ranibizumab ve Vertaporfin etken maddelerini içeren ilaçlar; 3 üncü basamak sağlık tesislerinde en az üç göz hastalıkları uzmanının yer aldığı sağlık kurulu raporu ile hasta anamnezi, FFA ve lezyona ait renkli resim rapora eklenerek, göz hastalıkları uzmanlarınca reçetelenerek uygulanır. Ömür boyu; Pegaptanib Sodyum her bir göz için en fazla 7 enjeksiyon, Ranibizumab her bir göz için en fazla 3 enjeksiyon uygulanabilir.”

j) Sonuna aşağıdaki altbend ilave edilmiştir.

“12.7.34. Multipl skleroz hastalığında beta interferon ve copolymer-I kullanım ilkeleri

Multipl skleroz hastalığında beta interferon ve copolymer-I ilaç bedellerinin kurumlarca ödenebilmesi için;

a) Disabilite skorunun (E.D.S.S.) 0–5,5 arasında olması ve

b) Olguların remitting-relapsing türü olması,

şartlarının birlikte gerçekleşmesi, bu durumun nöroloji uzman hekimi tarafından düzenlenen uzman hekim raporunda belirtilmesi ve nöroloji uzman hekimleri tarafından reçete edilmesi gerekmektedir.

6- 20 nci maddesinin;

a) “Organ ve protezlerin temini” başlıklı (3) numaralı fıkrasının onuncu paragrafı aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Vücut organ protezlerinin kullanım süreleri; meme protezi için iki, vücut dışında kullanılan diğer vücut organ protezleri için beş yıldır. Bu süreler tamamlanmaksızın söz konusu tıbbi malzemeler yenilenmez. Ancak, büyüme ve gelişme çağındaki çocuklar için kullanılması gerekli görülen miadlı tıbbi malzemeler, çocuğun büyüme ve gelişmesi sebebiyle kullanılmadığının ve yenilenmesi gerektiğinin sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi durumunda, Tebliğin ilgili hükümlerine uyulması kaydıyla süresinden önce yenilenir.”

b) “Bazı tıbbi malzemelerin temin edilme esasları” başlıklı (4) numaralı fıkrasının “Kolostomi, ürostomi torbası” başlıklı (3) numaralı bendinin ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Sağlık raporuna dayanılarak tüm hekimler tarafından reçete edilebilmek üzere, kolostomi ve ürostomide iki aylık doz olarak en fazla 60 torba, 20 adaptör ve 2 pastanın; ileostomide ise iki aylık doz olarak en fazla 90 torba, 30 adaptör ve 3 pastanın bedeli kurumca karşılanır. Bir defada iki aydan daha uzun süreli reçete düzenlenemez.”

c) “Bazı tıbbi malzemelerin temin edilme esasları” başlıklı (4) numaralı fıkrasının “İşitmeye yardımcı implantlar/kulakla ilgili implantlar” başlıklı (18) numaralı bendinin, “Koklear implantlar (Kİ):” başlıklı (1) numaralı altbendinde geçen;

1- “20 yıl” ibaresi, “10 yıl” şeklinde,

2- “Kİ sağlık kurulu raporu aynı resmi sağlık kurumunda çalışan üç kulak burun boğaz uzman hekimi ve iki uzman odyologdan oluşan bir ekip tarafından düzenlenir.” cümlesi, “Kİ sağlık kurulu raporu aynı resmi sağlık kurumunda çalışan üç kulak burun boğaz uzman hekimi ve iki uzman odyologdan (iki uzman odyolog bulunmayan resmi sağlık kurumlarında ise 1/1/2010 tarihine kadar bir odyolog veya uzman odyolog) oluşan bir ekip tarafından düzenlenir.” şeklinde,

3- “Eğitimsel, psikolojik değerlendirmeler ve uygunluğu ekipte yer alan eğitim odyoloğu ve psikolog tarafından yapılmalı ve Kİ kurul raporunda belirtilmelidir.” cümlesi, “Eğitimsel, psikolojik değerlendirmeler ve uygunluğu ekipte yer alan eğitim odyoloğu (bulunmayan kurumlarda işitme engelliler alanında deneyimli özel eğitimci veya psikolog) ve psikolog tarafından yapılmalı ve Kİ kurul raporunda belirtilmelidir. şeklinde,

4- “Kİ uygulaması sonrasındaki eğitimin takibi; cerrahi tedavi yapılan sağlık kurumunca; eğitim odyoloğu ve yer belirtilerek en az 5 yıllık süreyi içeren bir taahhütname ile belgelenmelidir.” cümlesi, “Kİ uygulaması sonrasındaki eğitimin takibi; cerrahi tedavi yapılan sağlık kurumunca; eğitim odyoloğu (bulunmayan kurumlarda işitme engelliler alanında deneyimli özel eğitimci veya psikolog) ve yer belirtilerek en az 5 yıllık süreyi içeren bir taahhütname ile belgelenmelidir.” şeklinde,

değiştirilmiştir.

7- Bu Tebliğin;

a) 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e), (h), (i) ve (j) bentleri 17/7/2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

Sermaye Piyasası Kurulundan:

**ÇAĞRI YOLUYLA ORTAKLIK PAYLARININ TOPLANMASINA
İLİŞKİN ESASLAR TEBLİĞİ
(SERİ: IV, NO: 44)**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ'in amacı, halka açık anonim ortaklıkların pay sahiplerine yapılacak zorunlu ve isteğe bağlı çağrıya ilişkin ilke ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 16/A maddesine ve 22 nci maddesinin (e) ve (i) bentlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ'de geçen;

a) Ana ortaklık: Diğer bir ortaklıkta oy haklarının çoğunluğuna ya da yönetim organlarında çoğunluk üyelerini seçmek veya azletmek hakkına sahip olmak suretiyle o ortaklık üzerinde, kendisinden bağımsız karar verilemeyecek ölçüde hakimiyet ilişkisi tesis etmiş olan ortaklığı,

b) Aracı Kuruluş: Aracı kurumlar ile bankaları,

c) Birlikte hareket eden kişiler: Bir ortaklığın sermaye yapısında veya yönetim kontrolünde değişiklik oluşturmak amacıyla açık ya da zımni, sözlü ya da yazılı bir anlaşmaya dayanarak işbirliği yapan gerçek ya da tüzel kişileri,

ç) Borsa: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nı,

d) Çağrı: Bir ortaklığın pay sahiplerine, söz konusu ortaklık paylarını devralmak üzere yapılan zorunlu veya isteğe bağlı pay alım teklifini,

e) EURIBOR: Euro Bankalararası Faiz Oranı'nı,

f) Kanun: 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nu,

g) Kısmi çağrı: Bir ortaklık paylarının belirli bir grubunun ya da aynı gruba ait payların belirli bir kısmının devralınması için yapılan çağrıyı,

ğ) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulu'nu,

h) LIBOR: Londra Bankalararası Faiz Oranı'nı,

ı) Ortaklık: Halka açık anonim ortaklıkları,

i) TRLIBOR: Türkiye Bankalar Birliği tarafından açıklanan Türk Lirası Bankalararası Satış Oranı olarak tespit edilen referans faiz oranını,

j) Seri:IV, No:8 sayılı Tebliğ: 9/3/1994 tarihli ve 21872 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Halka Açık Anonim Ortaklıklar Genel Kurullarında Vekaleten Oy Kullanılmasına ve Çağrı Yoluyla Vekalet veya Hisse Senedi Toplanmasına İlişkin Esaslar Tebliği olup, işbu Tebliğ'in yürürlüğe girmesinden sonra "Halka Açık Anonim Ortaklıklar Genel Kurullarında Vekaleten Oy Kullanılmasına ve Çağrı Yoluyla Vekalet Toplanmasına İlişkin Esaslar Tebliği"ni

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Çağrıya İlişkin Genel Esaslar

Uyulacak genel esaslar

MADDE 4 – (1) Çağrıda, ortaklığın aynı gruba dahil tüm payları eşit muameleye tabi tutulur. Herhangi bir kişi veya birlikte hareket ettiği kişiler tarafından, bir ortaklığın yönetim kontrolünün belli bir grup payların iktisabı ile elde edilmesi halinde, ortaklığın diğer grup veya gruplarına dahil tüm pay sahiplerinin haklarını koruyacak şekilde çağrının yapılması zorunludur.

(2) Çağrıda ödenecek bedel Türk Lirası cinsinden nakit, menkul kıymet veya kısmen nakit kısmen menkul kıymet olarak belirlenebilir. Ancak pay sahibinin talebi halinde çağrı bedelinin nakden ödenmesi zorunludur. Çağrı bedelinin tamamen veya kısmen menkul kıymet cinsinden belirlenmesi durumunda menkul kıymetin borsada işlem görmesi zorunludur. Ödemeye konu menkul kıymet için esas alınan birim fiyat veya değişim oranı ve bu fiyatın veya değişim oranının tespitinde kullanılan yöntem bilgi formunda açıklanır.

(3) Çağrıya karşılık veren pay sahipleri satmaya karar verdikleri payları, çağrıda bulunanlar adına alım işlemlerini gerçekleştiren aracı kuruluşa, Tebliğ'in ekinde yer alan bilgi formunda ilan edilen çerçevede ve genel hükümler doğrultusunda teslim ederek satışı gerçekleştirirler.

(4) Çağrı yoluyla pay toplanması amacıyla yapılacak her türlü ilan, reklam ve duyurularla ilgili metinler hakkında önceden Kurul'un uygun görüşünün alınması zorunludur. İlan, reklam ve her türlü açıklamalarda bilgi formunda yer alan bilgiler dışında herhangi bir bilgiye yer verilemez. Kurul gerekli gördüğünde metinlerde değişiklik yapılmasını isteyebilir ve bu durumda değişiklikler yapılmadan metinler yayımlanamaz.

Yönetim kontrolü

MADDE 5 – (1) Ortaklığın sermayesinin veya oy haklarının %50 ve daha fazlasına tek başına veya birlikte hareket ettikleri kişilerle beraber, doğrudan veya dolaylı olarak sahip olunması yönetim kontrolünün elde edilmesidir. Bunun dışında, söz konusu orana bağlı olmaksızın, yönetim kurulu üye sayısının salt çoğunluğunu seçme veya genel kurulda söz konusu sayıdaki üyelikler için aday gösterme hakkını veren imtiyazlı payların elde edilmesi de yönetim kontrolünün elde edilmesi anlamına gelir.

(2) Dolaylı pay sahipliği sebebiyle yönetim kontrolünün tespitinde, çağrı zorunluluğuna konu halka açık anonim ortaklığın yönetim kontrolüne sahip hakim tüzel kişiliğin ve varsa hakim tüzel kişiliğin yönetim kontrolüne sahip diğer tüzel kişilerin yönetim kontrolünün değişip değişmediği hususu dikkate alınır. Söz konusu tüzel kişi veya kişilerin herhangi birisi vasıtasıyla, iktisap edilen pay oranından bağımsız olarak, halka açık şirketin yönetim kurulu üye sayısının salt çoğunluğunu seçme gücünü elde etmek, yönetim kontrolünün değişmesi olarak kabul edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çağrıda Bulunma Yükümlülüğüne İlişkin Esaslar

Çağrıda bulunma yükümlülüğü

MADDE 6 – (1) İsteğe bağlı olarak yapılan kısmi çağrı, blok veya münferit alımlar ya da diğer herhangi bir yöntemle, tek başına veya birlikte hareket ettikleri kişilerle beraber, doğrudan veya dolaylı olarak bir ortaklığın yönetim kontrolünü sağlayan paylarını iktisap edenler, diğer ortaklara ait payları da satın almak üzere çağrıda bulunmak zorundadırlar.

(2) Aşağıdaki hallerin varlığı halinde çağrıda bulunma yükümlülüğünün doğmadığı kabul edilir.

a) Bu Tebliğ'in 5 inci maddesinde belirtilen yönetim kontrolünün, bu Tebliğ hükümlerine uygun olarak tüm pay sahiplerine ellerinde bulundukları payların tamamı için yapılan isteğe bağlı bir çağrıyı takiben elde edilmesi durumunda,

b) Pay devrinden önce yönetim kontrolüne sahip olunan bir ortaklıkta, pay devri ile yönetim kontrolünün daha önce ortaklıkta yönetim kontrolüne sahip olanlar ile eşit olarak paylaşılması halinde,

c) İmtiyazlı paylarla yönetim kontrolüne sahip olan ortak veya birlikte hareket ettiği kişiler tarafından gerçekleştirilen pay alımları ile ortaklık sermayesinin veya oy haklarının %50 veya daha fazlasına sahip olunması halinde,

ç) Yönetim kontrolüne sahip olan ortağın, ortaklıktaki sermaye payının bu Tebliğ'in 5 inci maddesinde belirtilen oranın altına düşmesinden sonra yönetim kontrolü üçüncü kişilere geçmeden, yapacağı pay alımları ile ortaklık sermayesinin veya oy haklarının %50 veya daha fazlasına tekrar sahip olması halinde,

d) Yönetim kontrolünü sağlayan ortaklık paylarının ve oy haklarının, aynı gerçek veya tüzel kişi tarafından kontrol edilen grup içerisinde yapılan devir işlemleri sebebiyle elde edilmesi durumunda

çağrı yükümlülüğü doğmaz. Bu maddenin (b) bendinde geçen eşit paylaşım, yönetim kurulunda eşit sayıda üye ile temsil anlamına gelmektedir.

Zorunlu çağrıya ilişkin süreler

MADDE 7 – (1) Yönetim kontrolünü sağlayan payların ve oy haklarının iktisabını izleyen altı iş günü içerisinde bu Tebliğ'in 1 nolu ekinde yer alan bilgi ve belgelerle birlikte çağrı yapmak üzere Kurul'a başvurulması zorunludur.

(2) Çağrı yükümlülüğünün doğduğu günden itibaren kırkbeş iş günü içerisinde ortaklığın diğer ortaklarına ait payları satın almak üzere fiili çağrı işlemine başlanması zorunludur.

(3) Fiili çağrı süresi on iş gününden az yirmi iş gününden fazla olamaz.

(4) Fiili çağrı, bilgi formunun Kurul'ca onaylanmasından itibaren en çok altı iş günü içinde başlar.

Zorunlu çağrı fiyatı

MADDE 8 – (1) Ortaklara önerilecek fiyat, çağrıda bulunan kişilerin, çağrıyı doğuran pay alımları dahil olmak üzere, çağrı yükümlülüğünün doğduğu tarihten önceki altı ay içinde, ortaklığın aynı grup paylarına ödedikleri en yüksek fiyatın altında olamaz. Fiyat ayarlama mekanizmaları, ilave ödeme opsiyonları ve benzeri unsurlarla çağrıyı doğuran pay alım fiyatında artış olması halinde söz konusu ilave unsurlar, çağrı fiyatının hesaplanmasında dikkate alınır.

(2) Halka açık anonim ortaklığın yönetim kontrolünde dolaylı bir değişiklik meydana gelmesi durumunda çağrı fiyatı;

a) Ana ortaklık için ödenen tutar da dikkate alınarak çağrıya konu ortaklık için Kurulca esasları belirlenen kuruluşça hazırlanacak değerlendirme raporu sonucunda belirlenecek fiyatın,

b) Çağrıda bulunan veya birlikte hareket ettiği kişilerin, varsa, ana ortaklık paylarının satışına ilişkin anlaşmanın yapıldığının kamuya duyurulduğu tarihten önceki altı aylık dönem içinde çağrıya konu ortaklık paylarında yaptıkları alımlarda ödedikleri en yüksek fiyatın,

c) Çağrıya konu ortaklık paylarının Borsa'da işlem görmesi durumunda, ana ortaklık paylarının satışına ilişkin anlaşmanın yapıldığının kamuya duyurulduğu tarihten önceki altı aylık dönem içinde oluşan, günlük ağırlıklı ortalama Borsa fiyatlarının ortalamasının

yüksek olanından düşük olmayacak şekilde belirlenir.

(3) Çağrıya konu ortaklığın sermayesini temsil eden birden fazla pay grubunun bulunması durumunda, çağrıda bulunma zorunluluğunu doğuran pay devrine konu olmayan grup veya gruplara dahil olan paylar için ödenecek çağrı fiyatı;

a) Pay grupları arasındaki imtiyaz farklılıkları dikkate alınarak Kurulca esasları belirlenen kuruluşça hazırlanacak olan değerlendirme raporu sonucunda belirlenecek fiyatın,

b) Çağrıda bulunan veya birlikte hareket ettiği kişilerin, varsa, ortaklık paylarının satışına ilişkin anlaşmanın yapıldığının kamuya duyurulduğu tarihten önceki altı aylık dönem içinde çağrıda bulunma zorunluluğunu doğuran pay devrine konu olmayan grup veya gruplara dahil olan paylarda yaptıkları alımlarda ödedikleri en yüksek fiyatın,

c) Çağrıda bulunma zorunluluğunu doğuran pay devrine konu olmayan grup veya gruplara dahil olan payların Borsa'da işlem görmesi durumunda, varsa, ortaklık paylarının satışına ilişkin anlaşma yapıldığının kamuya duyurulduğu tarihten önceki altı aylık dönem içinde oluşan payın günlük ağırlıklı ortalama Borsa fiyatlarının ortalamasının

yüksek olanından düşük olmayacak şekilde belirlenir.

(4) Çağrı fiyatının bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen esaslara göre belirlenmemesi halinde, çağrı fiyatının tespiti için Kurulca değerlendirme raporu istenebilir. Değerleme raporunun hazırlanmasında payların devir tarihi esas alınır. Kurul tarafından gerekli görülmesi halinde farklı bir kuruluşça rapor hazırlanması istenebilir.

Fiyat eşitliğinin sağlanmasına ilişkin esaslar

MADDE 9 – (1) Zorunlu çağrı fiyatının kamuya açıklanmasından sonra ve fiili çağrı süresi sona ermeden önce, çağrıya konu ortaklık paylarının çağrıda bulunan veya birlikte hareket ettiği kişiler tarafından çağrı fiyatından daha yüksek bir fiyattan satın alınması halinde çağrı fiyatı, satın alınan paylar için ödenen en yüksek fiyattan aşağı olmayacak şekilde yeniden belirlenir. Söz konusu durumun çağrı sürecinin tamamlanmasından sonra ortaya çıkması halinde çağrı işlemi, yasal faizi ile hesaplanacak yeni çağrı fiyatı ile tekrarlanır ve daha önce çağrıya katılarak paylarını satmış olan ortaklara aradaki fark yasal faizi ile ödenir.

(2) Çağrıyı yapan ya da birlikte hareket ettiği kişiler tarafından ödenen en yüksek fiyat Kurul'a bildirilir ve bu Tebliğ'in 17 nci maddesinde belirtildiği şekilde gecikmeksizin kamuya açıklanır.

(3) Çağrıda bulunma işlemlerinde ilk gün önerilen çağrı fiyatı üzerinden ödemede bulunulur. İzleyen günlerde çağrı fiyatının yeniden belirlenmesi halinde, yeniden belirlenen çağrı fiyatı dikkate alınarak çağrı işlemine devam edilir.

(4) Çağrı fiyatının yeniden belirlenmesinden önce çağrıya katılarak paylarını satmış olan ortaklara ödenen tutar ile yeniden belirlenen çağrı fiyatından sonra çağrıya katılarak paylarını satmış olan ortaklara ödenen tutar arasında fark bulunması halinde, bu fark çağrı süresinin sona ermesini takip eden iki iş günü içinde ilgili kişilere ödenir.

Çağrı fiyatının belirlenmesinde kur ve faize ilişkin esaslar

MADDE 10 – (1) Çağrıyı doğuran işlemde fiyatın Türk Lirası cinsinden belirlenmiş olması ve zorunlu çağrı yükümlülüğünün doğduğu günden itibaren kırkbeş iş günü içerisinde ortaklığın diğer ortaklarına ait payları satın almak üzere fiili çağrı işlemine başlanmaması halinde; kırkbeş iş gününü aşan her gün için Türkiye Bankalar Birliğince açıklanan haftalık TRLIBOR oranının %30 fazlası ile hesaplanacak faiz, çağrı fiyatına eklenir. Faiz hesaplanmasında kırkbeş iş gününü aşan her gün için ilgili tarihteki haftalık TRLIBOR oranı esas alınır.

(2) Çağrıyı doğuran işlemde fiyatın yabancı para biriminden belirlenmiş olması halinde çağrı fiyatı, çağrıyı doğuran payların devir tarihinde T.C. Merkez Bankasınca açıklanan döviz alış kuru ile çağrının başlayacağı günden önceki iş günü T.C. Merkez Bankasınca açıklanan döviz alış kurundan yüksek olanı kullanılarak hesaplanan tutarın Türk Lirası karşılığı olarak belirlenir.

(3) Çağrıyı doğuran işlemde fiyatın yabancı para biriminden belirlenmiş olması ve zorunlu çağrının doğduğu günden itibaren kırkbeş iş günü içerisinde ortaklığın diğer ortaklarına ait payları satın almak üzere fiili çağrı işlemine başlanmaması halinde; bu maddenin birinci fıkrasındaki faiz oranı, Euro cinsinden olan işlemler için haftalık EURIBOR, Amerikan Doları cinsinden olan işlemler için haftalık LIBOR oranlarının % 30 fazlası olarak dikkate alınır. Zorunlu çağrıyı doğuran devir işleminin anılan yabancı para birimlerinden biri olmaması halinde Kurulca uygun görülecek bir orandan hesaplanan faiz, çağrı fiyatına eklenir.

Zorunlu çağrıdan muafiyet halleri

MADDE 11 – (1) Kurul, aşağıdaki hallerin varlığı halinde başvuru üzerine çağrıda bulunma zorunluluğuna muafiyet getirebilir:

a) Ortaklık paylarının veya oy haklarının iktisabının, finansal güçlük içinde bulunan ortaklığın mali yapısının güçlendirilmesi bakımından zorunlu olan bir sermaye yapısı değişikliği gereğince gerçekleştirilmesi. Kurul, bu şartın varlığını şirkete yeni fon girişi sağlanması şartına bağlayabilir veya bağımsız bir kuruluş raporuyla kanıtlanmasını isteyebilir.

b) Ortaklık sermayesinde sahip olunan paylardan veya oy haklarından çağrı yapma zorunluluğunu gerektiren kısmın Kurulca uygun görülecek sürede elden çıkarılacağına taahhüt edilmesi veya elden çıkarılması. Bu bent gereğince yapılacak muafiyet başvurularında, payların veya oy haklarının elden çıkarılması için Kurul tarafından verilecek süre içerisinde, sahip olunan paylar sebebiyle ortaklık yönetim kurulunda herhangi bir değişiklik yapılmaması gerekir.

c) Ana ortaklıktaki yönetim kontrolü değişikliğinin, ana ortağın paylarına sahip olduğu halka açık anonim ortaklıktaki yönetim kontrolünün elde edilmesi amacını taşımaması. Bu şartın varlığının tespitinde halka açık ortaklıktaki iştirakinin son bilanço aktif toplamının %10'unu aşmaması, faaliyet hacmi içinde önemli bir yer taşımaması ve benzeri gerekçeler Kurulca dikkate alınır.

ç) Özelleştirme kapsamındaki ortaklıklarda kamu paylarının satışı.

(2) Muafiyet başvurularının, çağrı yapma zorunluluğunun doğmasını izleyen altı iş günü içerisinde çağrı yapmakla yükümlü olanlar tarafından Kurul'a yapılması gerekir. Kurulca yapılacak incelemeler ve talep edilecek bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi sonucunda muafiyet koşullarının gerçekleştiği sonucuna varılırsa, ilgililer, çağrı yapma yükümlülüğünden muaf tutulabilir.

Muafiyet başvurusunun uygun görülmemesi hali

MADDE 12 – (1) Muafiyet başvurularının Kurulca uygun görülmemesi halinde, bu Tebliğ'in 7 nci maddesinde kırkbeş iş günü olarak öngörülen fiili çağrıya başlama süresi, Kurul'un muafiyet başvurusunu uygun görmeme kararından itibaren otuz iş günü olarak uygulanır.

(2) Kurul'un muafiyet başvurusunu uygun görmeme kararından itibaren altı iş günü içerisinde çağrı yapılmak üzere Kurul'a başvurulması gerekmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İsteğe Bağlı Çağrıya İlişkin Esaslar

İsteğe bağlı çağrı

MADDE 13 – (1) Ortaklar veya üçüncü şahıslar tarafından, ortaklık paylarının tamamı ya da bir kısmı için çağrıya bulunulabilir. Payların bir kısmı için yapılan çağrı işleminde çağrıya katılmak için talepte bulunan payların teklife konu pay sayısından fazla olması durumunda, çağrı işlemi talepte bulunan pay sahipleri arasında eşitsizlik yaratmayacak şekilde oransal dağıtım yöntemine göre sonuçlandırılır.

(2) Çağrı yoluyla pay toplama girişiminde bulunanlar, çağrının fiili başlangıcına kadar ortaklığın paylarını satın almaktan vazgeçebilirler. Bu husus, bu Tebliğ'in 15 inci ve 17 nci maddelerinde belirtilen esaslar çerçevesinde kamuya duyurulur.

Süre

MADDE 14 – (1) Satın alma süresi on iş gününden az yirmi iş gününden fazla olamaz.

(2) Fiili çağrı, konuya ilişkin Kurul kararından itibaren en çok altı iş günü içinde başlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Bilgi formuna ilişkin esaslar

MADDE 15 – (1) Çağrı başvurularında bu Tebliğ'in 2 nolu ekinde yer alan bilgi formunun düzenlenmesi zorunludur. Kurul, başvuru bazında bazı ek bilgilerin bilgi formunda yer almasını talep edebilir. Bilgi formunun yeterli, dürüst ve açık bilgi verecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

(2) Bilgi formu, çağrıya konu ortaklık yetkilileri ve çağrıyı yapan gerçek ve/veya tüzel kişiler ile aracı kuruluş yetkilileri tarafından imzalanır. Ancak isteğe bağlı çağrıya bilgi formunun, çağrıya konu olan ortaklık yetkilileri tarafından imzalanması zorunlu değildir. Bu durumda bilgi formunun çağrıyı yapan gerçek ve/veya tüzel kişiler ile aracı kuruluş yetkilileri tarafından imzalanması yeterlidir.

(3) Kurul'un uygun görüşü alındıktan sonra bilgi formu, ortaklık paylarının yurt çapında günlük yayın yapan en az iki gazetenin Türkiye baskılarında ilan edilir. Payları Borsa'da

işlem gören ortaklıkların payları için yapılacak çağrıda bilgi formu ilan edilmek üzere Borsa'ya da gönderilir. Zorunlu çağrılarda bilgi formu, payları çağrıya konu ortaklığın ve aracı kuruluşun internet sitesinde çağrı süresince ayrıca yayımlanır.

(4) Bilgi formunun ilan edildiği gazeteler, ilk ilan tarihini takip eden altı iş günü içinde Kurul'a gönderilir.

Aracılık sözleşmesine ilişkin esaslar

MADDE 16 – (1) Çağrıda bulunacaklar ile adına alım işlemlerini gerçekleştirecek aracı kuruluş arasında aracılık sözleşmesinin imzalanması zorunludur. Payları Borsa'da işlem görmeyen ortaklıkların paylarının zorunlu çağrıya konu olması halinde aracı kuruluş kullanma zorunluluğuna Kurulca muafiyet verilebilir.

(2) Aracılık sözleşmesinde aşağıdaki asgari unsurların bulunması zorunludur:

a) Çağrı yoluyla satın alınacak payların adet ve nominal değeri, nama ya da hamiline yazılı olduğu, imtiyazlı olup olmadığı ve imtiyazlı ise grubu ve imtiyazın niteliği,

b) Fiili çağrının başlangıç ve bitiş tarihleri,

c) Birim pay için ödenecek nakit veya menkul kıymet,

ç) Alınacak ücret, komisyon ya da diğer menfaatler,

d) Çağrıda bulunanlarca alım için aracı kuruluşa tevdi edilecek miktar ve bu miktarın yetersiz kalması halinde uygulanacak prosedüre ilişkin bilgi ile bu konuda aracı kuruluşun yükümlülükleri,

e) İlan, duyuru ve reklamlar ile Kurul'a sunulacak bilgilerin kim tarafından yapılacağı ve sorumluluk esasları,

f) Sözleşmenin taraflarını tanıttıcı bilgiler, imzaya yetkili kişiler ve sözleşmenin tarihi.

Kamuyu aydınlatmaya ilişkin esaslar

MADDE 17 – (1) Aşağıdaki hususlar Kurul'un özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin esasları çerçevesinde kamuya açıklanır:

a) Ortaklar veya üçüncü şahıslar tarafından, ortaklığın sermaye ve yönetiminde kontrolü sağlamak amacıyla pay sahiplerine çağrıda bulunarak ortaklık paylarının toplanmasına karar verilmesi,

b) Çağrıda bulunma zorunluluğunun ortaya çıkması, muafiyet talep edilip edilmeyeceği, muafiyet talebinin Tebliğ'in hangi maddesi çerçevesinde yapılacağı,

c) Çağrıda bulunma zorunluluğundan muaf tutulmak veya çağrıda bulunmak üzere fiilen Kurula başvuruda bulunulması,

ç) Çağrıda bulunma veya çağrıdan muafiyet başvurusunun sonuçlanması,

d) Çağrı fiyatının tespiti amacıyla hazırlanacak değerlendirme raporlarının sonuçları,

e) Çağrı süresince her işlem günü sonunda Borsa'dan ve Borsa dışından alınan pay adedi ve pay tutarı ile çağrıya karşılık veren pay sahibi sayısı,

f) Çağrı süresinin bitiminde, çağrı süresince alınan toplam pay adedi ve pay tutarı ile çağrıya karşılık veren toplam pay sahibi sayısı,

g) Çağrı sonrası çağrıya konu ortaklığın detaylı ortaklık yapısı ve yönetim durumu,

ğ) İsteğe bağlı çağrı yoluyla pay toplama girişiminden vazgeçilmesi,

h) Bu Tebliğ'in 19 uncu maddesi çerçevesinde fiyat eşitliğinin sağlanmasına ilişkin olarak yapılan işlemler.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Hükümler

Kaldırılan hükümler

MADDE 18 – (1) Seri: IV, No: 8 sayılı Tebliğ'in 14, 15, 16 ve 17 nci maddeleri, Geçici Madde 1 ile Ek/4 yürürlükten kaldırılmıştır.

Değiştirilen hükümler

MADDE 19 – (1) Seri: IV, No: 8 sayılı Tebliğ'in adı "Seri: IV, No: 8 Halka Açık Anonim Ortaklıklar Genel Kurullarında Vekaleten Oy Kullanılmasına ve Çağrı Yoluyla Vekalet Toplanmasına İlişkin Esaslar Tebliği" olarak değiştirilmiştir.

(2) Seri: IV, No: 8 sayılı Tebliğ'in "Amaç" başlıklı birinci maddesi "2499 sayılı Kanununun 16/A maddesi, 22 nci maddesinin (e) ve (i) bentleri uyarınca halka açık anonim ortaklıkların; genel kurullarında vekaleten oy kullanılmasında, sermaye ve yönetiminde kontrolü sağlamak amacıyla pay sahiplerine çağrıda bulunarak vekalet toplanmasında uyulması zorunlu ilke ve esaslar bu Tebliğ ile düzenlenmiştir." şeklinde değiştirilmiştir.

(3) Seri: IV, No: 8 sayılı Tebliğ'in "Kapsam" başlıklı üçüncü maddesinin ilk fıkrası "Ortaklıkların olağan ve olağanüstü genel kurullarında vekaleten oy kullanma esasları ile genel kurullarda oy hakkını kullanmak için vekalet toplama girişiminde bulunulmasında ve oy sözleşmesi yapılması için çağrı yoluna başvurulması halinde uyulması gereken ilke ve esaslar bu Tebliğ kapsamındadır." şeklinde değiştirilmiştir.

(4) Seri: IV, No: 8 sayılı Tebliğ'in III. Bölüm Başlığı "Diğer Hükümler" olarak değiştirilmiştir.

(5) Seri: IV, No: 8 sayılı Tebliğ'in 18 inci maddesinin madde numarası "14", 19 uncu maddesinin madde numarası "15" olarak değiştirilmiştir.

İlave edilen hükümler

MADDE 20 – (1) Seri: IV, No: 8 sayılı Tebliğ'e 15 inci maddeden sonra gelmek üzere "Yürütme" başlıklı "Bu Tebliğ hükümlerini Sermaye Piyasası Kurulu yürütür." şeklinde bir madde eklenmiştir.

Mevcut başvuruların sonuçlandırılması

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarih itibari ile Kurulca karara bağlanmamış çağrı ve çağrıdan muafiyet başvuruları ile çağrı yükümlülüğü doğmuş ancak henüz çağrı veya çağrıdan muafiyet için Kurul'a başvuruda bulunmamış gerçek veya tüzel kişilerin yapacakları başvurular bu Tebliğ hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 21 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sermaye Piyasası Kurulu yürütür.

EK/1

ÇAĞRI BAŞVURULARINDA KURULA İLETİLMESİ GEREKEN BİLGİ VE BELGELER

1. Zorunlu çağrıyı doğuran alımlara ilişkin (varsa) pay alım satım sözleşmesi ve taraflar arasında alım satıma ilişkin olarak imzalanan diğer sözleşmeler ile bu sözleşmelerin yabancı dilde düzenlenmiş olması halinde yeminli mütercim tarafından tercüme edilmiş Türkçe örnekleri,
2. Bilgi formu,
3. Aracılık sözleşmesi,
4. Çağrıda bulunan tüzel kişi ise faaliyet konusu, ortaklık yapısı, yönetim ve denetim kurulu üyeleri vb.; gerçek kişiye TC Kimlik No, ikametgah adresi, ayrıntılı özgeçmiş, iletişim bilgileri, yönetiminde veya denetiminde bulunduğu şirketlere ilişkin bilgi
5. Çağrı fiyatının tespitine ilişkin bilgi,
6. Tebliğ'de gerekli görülen durumlarda, çağrı fiyatının tespitine ilişkin değerlendirme raporu,
7. Kurulca talep edilecek diğer bilgi ve belgeler.

**.....A.Ş. PAYLARININ
ZORUNLU/ İSTEĞE BAĞLI ÇAĞRI YOLUYLA TARAFINDAN
DEVRALINMASINA
İLİŞKİN BİLGİ FORMU**

1. Çağrıya Konu Şirket'e İlişkin Bilgiler:

- a) Ticaret Unvanı:
- b) Ticaret Sicil Memurluğu ve Numarası:
- c) Adresi:
- ç) Tel:
- d) Faks:
- e) Diğer iletişim bilgileri:
- f) Ortaklık yapısına ilişkin bilgi:

(i) Zorunlu çağrıya ilişkin bilgi formlarında ortaklık yapısına ilişkin bilginin aşağıdaki tabloların doldurulması suretiyle verilmesi gerekmektedir.

Zorunlu çağrıyı doğuran pay edinimlerinden önceki ortaklık yapısı			
Adı Soyadı/Ticaret Unvanı	Sermaye Tutarı (TL)	Sermaye Tutarı (Adet)	Sermaye Oranı (%)
Toplam			

Zorunlu çağrıyı doğuran pay edinimlerinden sonraki ortaklık yapısı (Son durum itibariyle)			
Adı Soyadı/Ticaret Unvanı	Sermaye Tutarı (TL)	Sermaye Tutarı (Adet)	Sermaye Oranı (%)
Toplam			

(ii) İsteğe bağlı çağrıya ilişkin bilgi formlarında ortaklık yapısına ilişkin aşağıdaki tablonun doldurulması gerekmektedir.

Son durum itibariyle ortaklık yapısı			
Adı Soyadı/Ticaret Unvanı	Sermaye Tutarı (TL)	Sermaye Tutarı (Adet)	Sermaye Oranı (%)
Toplam			

- g) Yönetim ve denetim kurulu üyelerine ilişkin bilgi:

(i) Zorunlu çağrıya ilişkin bilgi formlarında yönetim ve denetim kurulu üyelerine ilişkin bilginin aşağıdaki tablonun doldurulması suretiyle verilmesi gerekmektedir.

Yönetim ve denetim kurulu üyelerine ilişkin bilgi			
Satın Alma İşlemi Öncesi		Satın Alma İşlemi Sonrası	
Adı Soyadı	Görevi	Adı Soyadı	Görevi

(ii) İsteğe bağlı çağrıya ilişkin bilgi formlarında yönetim ve denetim kurulu üyelerine ilişkin aşağıdaki tablonun doldurulması gerekmektedir.

Son durum itibariyle yönetim ve denetim kurulu üyelerine ilişkin bilgi	
Adı Soyadı	Görevi

2. Çağrıda Bulunan Gerçek/Tüzel Kişiye İlişkin Bilgiler:

- Adı Soyadı/Ticaret Unvanı:
- Ticaret Sicil Memurluğu ve Numarası (Çağrıda bulunan Türkiye’de yerleşik tüzel kişi ise) / T.C. Kimlik Numarası (Çağrıda bulunan gerçek kişi ise):
- Adresi:
- Tel:
- Faks:
- Diğer iletişim bilgileri:
- Ortaklık yapısına ilişkin bilgi (Çağrıda bulunan tüzel kişi ise aşağıdaki tablonun doldurulması gerekmektedir):

Son durum itibariyle ortaklık yapısı			
Adı Soyadı/Ticaret Unvanı	Sermaye Tutarı (TL)	Sermaye Tutarı (Adet)	Sermaye Oranı (%)
Toplam			

g) Yönetim ve denetim kurulu üyelerine ilişkin bilgi (Çağrıda bulunan tüzel kişi ise aşağıdaki tablonun doldurulması gerekmektedir):

Son durum itibariyle yönetim ve denetim kurulu üyelerine ilişkin bilgi	
Adı Soyadı	Görevi

3. Zorunlu Çağrıyı Doğuran Olay Hakkında Bilgi/ İsteğe Bağlı Çağrının Gerekçesi: (Çağrıda bulunanların çağrıya konu olan paylardan ellerinde mevcut olup olmadığı, varsa adet ve nominal değeri, imtiyazlı olup olmadığı ve ne suretle elde edildiği hakkında da bilgi içerecek şekilde ifade edilmesi gerekmektedir.)

4. Çağrıya Konu Paylara İlişkin Bilgi:

- Adedi-Nominal değeri:
- Nama veya hamiline yazılı olmaları:

c) İmtiyazlı olup olmadığı ve imtiyazlı ise imtiyazın niteliği:

5. Çağrı Fiyatına İlişkin Bilgi:

- 1 TL nominal değerli pay için teklif edilen çağrı fiyatı:
- Çağrı fiyatının belirlenme yöntemi:
- Çağrı fiyatının ödenme şekli (nakit, menkul kıymet veya nakit ve menkul kıymet):

6. Çağrıya Konu Payları Satın Almada Kullanılacak Fona İlişkin Bilgi:

- Fonun kaynağı:
- Fonun miktarı:

7. Şirket'in Yönetimine Gelinmesi Halinde Yapılması Planlanan Tasarruflar Hakkında Bilgi: (maddi sabit kıymetlerin satılması, kiralanması, yapılması düşünülen yatırımlar, işletmenin yönetiminde ve muhasebe organizasyonunda düşünülen değişiklikler, başka bir şirket veya şirketlerle birleşme veya devir kararı alınıp alınmayacağı, işletmecilik ve pazarlamada değişiklik yapılıp yapılmayacağı, yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile diğer yöneticilere tanınması düşünülen hak ve menfaatler)

8. Çağrıya Aracılık Edecek Aracı Kuruluşa İlişkin Bilgi:

- Ticaret Unvanı:
- Adresi:
- Tel:
- Faks:
- Diğer iletişim bilgileri:
- Alınacak ücret, komisyon ya da diğer menfaatler:

9. Çağrıda Uygulanacak İşlem ve Prosedürler:

10. Çağrının Başlangıç ve Bitiş Tarihleri:

Çağrının başlangıç tarihi ve saati:

Çağrının bitiş tarihi ve saati:

Çağrının kaç gün süreyle açık kalacağı:

(“Çağrı, çağrının başlangıç tarihini takiben [.....] gün içerisinde bitecektir.”)

11. Varsa Çağrıya İlişkin Diğer Kamu Kurumlarının Görüşleri:

12. Diğer Hususlar:

İMZALAR

Çağrıda Bulunan Gerçek ya da Tüzel Kişi

Çağrıya Konu olan Şirket
(Zorunlu Çağrıda)

Aracı Kuruluş

[R.G. 2 Eylül 2009 – 27337]

— • —

İlânlar

Adalet Bakanlığından:

MÜNHAL NOTERLİKLER

2008 yılı gayrisafî gelirleri ve isimleri yazılı olan birinci sınıf Hatay ikinci Noterliği 20 Ekim 2009, İzmir Yirmibirinci Noterliği 22 Ekim 2009 ve Mersin Sekizinci Noterliği 27 Ekim 2009 tarihlerinde yaş tahdidi nedeniyle boşalacaktır.

1512 sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince BİRİNCİ SINIF NOTERLERDEN bu noterliklere atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde nazara alınmaz.

Keyfiyet Noterlik Kanununun 22 nci maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca ilan olunur.

SIRA NO	NOTERLİĞİN ADI	2008 YILI GAYRİSAFİ GELİRLERİ
1-	HATAY İKİNCİ NOTERLİĞİ	805.301,80.-TL.
2-	İZMİR YIRMİBİRİNCİ NOTERLİĞİ	1.194.747,72.-TL.
3-	MERSİN SEKİZİNCİ NOTERLİĞİ	1.029.509,97.-TL.

[R.G. 27 Ağustos 2009 – 27332]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığından :

MÜNHAL NOTERLİKLER

Aşağıda 2008 yılı gayrisafî gelirleri ve isimleri yazılı bulunan İKİNCİ SINIF noterlikler münhaldır.

1512 sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince BİRİNCİ SINIF VE İKİNCİ SINIF noterlerden bu noterliklere atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde nazara alınmaz.

İlan olunur.

SIRA NO: NOTERLİĞİN ADI : 2008 Yılı Gayrisafî Gelirleri

1-ADALAR NOTERLİĞİ 240.444,16.-TL.

2-ADİYAMAN ÜÇÜNCÜ NOTERLİĞİ 188.455,48.-TL.

3-ADİYAMAN DÖRDÜNCÜ NOTERLİĞİ 324.072,50.-TL.

4-AKSARAY DÖRDÜNCÜ NOTERLİĞİ 266.683,58.-TL.

5-ALAŞEHİR NOTERLİĞİ 689.391,78.-TL.

6-ARDAHAN NOTERLİĞİ 262.006,83.-TL.

7-BİSMİL NOTERLİĞİ 218.656,99.-TL.

8-BOLU DÖRDÜNCÜ NOTERLİĞİ 343.207,88.-TL.

9-BOLU BEŞİNCİ NOTERLİĞİ	237.656,42.-TL.
10-BOR NOTERLİĞİ	287.369,99.-TL.
11-ÇANAKKALE ÜÇÜNCÜ NOTERLİĞİ	386.668,55.-TL.
12-ÇATALCA İKİNCİ NOTERLİĞİ	281.165,04.-TL.
13-EDREMİT DÖRDÜNCÜ NOTERLİĞİ	181.489,24.-TL.
14-ELMALI NOTERLİĞİ	306.834,64.-TL.
15-ERZİNCAN BİRİNCİ NOTERLİĞİ	382.065,40.-TL.
16-FETHİYE DÖRDÜNCÜ NOTERLİĞİ	233.726,34.-TL.
17-FETHİYE BEŞİNCİ NOTERLİĞİ	485.076,12.-TL.
18-HAKKARİ NOTERLİĞİ	313.184,42.TL.
19-HOPA NOTERLİĞİ	343.737,99.-TL.
20-HAYRABOLU NOTERLİĞİ	200.493,95.-TL.
21-KAMAN NOTERLİĞİ	180.878,18.-TL.
22-KARACABEY BİRİNCİ NOTERLİĞİ	412.858,18.-TL.
23-KIRIKKALE DÖRDÜNCÜ NOTERLİĞİ	267.394,79.-TL.
24-LÜLEBURGAZ DÖRDÜNCÜ NOTERLİĞİ	249.900,39.-TL.
25-MERZİFON NOTERLİĞİ	488.075,91.-TL.
26-MİDYAT NOTERLİĞİ	271.407,90.-TL.
27-OSMANİYE BİRİNCİ NOTERLİĞİ	341.784,78.-TL.
28-OSMANİYE ÜÇÜNCÜ NOTERLİĞİ	421.050,34.-TL.
29-RİZE DÖRDÜNCÜ NOTERLİĞİ	247.974,84.-TL.
30-SEYDİŞEHİR NOTERLİĞİ	346.152,48.-TL.
31-TATVAN NOTERLİĞİ	306.226,22.-TL.
32-TAVAS NOTERLİĞİ	259.575,55.-TL.
33-UŞAK BİRİNCİ NOTERLİĞİ	320.201,13.-TL.
34-VAN BEŞİNCİ NOTERLİĞİ	400.395,69.-TL.

7442/1-1

MÜNHAL NOTERLİKLER

2004 yılı tahmini gayrisafi gelirleri 150.000.-TL. olan, aşağıda ihdas bölgeleri ve isimleri yazılı bulunan muhdes İKİNCİ SINIF noterlikler münhaldir.

1512 sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince BİRİNCİ SINIF VE İKİNCİ SINIF noterlerden bu noterliklere atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde nazara alınmaz.

İlan olunur.

1 - Bartın Üçüncü Noterliği'nin; Hacı Mehmet Camii Sokak ile Su Terazisi Sokak ve Karakaş Caddesinin kesiştiği noktadan başlayarak Piryamcılar Caddesinin Topçu Konağı Caddesi ile kesiştiği noktaya kadar olan bölümünde ve caddenin bu bölümüne açılan cadde ve sokakların ilk 50 metre derinliklerinde, diğer noterliklerle rekabet ortamı yaratmayacak uygun bir yerde,

2 - Batman Dördüncü Noterliği'nin; Cumhuriyet Meydanı, Mehmet Sincar Caddesi, Selehaddini Eyyubi Caddesi ve 726. Sokakla çevrelenen "çarşı" diye adlandırılan bölgede ve bu cadde ve sokakların her iki yakasında, diğer noterliklerle rekabet ortamı yaratmayacak uygun bir yerde,

3 - Gölçük Dördüncü Noterliği'nin; Atatürk Bulvarının Karadeniz Caddesi ile kesiştiği yerden, Fatih Caddesi ile kesiştiği yere kadarki kısmının güney tarafında ve bu tarafa açılan cadde ve sokakların ilk 150 metre derinliklerinde, ayrıca Atatürk Bulvarı, Fatih Caddesi, Preveze Caddesi ve Donanma Caddesinin birleşmesiyle oluşan alanda ve bu caddelerin

birleşimde belirtilen kısımlarının her iki yakasında, diğer noterliklerle rekabet ortamı yaratmayacak uygun bir yerde,

4 - Kars Üçüncü Noterliği'nin; Ordu Caddesi ve Gazi Ahmet Muhtarpaşa Caddelerinin Şehit Yusufbey Caddesi ile kesiştiği yerden Halitpaşa Caddesi ile kesiştiği yere kadar, Faikbey Caddesi ve Karadağ Caddesinin Polis Merkezinden başlayarak Atatürk Caddesi ile kesiştiği yere kadar ve Halitpaşa Caddesinin Ordu Caddesi ile Atatürk Caddesi arasında kalan kısımlarında, diğer noterliklerle rekabet ortamı yaratmayacak uygun bir yerde.

7400/1-1

MÜNHAL NOTERLİKLER

2005 yılı tahmini gayrisafi gelirleri 150.000.-TL. olan, aşağıda ihdas bölgeleri ve isimleri yazılı bulunan muhdes İKİNCİ SINIF noterlikler münhaldir.

1512 sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince BİRİNCİ SINIF VE İKİNCİ SINIF noterlerden bu noterliklere atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde nazara alınmaz.

İlan olunur.

1 - Marmaris Beşinci Noterliği'nin; Vergi Dairesi ve Adliyenin bulunduğu kavşaktan başlamak üzere Kemal Elgin Bulvarının İsmet Kamil Öner Caddesi ile kesiştiği köşeye kadar (Gima), buradan İsmet Kamil Öner Caddesinin Yunus Nadi Caddesinin kesiştiği köşeye kadar olan kısmı ve buradan Yunus Nadi Caddesinin Adliye Kavşağına kadar olan kısmında ve bu adanın içinde kalan sokaklarda ayrıca Adliye Kavşağından içmelere doğru Kenan Evren Bulvarı üzerinde Çamlık Sokakla kesiştiği kısmı üzerinde, diğer noterliklerle rekabet ortamı yaratmayacak uygun bir yerde,

2 - Tokat Beşinci Noterliği'nin; Kuzeyde Hocaahmet Mahallesi sınırından başlayarak Ardala Sokak ve Gazi Osman Paşa Bulvarının her iki yanındaki tek sıra binalar dahil olmak üzere Soğukpınar Mahallesinin kuzey sınırı, sınır kabul edilerek; bu sınırın güneyinde bulunan Akdeğirmen, Devegörmez, Topçubağı, Mahmutpaşa, K.Beybağı, B.Beybağı, Kemer ve Geyraz Mahallelerini kapsayacak sınırlar içinde, diğer noterliklerle rekabet ortamı yaratmayacak uygun bir yerde,

[R.G. 5 Eylül 2009 – 27340]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğünden: İHALELERE KATILMAKTAN YASAKLAMA KARARI

1. İhale Kayıt Numarası (İKN)	2009/75070		
2. Yasaklama Kararı Veren Bakanlık/Kurum	Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü		
3. İhaleyi Yapan İdarenin			
Adı	Sivas E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	İl/İlçe	Sivas/Merkez
Adresi	Sivas	Tel-Faks	
Posta		E-Mail	

Kodu									
4. İhalelere Katılmaktan Yasaklanan Gerçek veya Tüzel Kişi					5. Ortak ve/veya Ortaklıkların				
Adı/Unvanı	Çakmak Komisyonevi Nimet Çakmak								
Adresi	Alibaba Cad. Kangal Apt. No: 44/C Sivas								
T.C. Kimlik No.									
Vergi Kimlik/ Mükellefiyet No.	66103161420								
Kayıtlı Olduğu Ticaret/Esnaf Odası	Sivas								
Ticaret/Esnaf Sicil No.	58/0032486								
6. Yasaklama Süresi	A y	(6)	Yı l	()	7. Yasaklamanın Dayanağı ve Kapsamı	a- 4734 KİK	(X)	b-4735 KİSK	()
					c-2886 DİK	()	d-Diğer Mevzuat	()	()
					Tüm İhalelerden	()	Tüm İhalelerden	()	()
					Bakanlık İhalelerinden	()	Bakanlık İhalelerinden	()	()
					Kurum İhalelerinden	()	Kurum İhalelerinden	()	()

Yasaklama Kararı Aşağıdaki Açıklamalar Dikkate Alınarak Doldurulacaktır.

1 - İKN : İstisna kapsamındakiler dahil 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara göre yapılan yasaklamalarda doldurulacaktır.

2 - T.C. Kimlik No : Yasaklananın gerçek kişi olması durumunda doldurulacaktır.

3 - Kayıtlı Olduğu Ticaret/Esnaf Odası ve Ticaret Esnaf Sicil No : Herhangi bir Ticaret veya Esnaf Odasına kayıtlı olmaması halinde kayıtlı olmadığı belirtilecektir.

4 - Diğer Mevzuat : İstisna kapsamındakiler dahil 4734, 4735 ve 2886 sayılı Kanunların dışındaki mevzuata göre verilen yasaklamalarda doldurulacaktır.

5 - Ortak ve/veya Ortaklıkların : 4734 sayılı Kanunun 58/2 nci maddesi ile 4735 sayılı Kanunun 26/2 nci maddesinde sayılan ortak ve/veya ortakların bulunması halinde bu bölüm doldurulacaktır. Bu bölümde yer alan kişinin birden fazla olması durumunda ek yapılabilir.

7173/1/1-1

İHALELERE KATILMAKTAN YASAKLAMA KARARI

1. İhale Kayıt Numarası (İKN)	2009/46826		
2. Yasaklama Kararı Veren Bakanlık/Kurum	Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü		
3. İhaleyi Yapan İdarenin			
Adı	Bursa E Tipi Ceza İnfaz	İl/İlçe	Bursa/Merkez

	Kurumu							
Adresi	Bursa		Tel-Faks	0 224 243 12 38				
Posta Kodu			E-Mail					
4. İhalelere Katılmaktan Yasaklanan Gerçek veya Tüzel Kişi			5. Ortak ve/veya Ortaklıkların					
Adı/Unvanı	Rodoplu Petrol Ürünleri Ltd. Şti.							
Adresi	Ankara Cad. No:370 Bursa							
T.C. Kimlik No.								
Vergi Kimlik/Mükellefiyet No.	7530018686							
Kayıtlı Olduğu Ticaret/Esnaf Odası	Bursa							
Ticaret/Esnaf Sicil No.	29576/38742							
6. Yasaklama Süresi	A y	()	Yı l (1)	7. Yasaklamamın Dayanağı ve Kapsamı	a-4734 KİK	()	b-4735 KİSK	(X)
				c-2886 DİK	()	d-Diğer Mevzuat	()	()
				Tüm İhalelerden	()	Tüm İhalelerden	()	()
				Bakanlık İhalelerinden	()	Bakanlık İhalelerinden	()	()
				Kurum İhalelerinden	()	Kurum İhalelerinden	()	()

Yasaklama Kararı Aşağıdaki Açıklamalar Dikkate Alınarak Doldurulacaktır.

1 - İKN : İstisna kapsamındakiler dahil 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara göre yapılan yasaklamalarda doldurulacaktır.

2 - T.C. Kimlik No : Yasaklananın gerçek kişi olması durumunda doldurulacaktır.

3 - Kayıtlı Olduğu Ticaret/Esnaf Odası ve Ticaret Esnaf Sicil No : Herhangi bir Ticaret veya Esnaf Odasına kayıtlı olmaması halinde kayıtlı olmadığı belirtilecektir.

4 - Diğer Mevzuat : İstisna kapsamındakiler dahil 4734, 4735 ve 2886 sayılı Kanunların dışındaki mevzuata göre verilen yasaklamalarda doldurulacaktır.

5 - Ortak ve/veya Ortaklıkların : 4734 sayılı Kanunun 58/2 nci maddesi ile 4735 sayılı Kanunun 26/2 nci maddesinde sayılan ortak ve/veya ortakların bulunması halinde bu bölüm doldurulacaktır. Bu bölümde yer alan kişinin birden fazla olması durumunda ek yapılabilir.

[R.G. 28 Ağustos 2009 – 27333]

— • —

